Inventar Nr. 28105

Biblioteca Bucureștilor

11
Noiembrie
2003

REVISTA ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR ȘI DOCUMENTARIȘTILOR DIN BUCUREȘTI • BIBLIOTECA METROPOLITANĂ • DIRECTOR FLORIN ROTARU

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

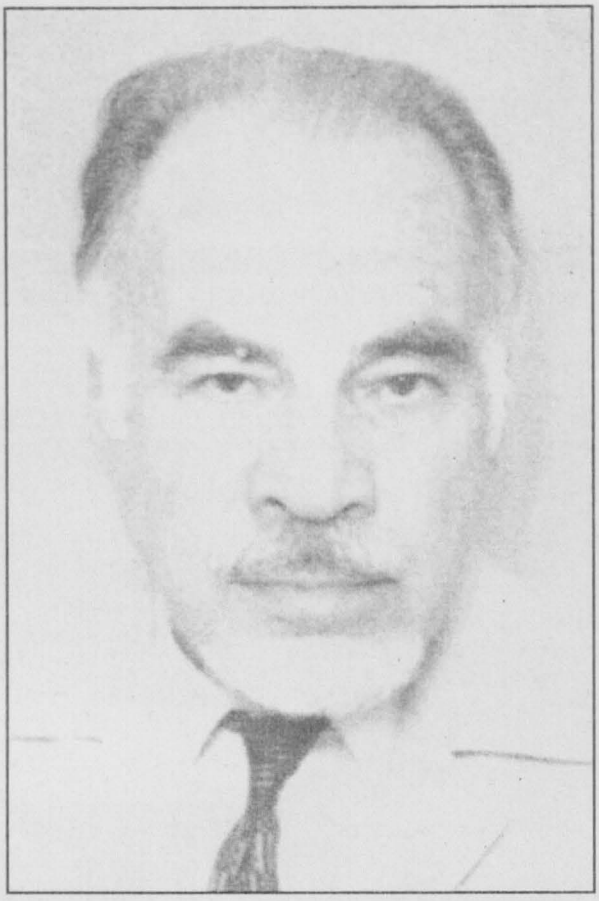

DAN BERINDEI

80 de ani de la naştere

"Este un istoric credibil, se ține departe de acele tendințe mistificatoare care se manifestă în istoriografia română de ieri şi de azi: una care mitizează faptele trecutului, alta care demitizează cu fervoare toate valorile româneşti. Dan Berindei ține drumul drept, e de partea adevărului şi, fapt important, crede că adevărul există, chiar dacă, atunci când este vorba de istorie, adevărul este determinat de atâtea elemente subiective. Şi chiar dacă, ştim cu toții, obiectivitatea este, şi în cazul istoricului, o formă superioară a subiectivității sale. Braudel spune, de nu mă înşel, că vrea să scrie istoria Franței ca şi când ar fi vorba, nu de țara lui, ci de lume străină. Aceasta presupune o supraveghere maximă a pasiunilor şi o maximă exigență față de faptele trecutului. Sunt datele fundamentale ale oricărui istoric autentic. Dan Berindei le are, indiscutabil".

acad. Eugen Simion,
Președintele Academiei Române

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Sumar

Bucureștii de altădată

Veronica ALDEA, Adriana GAGEA, Angela OPREA – Biblioteca Templului Coral din București 2

Pagini din "Gazeta Municipală"

Ana Maria ORĂȘANU – Cum erau odinioară Bucureștii (XI) 6

Dinu DUMBRAVĂ – Dem. I. Dobrescu, "primarul târnăcop" 7

– Cum l'am cunoscut pe Nicolae Iorga 8

Paul BUJOR – Pictorul Niculae Grigorescu 9

Patrimoniu 11

Istoria cărții

Biblia lui Șerban Cantacuzino – 315 12

Centenar Dumitru Stăniloae 14

Autografe contemporane

Dumitru MICU – 75 16

Scrisoare din...

Paul Eugen BANCIU – Biblioteca Județeană Timiș 18

Meridian biblioteconomic

Regulamentul pentru împrumutul interbibliotecar 21

Norme de clasare a bunurilor culturale mobile – tip carte 22

Strategia Națională de Dezvoltare a Bibliotecilor în perioada 2004 – 2007 28

Catalog 36

Agenda culturală

Biblio Polis 38

Lumină Lină 38

Calendar 39

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Bucureștii de altădată

Biblioteca Templului Coral din București

Veronica ALDEA, Adriana GAGEA, Angela OPREA

În iunie 1846, Vornicia oraşului Bucureşti aprobă evreilor dreptul de a-şi clădi o sinagogă, iar în august acelaşi an "Obştea evreilor pământeni lehi" cumpără un loc în mahalaua Sf. Vineri, pe care a început apoi construirea sinagogei.

În luna februarie a anului 1857, "Comunitatea cultului israelit modern" – constituită ad-hoc şi compusă din 64 de membri – trimite o primă "petiţiune" către "Prea Înălţatul Domn": "Mai mulţi din Israeliţii, locuitorii acestei capitale, simţind necesitatea de a fonda un Cor-Templu Israilitean, au făcut o colectă între dânşii de a aduna mijloacele pecuniare necesare pentru clădirea unui asemenea Templu. Au şi întocmit statute, care pe lângă aceasta le supunea la înalta aprobare a Înălţatului Domn şi depandarea lor Onorabilului Minister al Cultului".

Cererea este aprobată de Ministerul Cultelor prin adresa nr. 899/15 martie 1857: "Pe temeiul rugăciunii aduse de Comunitatea Israelită de a fi sub protecţia Guvernului, şi a mulţumirei aduse din partea Comunităţii Cultului Israelit modern prin care declară că în privinţele atingătoare de lucrările şi orânduielile acestui Cor-Templu, fără osebire de protecţie se vor socoti de o potrivă şi da dreptu sub jurisdicţia Guvernului printr-acest Ministeriu.

Ministeriul primind cu mulţumire această sarcină pe d-o parte acordă acestui Cult patronajul său şi primeşte a-i da toate ajutoarele spre satisfacţia diverselor trebuinţe ocazionale după întâmplări".

Inaugurarea Templului Coral a avut loc la 6/18 iulie 1867, la ceremonia inaugurării fiind prezente numeroase personalităţi ale vremii: Constantin Cantacuzino, Ion Grădişteanu, Emanoil Faca, rabinul Antoine Levy (cel dintâi predicator al Tempului Coral), generalul Florescu, consulii austriac şi rus ş.a.

Conform Decretului nr. 4049/ 20 nov. 1900 al Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii Publice, Serviciul Construcţiilor şi Contenciosului autorizează Congregaţiunea Templului Coral din Capitală să primească imobilul din Str. Mircea Vodă, nr. 12, donat în formă autentică de către d-nul F. A. Focşăneanu. (*Buletinul Oficial al M.C.I.P., 4, vol.7, nr. 175, 15 nov. 1900, f. 2362*).

La 23 februarie 1906 moare la Berlin *Saniel Marcus*, membru în Comitetul Templului Coral şi în Serviciul obştesc al Evreilor Români. Fratele defunctului – Elias Marcus – răscumpără biblioteca de la moştenitori şi o dăruieşte, împreună cu un portret al lui Saniel Marcus, Comunităţii Israelite a Templului Coral, cu condiţia de a purta denumirea de *Biblioteca "Saniel Marcus"*.

Biblioteca a fost instalată în strada Mircea Vodă, nr. 20, în clădirea Şcolii primare de băieţi "Iacob şi Carolina Lobel", în sala "Barascheum", unde Saniel Marcus a ţinut pe vremuri conferinţele sale.

Biblioteca "Saniel Marcus" a fost inaugurată la data de 25 decembrie 1906. Din nefericire, această bibliotecă nu a

Saniel Marcus

fost prea mult în atenţia comitetului de atunci al Templului Coral. Cei interesaţi de soarta bibliotecii erau: Dr. M. Beck şi Emanuel Dulberger. Donatorul bibliotecii a format o asociaţie compusă din membrii familiei defunctului şi alţi binevoitori, care au contribuit cu sume anuale benevole pentru acoperirea cheltuielilor strict necesare. De asemenea, au creat un fond – denumit "Saniel Marcus" – destinat cumpărării de cărţi pentru bibliotecă.

În ziarul "Minerva", *1, nr. 21 / 5 ian. 1909, p. 3, 4* apărea următorul anunţ: "Cu începere de la 1 ianuarie a.c. (1909), Biblioteca "Saniel Marcus" a comunităţii Templului Coral din Str. Mircea Vodă 20, va fi deschisă în mod gratuit publicului cititor:

Duminica de la 3 la 6 după amiaza, joia de la 8 la 10 seara şi Sâmbăta de la 8 la 10 seara, afară de serile când se vor ţine conferinţe".

În anul 1922 s-a tipărit *Catalogul general de cărţile literare, ştiinţifice şi religioase din Biblioteca populară a Comunităţii Evreilor din Bucureşti, numită "Saniel Marcus", Bucureşti: Tipografia "Providenţa" H. Steinberg & Fiu, 1922, 113 p.* Catalogul era structurat astfel:

I. Cărţi judaice;
II. Publicaţiuni privitoare la chestiunea evreilor din ţară;
III. Publicaţiuni periodice judaice;
IV. Literatură. Ştiinţă;
V. Publicaţiuni periodice;
VI. Dicţionare. Lexicoane;
VII. Ebraica. Cărţi literare, ştiinţifice, religioase. Ziare. Reviste.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

În 1922 biblioteca număra 4.000 volume din toate domeniile. Comitetul care conducea biblioteca era alcătuit din: președinte (Dr. Adolf Stern), 2 vicepreședinți și 11 membri. Regulamentul bibliotecii cuprindea 10 articole referitoare la "orele de cetire" și la "regule de ordine interioară":

Art. 1: Biblioteca este deschisă sâmbăta și duminica între orele 4 – 7 1/2 p.m. Se poate vizita și în afară de orele reglementare după o prealabilă înțelegere cu bibliotecarul-director;

Art. 2: Biblioteca are patru cataloage, din care unul tipărit este general, iar celelalte sunt împărțite după specialități și anume: ebraică, iudaică și literatură în genere, care stau pe masă la dispoziția publicului;

Art. 3: Cititorii și orice vizitatori ai așezământului sunt rugați a nu atinge cărțile din rafturi și a nu se servi singuri. Cererea pentru consultațiunea unei publicațiuni se supune bibliotecarului;

Art. 4: Conversație, discuțiuni și orice alt zgomot în orele de cetire sunt oprite;

Art. 5: Este oprit a întoarce foile cu zgomot, a le îndoi, a face însemnări pe ele;

Art. 6: Daunele pricinuite unei cărți vor fi suportate de cel răspunzător;

Art. 7: Cărți sau ziare afară de sala de lectură nu se dau sub nici o condițiune;

Art. 8: Fumatul este oprit;

Art. 9: Consumul de alimente, băutură este oprit;

Art. 10: Sala bibliotecii poate fi destinată ținerii conferințelor cu subiect ebraic sau judaic. Conferențiarul este obligat să trimită președintelui Comitetului – subiectul conferinței cu 2 zile înainte.

După război situația bibliotecii s-a înrăutățit. Venitul fondului "Saniel Marcus", destinat achiziției de carte, care înainte de primul război era de 400 lei aur anual, după război valora 400 lei hârtie, adică nici 10 lei aur. Totuși, biblioteca a fost susținută până la moartea regretaților Dr. M. Beck și Em. Dulberger. S-au făcut reparații și transformări la sala bibliotecii din clădirea Școlii "Iacob și Carolina Lobel". Din păcate, în acea perioadă au dispărut multe cărți.

În anul 1931, Comitetul comunității israelite a Templului Coral din București a numit o comisie specială pentru reclădirea și modernizarea clădirii Templului. Din comisie făceau parte ing. dr. I. Rosinthal, arhitectul M. Maller ș.a.

Aripa nouă a Templului Coral a fost ridicată în 1932 și amenajată după planurile arhitectului Iuliu Leonteanu, pentru Bibliotecă, Muzeu și Arhivă Istorică.

În 1933 s-a decis accelerarea lucrărilor de amenajare a sălii de lectură. În ședința din 29 octombrie același an se decide mutarea bibliotecii "Saniel Marcus" din localul Școlii "Iacob și Carolina Lobel" și încorporarea ei în Biblioteca Templului Coral, în conformitate cu dorința donatorului principal al acestei biblioteci, Elias Marcus. Din păcate, din cele 4.000 de volume existente în biblioteca "Saniel Marcus" în anul 1922, la mutarea sa în clădirea Templului mai existau circa 2.000 volume.

Pentru inventarierea și luarea în primire a Bibliotecii "Saniel Marcus" s-a format o comisie din d-nii: Josef Weber, Albert Breyer, Dr. M. A. Halevy și M. Segal. De asemenea, s-a constituit un Comitet administrativ al Bibliotecii și Arhivei istorice, potrivit următoarelor norme:

1. Administrarea bibliotecii va fi autonomă;

2. Bugetul va fi independent de al Templului Coral;

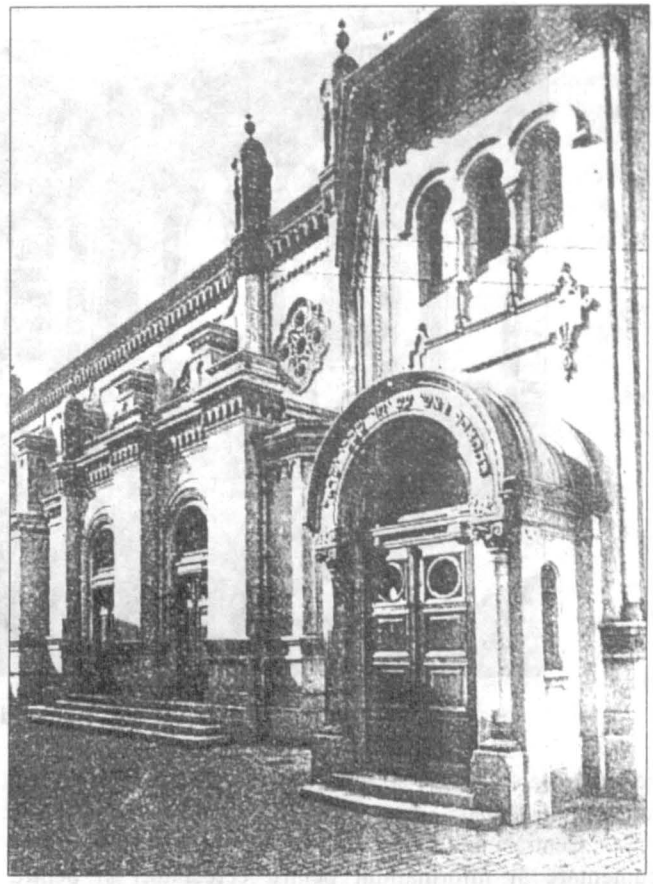

Aripa nouă a Templului Coral

cenzorii Templului vor verifica gestiunea;

3. Comitetul Templului va participa în Comitetul administrativ prin persoana președintelui său și printr-un membru delegat al comisiunii de bunuri;

4. Membrilor Comitetului administrativ li se încredințează un mandat personal pe o perioadă de 5 ani cu începere de la data inaugurării.

5. Comitetul administrativ va institui ulterior o Asociație a Prietenilor Bibliotecii, Muzeului și Arhivei istorice, pe baza aceloraşi principii de organizare.

Comitetul administrativ s-a alcătuit din: Micu S. Zentler, președintele Templului Coral; ing. C. I. Flacs – delegatul comisiunii de bunuri; conf. univ. dr. O. Kaufmann-Cosla; Julles Popper; dr. M. A. Halevy – secretar general. La ședința comitetului administrativ din 2 ianuarie 1935 a fost ales ca președinte de onoare al Asociației Prietenilor Bibliotecii, Muzeului și Arhivei Istorice dl. rabin șef dr. I. Niemirower, iar dr. M. A. Halevy a fost ales secretar general perpetuu.

Situația colecțiilor bibliotecii la 31 decembrie 1934 se prezintă astfel (cf. *Buletinului Bibliotecii, Muzeului și Arhivei Istorice, 1, nr. 1, ian. – febr. 1935, p. 7 – 12*):

"În decursul anului 1934, Bilioteca și-a mărit colecțiunea cu aproape 1.200 volume. Împreună cu cele 1850 volume ale Bibliotecii «Saniel Marcus», Biblioteca Templului Coral se prezintă dar la începutul anului 1935 cu un fond de circa 3.000 volume, în majoritate covârșitoare din domeniile «Hebraica» și «Judaica». După toate probabilitățile, până la inaugurarea Bibliotecii se va ajunge la cifra de 4.000 volume, întrucât o serie de donațiuni importante sunt pe cale de a fi obținute.

Se va mai forma și o cartotecă generală, privind în

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

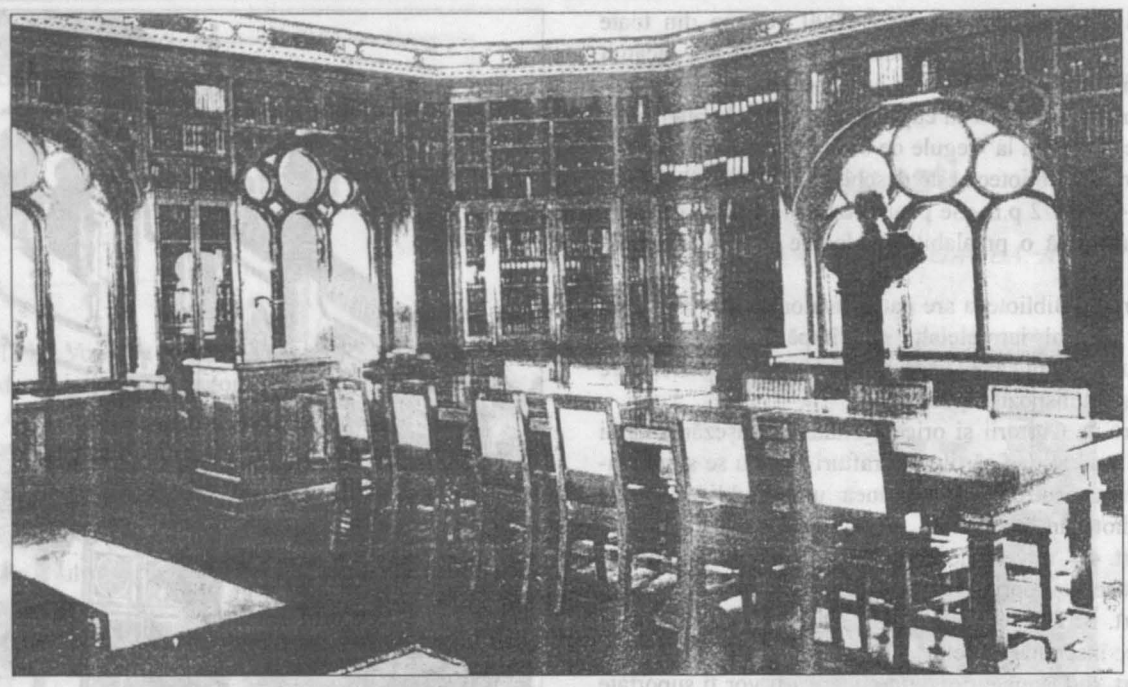

Sala de lectură

genere toate scrierile care ar interesa istoria, cultura şi viaţa judaismului român.

Centrala bibliografică va fi aşadar şi un centru de documentare şi informaţiuni pentru cercetători şi pentru aşezămintele de cultură evreiască din alte părţi. Atât *Universitatea ebraică din Ierusalim*, cât şi *Institutul de ştiinţă evreiască din Viena* (*IWO*) şi-au manifestat dorinţa de a intra în legături cât mai strânse cu Biblioteca Templului Coral, în vederea unei colaborări şi a schimbului de publicaţiuni..."

Printre donatorii cărţilor şi manuscriselor primite în 1934 – 1935 putem enumera: Editura "Cartea Românească", Editura Naţionala "Ciornei", Soc. "Ghemilut – Chasadim", Cercul "Libertatea", Julles Popper, Const. Graur, moştenitorii prof. Ipcar, Herman Kohn, Dr. A. Woltzmann, Noe Nathanson, A. Axelrad-Luca, Ing. M. Băcan, Dr. I. Brucăr, Dr. Emil Dorian, Dr. M. A. Halevy, I. L. Landau, H. Marcus, Dr. A. Mibashan, Dr. E. Pekelman, Eugen Relgis, Dr. Adrian Verea, Aureliu Weiss, Marele Rabin Zirelsohn, C. Drimer, Rabin M. I. Gutman, Ing. M. Marcus, I. Peltz, Ilarie Voronca, Lazăr şi Sever Herdan, Const. Ionescu, Nic. Popescu, I. Roitman, Dr. L. Friedmann, Dr. Eugen Sprit, H. St. Streitman, A. Clarnet.

Comisiunea a fost însărcinată cu elaborarea unui proiect de Regulament pentru funcţionarea bibliotecii şi constituirea asociaţiei. Adunarea Generală Extraordinară din 14 iunie 1935 ratifică "Regulamentul de organizare a Bibliotecii, Muzeului şi Arhivei Istorice a Templului Coral":

Art. 1: Din iniţiativa şi cu stăruinţa dl. Micu S. Zentler, Preşedintele Comunităţii Israelite a Templului Coral, având sprijinul întregului Comitet de conducere a luat fiinţă în Bucureşti în 1935, sub oblăduirea Templului Coral, un aşezământ de înaltă cultură evreo-română, cuprinzând o Bibliotecă centrală ebraică şi judaică, un Muzeu sinagogal şi de artă evreiască, o Archivă istorică şi o Academie populară pentru răspândirea culturii;

Art. 2: Sediul acestui aşezământ rămâne în aripa nouă, special construită şi amenajată pe lângă Templul Coral în str. Sf. Vineri nr. 13;

Art. 3: Averea Bibliotecii, Muzeului şi Archivei istorice este proprietatea inalienabilă a Comunităţii Israelite a Templului Coral Bucureşti;

Art. 4: Administrarea acestui aşezământ se va face în mod autonom de către o Eforie administrativă. Cenzorii Templului Coral vor verifica exactitatea înregistrărilor şi existenţa pieselor achiziţionate.

Art. 5: Eforia se compune din maximum 15 persoane:

I. 9 membri fondatori, numiţi pe viaţă de către Comitetul Templului Coral în şedinţa din 15 iunie 1935;

II. 4 membri de drept şi anume: preşedintele, doi vicepreşedinţi şi un delegat al Comisiunii de bunuri, ai Comitetului Templului Coral;

III. 2 membri delegaţi – sau supleanţi, din partea "Asociaţiei Prietenii Bibliotecii, Muzeului, Archivei istorice şi Templului Coral" – asociaţiune ce se va constitui independent, cu scopul unic al sprijinirii morale şi materiale a aşezământului şi din care vor face parte de drept toţi enoriaşii Templului Coral;

Art. 6: Orice hotărâri ale Eforiei vor fi luate de majoritatea membrilor prezenţi la şedinţă, iar în caz de paritate votul preşedintelui Eforiei va fi decisiv;

Art. 7: În caz de demisiune irevocabilă sau de deces al unuia din membrii fondatori va fi cooptat în locul vacant – un nou membru cu calitatea de membru fondator pe termen de 10 ani;

Art. 8: Eforia va publica un organ periodic, sub titlu de buletin pentru informarea publicului. Eforia va organiza expoziţiuni culturale, va institui premii pentru opere literare şi ştiinţifice;

Art. 9: Aşezământul va fi reprezentat de Preşedinte;

Art. 10: Regulamentul a fost aprobat de Comitetul Templului Coral în şedinţa din 5 iulie 1935.

Biblioteca are în vedere colecţionarea, păstrarea şi cercetarea bibliografică a următoarelor categorii de scrieri:

1. Hebraica – scrieri tipărite, manuscrise despre orice subiect şi din orice domeniu, în limba ebraică, precum şi în alte limbi evreieşti, dar cu caractere ebraice.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

2. Judaica – toate scrierile, în orice limbă ar fi, cu subiect evreiesc sau interesând, sub un anumit raport, ştiinţa judaismului şi disciplinele ei auxiliare (istoria evreilor, biografia personalităţilor evreieşti ori de origine evreiască, geografia Palestinei şi a altor aşezări evreieşti în lume, filosofia şi literatura evreilor, filologia ebraică, semitică ori a dialectelor evreieşti).

O atenţie deosebită se acordă următoarelor ramuri:

• cărţi, broşuri, periodice, foi volante etc. interesând chestiunea evreiască în România, d.p.d.v. social, politic, economic şi cultural sau privind istoricul instituţiilor şi aşezămintelor evreieşti sau a personalităţilor conducătoare;

• toate scrierile şi publicaţiile evreilor români sau originari din România;

• tipăriturile cu literă ebraică apărute în imprimeriile sau editate de librăriile evreieşti din ţară.

Catalogul Bibliotecii Templului Coral era alcătuit şi pe fişe, după autori sau după materii, astfel ca el să poată servi şi ca izvor de investigaţii bibliografice despre diferite subiecte. (*Buletinul Bibliotecii, Muzeului şi Arhivei Istorice, 1, nr. 1, ian. – febr. 1935, p. 7 – 12*).

În anul 1938 biblioteca deţinea 7.000 de volume şi broşuri în limbile ebraică, idiş, română, franceză, engleză şi germană. Cărţile erau înregistrate în registrul de evidenţă şi în registrul inventar. Catalogul alfabetic pe fişe pentru cărţi şi periodice era actualizat în permanenţă.

Între anii 1940 – 1944 biblioteca a trecut printr-o situaţie dificilă, dar imediat după război începe reorganizarea sa. Dr. M. A. Halevy demisionează din postul de conservator al bibliotecii, acest post fiind preluat în august 1945 de dr. Jean Aberman, consilier în comitetul Templului Coral. Sub îndrumarea sa, inventarul a fost sistematizat, recatalogat, fişierele au fost refăcute. Biblioteca şi-a redeschis porţile. În trimestrul I 1946 a fost frecventată de 298 cititori. Media săptămânală era de 25 cititori. (*Buletinul Bibliotecii, Muzeului şi Arhivei Istorice şi al Institutului de Cultură Templul Coral din Bucureşti, 1, seria II, nr. 1, iun. 1946, p. 124 – 125*).

În prezent, o mare parte din colecţii sunt păstrate în cadrul arhivei şi bibliotecii de specialitate a Centrului pentru Studiul Istoriei Evreilor din România (deschis în anul 1977, din iniţiativa rabinului Moses Rosen). Biblioteca Centrului cumulează circa 4.000 volume, organizate după reguli biblioteconomice, cu un catalog alfabetic şi altul sistematic-tematic pentru informarea cititorilor. Lucrările nou-intrate în bibliotecă sunt prezentate periodic printr-un buletin bibliografic. În completarea mijloacelor de informare a cititorilor s-au mai organizat: fişierul de personalităţi şi fişierul articolelor din publicaţiile periodice evreieşti.

Arhiva Centrului de Istorie a Evreilor din România păstrează documente din perioada 1800 – 1989, care au aparţinut Federaţiei Comunităţilor Evreieşti, Centralei Evreilor din România, Comunităţii din Bucureşti şi din provincie, şcoli, organizaţii sioniste, asociaţii cultural-sportive, temple, sinagogi şi alte instituţii comunitare. Cele mai reprezentative fonduri sunt fondurile personale ale Şef Rabinului dr. Moses Rosen, ale scriitorilor Barbu Lăzăreanu, Emil Dorian, ale Centralei Evreilor, ale Comunităţilor din Bucureşti, Craiova, Piatra Neamţ şi Alba Iulia, ale Cancelariei Şef Rabinului (1965 – 1982), ale Templului Coral şi Şcolii Focşăneanu din Bucureşti.

Documentele sunt sistematizate în 9 fonduri, dintre care 4 sunt instituite pe criteriul cronologic: Fondul I cuprinde documente din perioada începutului sec. XIX – 1919; Fondul II: perioada 1920 – 1939; Fondul III: perioada 1940 – 1944 (Holocaustul); Fondul IV: perioada 1945 – 1989. Următoarele fonduri sunt instituite pe criterii tematice: Fondul V: Şcoli; Fondul VI: Sinagogi; Fondul VII: Comunităţi din ţară; Fondul VIII: Arhive personale; Fondul IX: Stampe, Arte plastice; Fondul X va fi consacrat istoriei teatrului evreiesc din România. (*Buletinul Centrului, Muzeului şi Arhivei Istorice a Evreilor din România, nr. 1/1997*).

Funcţionând de o perioadă de timp atât de îndelungată, deşi a trecut prin momente dificile, Biblioteca Templului Coral din Bucureşti a fost întotdeauna deschisă oricărui vizitator şi a reprezentat, de-a lungul timpului, un important centru de documentare şi referinţă pentru tot ceea ce poate fi referitor la Judaism. Templul Coral, construit după modelul celui din Berlin, a fost considerat "sanctuarul central al iudaismului din cuprinsul României Mari, simbolic monument al emancipării evreieşti".

"Aici, la Bucureşti, în oraşul zgomotos, în miezul activităţii practice – cei care au zidit aşezământul de cultură, de care pomenim mai sus, fac dovada că n-au uitat nici ascendenţa lor – nici răspunderea pe care ea o comportă sau, mai bine zis, o conferă urmaşilor poeţilor şi filosofilor biblici.

Sfântul Pavel, în scrisoarea către Corintieni, capitolul treisprezece, arată că de prisos sunt averile şi cunoştinţele – dacă «nu e iubire» («Fără iubire – nimic n-aş fi»).

E locul să spunem: de prisos toate bunurile pământeşti, trecătoare, ca şi oamenii: «fără carte» – nimic n-am fi!" (I. Peltz, *Scriitorii despre bibliotecă*. În: *Buletinul Bibliotecii, Muzeului şi Arhivei Istorice şi al Institutului de Cultură Templul Coral din Bucureşti, 3, nr. 1-3, feb. 1939, p. 35*).

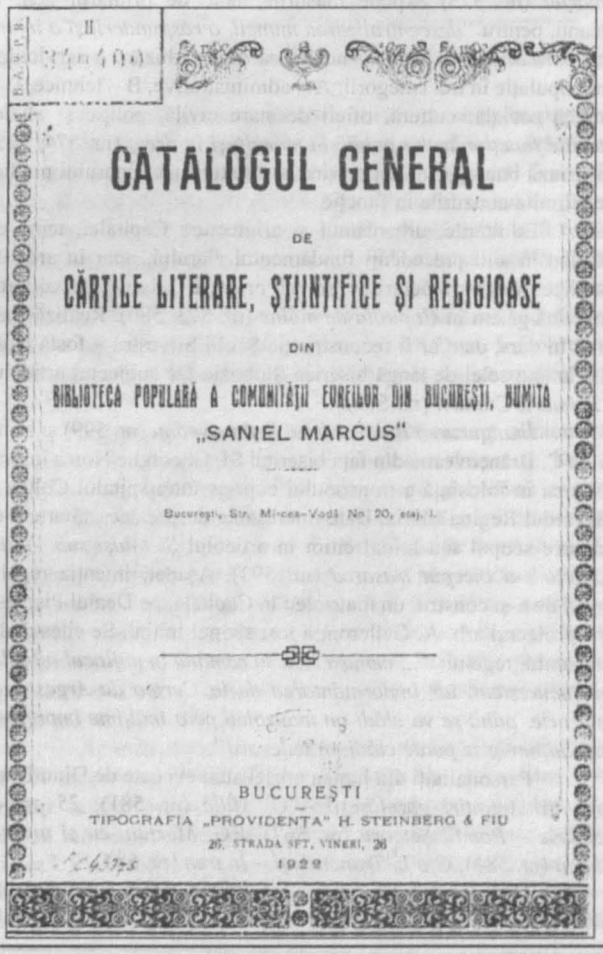
CATALOGUL GENERAL

DE

CĂRŢILE LITERARE, ŞTIINŢIFICE ŞI RELIGIOASE

DIN

BIBLIOTECA POPULARĂ A COMUNITĂŢII EVREILOR DIN BUCUREŞTI, NUMITĂ „SANIEL MARCUS"

Bucureşti, Str. Mircea-Vodă No. 20, etaj. I.

BUCUREŞTI

TIPOGRAFIA „PROVIDENŢA" H. STEINBERG & FIU

26, STRADA SFT. VINERI, 26

1922

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Pagini din "Gazeta Municipală"

Cum erau odinioară Bucureștii

(XI)

Ana Maria ORĂȘANU

Despre Bucureștii și bucureștenii anului 1943 aflăm parcurgând numerele 553 – 601 ale "Gazetei Municipale". În art. *Crezul zilelor noastre* (nr. 553) alcătuit cu fragmente din cuvântarea de Anul Nou a vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Mihai Antonescu, se face bilanțul anului politic 1942. Autorul conchide: *"Dacă dreptatea nu este o întâmplare și judecata istoriei nu este oarbă, este cu neputință ca neamului nostru să nu i se recunoască puterea de a se fi regăsit după cele mai nedrepte loviri; ca jertfa, strădania și munca cu care fiecare român a rezemat existența și demnitatea patriei, să nu fie respectate".*

Jertfa acelor ani a fost, după cum se știe, de proporții. Despre cei căzuți pe front, aflăm direct din paginile săptămânalului, în cazul în care făceau parte din aparatul administrativ al Primăriei, iar despre cinstirea postumă a tuturor, aflăm din articolul *Cum vor fi construite monumentele publice* (nr. 562), referitor la realizarea și amplasarea viitoarelor troițe și plăci memoriale.

În planul activității publice curente *Noua organizare a Primăriei* (nr. 575) expune măsurile luate de primarul gen. I. Răşcanu, pentru *"descentralizarea muncii, a răspunderii și a informării permanente"*, inclusiv hotărârea de ierarhizare a serviciilor către populație în trei categorii: A – administrative, B – tehnice, C – asistență socială, cultură, oficii de stare civilă, poliție și altele. *Datoriile funcționarului public în morală și în drept* (nr. 574, 575) informează bucureștenii cu privire la statutul funcționarului public, spre a limita abuzurile în funcție.

Edilitățile, urbanismul și arhitectura Capitalei, teme ce alcătuiau în anii precedenți fundamentul ziarului, apar în articole sporadice. Gânduri pentru viitor și proiecte privind dezvoltarea postbelică găsim în *Capitala de mâine* (nr. 573, 580). Realizări ale anului în curs, cum ar fi reconstrucția Școlii Silvestru – fostă Dora D'Istria și a celei de lângă biserica Slobozia fac subiectul articolului *Primarii Culturii* (nr. 579).

Inaugurarea Bulevardului Brâncoveanu (nr. 599) și a statuii lui C. Brâncoveanu din fața bisericii Sf. Gheorghe Nou a însemnat darea în folosință a tronsonului cuprins între spitalul Colțea și Bulevardul Regina Maria. Date interesante despre această arteră ca și despre scopul său inițial citim în articolul *Și totuși sub Vintilă Brătianu s-a început trasarea* (nr. 593). Așadar, intenția regelui Carol I de a-și construi un mausoleu în Capitală, pe Dealul Piscului, după proiectul arh. A. Galleron, a fost scopul inițial. Se citează din testamentul regelui: *"... cenușa mea să rămână în mijlocul iubiților mei bucureșteni, iar înmormântarea de la Curtea de Argeș va fi provizorie, până se va clădi un mausoleu pe o înălțime împrejurul orașului, unde se poate clădi un bulevard".*

Personalități din lumea presei sunt evocate de Dinu Dumbravă în: *Amintiri gazetărești – C. Mille* (nr. 581), *25 ani de gazetărie – Pamfil Șeicaru* (nr. 567), *V.G. Morțun, eu și ordinea publică* (nr. 584), *Gh. L. Trancu-Iași – În tren* (nr. 583).

Cum priveau bucureștenii din 1943 spre trecutul orașului ilustrează rubrica specializată. Perioada evocată este predilect secolul XIX, iar autorii – nume consacrate, precum dr. C.D. Severeanu cu numeroase subiecte din domeniul medicinii și al vieții sociale, Paul Bujor cu amintiri despre N. Grigorescu, I.L. Caragiale, B.Șt. Delavrancea, Alex. Vlahuță., N. Vătămanu cu biografia col. Dim. Pappazoglu. Despre trecutul îndepărtat sunt fragmente extrase din *Istoria Bucureștilor* de N. Iorga.

*

Prezentăm lista articolelor de memorie comunitară publicate în rubrica *"Cum erau odinioară Bucureștii"* de "Gazeta Municipală" în anul 1943, întocmită de Antoaneta Pfeiller și Diana Macarie:

Severeanu, C.D.: *Duelurile la cari am asistat ca medic* (nr. 553), *Figuri bucureștene din alte vremuri* (nr. 555), *Oameni și fapte de acum 60 ani* (nr. 556), *Dați un leu, pentru Atheneu* (nr. 557), *Medicina în București acum 70 ani* (nr. 558), *Termometrul și razele X în medicina bucureșteană* (nr. 559), *Medicina și studiile medicale la anul 1850* (nr. 561), *"Nu-ți dau nota 10, pentrucă ești urât!"* (nr. 562), *Hapurile de catramină* (nr. 563), *Din viața Regelui Carol I* (nr. 564), *Din viața mea intimă* (nr. 566);

Cosco: *Crâșma lui Moș Pascali* (nr. 568), *Take Ionescu, Grigore Cantacuzino, Al. Ciurcu* (nr. 569), *Amintiri dela Casa Vanic* (nr. 570), *Grigore Trancu-Iași* (nr. 571), Extrase din "Când era bunica fată";

Potra, George: *Mânăstirea Cotroceni* (nr. 572, 573), *Cartierul din jurul palatului "Curentul"* (nr. 592-593), *Hanurile bucureștene* (nr. 596), *Construcția vechilor hanuri* (nr. 597), *Vechi hanuri bucureștene* (nr. 598-599), *Alte hanuri vechi bucureștene* (nr. 600), *Hanuri din Bucureștii de acum 100 ani* (nr. 601);

Vătămanu, N.: *Lt. Colonelul Dim. Pappasoglu* (nr. 575, 576, 577, 578);

Antemireanu, Alexandru: *Din vremea lui Căpitan Costache* (nr. 580), *Zi de sărbătoare în Dealul Spirei acum 95 ani* (nr. 581), *Căpitan Costache, sbir al Agiei și om fără Dumnezeu* (nr. 582);

Bujor, Paul: *Pictorul Niculae Grigorescu* (nr. 583), *Amintiri despre I.L. Caragiale* (nr. 584), *I.L. Caragiale și Delavrancea* (nr. 585-591), *Cuibul literar din casa lui Vlahuță* (nr. 586), *I.L. Caragiale și Academia Română* (nr. 587);

Neigebauer, I.F.: *Bucureștii în anul 1842* (nr. 589), *Aspecte din Capitala de acum 100 ani* (nr. 590);

Iorga, N.: *Cele mai depărtate origini* (nr. 594), *București, Cetatea Dâmboviței* (nr. 595), Extrase din *Istoria Bucureștilor*;

Baer, Albert: *Adevăruri despre doctorul Drasch* (nr. 554);

Popescu Băjenaru, Gr.: *Amintiri din liceul Gh. Lazăr* (nr. 560);

Leoveanu, Const.: *V.A. Urechia, autor dramatic* (nr. 579);

Lazu, Nicolae I.: *Strada Lăzureanu* (nr. 588);

Fără autor: *Din timpul domniei Regelui Carol I* (nr. 567), *Pensionul Geanelloni* (nr. 574).

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Dem. I. Dobrescu, "primarul târnăcop"

Dinu DUMBRAVĂ

Dintre toți primarii de după războiul pentru integrarea neamului – și a fost o frumoasă serie de primari – cred că nu voi micșora pe vreunul, dacă voi spune că cel care s'a identificat complect cu orașul a fost "primarul târnăcop", Dem. I. Dobrescu.

A venit în fruntea gospodăriei Capitalei prin contingențe politice așa cum veneau toți. Dar odată primar, d. Dem. I. Dobrescu luându-și meseria în serios, a intrat în conflict cu proprii săi partizani.

Voia să facă un București frumos – o metropolă europeană. Pentru aceasta a dărâmat cât a putut, a asanat cât a putut, a transformat cât a avut vreme s'o facă și n'a avut mâhnire mai mare decât în ziua când a înțeles că, schimbându-se rosturile politice, a devenit indezirabil. În acele zile – am colaborat cu d. Dem. I. Dobrescu în tot timpul rodnicei sale activități – părea un om căruia i s'a răpit cea mai mare mulțumire în viață.

Planul de sistematizare al Capitalei e aproape opera personală a d-lui Dem. I. Dobrescu, cum mai sunt creațiile sale: Snagovul, splendida alee în locul drumului rural care urca la Patriarhie și Camera Deputaților, planșeul peste Dâmbovița, asanarea lacurilor din jurul Capitalei, începutul dărâmărilor cari trebuiau să ducă la deschiderea bulevardului Constantin Brâncoveanu – realizare de care și-a legat numele actualul primar general, d. general de corp de armată Ion Răşcanu. Ar mai fi înfăptuit d. Dem. I. Dobrescu o operă edilitară mare dacă ar fi fost lăsat în pace: pavarea întregului oraș printr'un contract extrem de avantajos pentru primărie în care erau grupate cele mai serioase firme de specialitate din Țară. Dar partidul din care făcea parte d. Dem. I. Dobrescu fusese înlocuit de partidul din care făcea parte d. Al. G. Donescu, destinat de "sus", prin voința transmisă de răposatul Alexandru Mavrodi să fie primar general peste voința "șefului" Capitalei, d. dr. I. Costinescu.

Nu se putea ca partidul să îngăduie sub propria-i guvernare, succesul operei partidului precedent, chiar dacă acesta nici nu era un succes de partid, – poate chiar dimpotrivă – ci opera personală a gospodarului Dem. I. Dobrescu. Ca unul ce am fost în măsură să cunosc lucrurile de pe atunci, pot să afirm că d. Alex. G. Donescu nici nu era împotriva contractului care realiza o mare necesitate a Capitalei. Cu toate acestea, primar politic fiind, a trebuit să anuleze contractul cu unele despăgubiri pentru firmele contractante, întrucât formele erau încheiate. Încă două săptămâni dacă ar mai fi fost primar general d. Dem. I. Dobrescu, și azi Capitala ar fi avut cel mai civilizat pavaj din Europa.

D. Dem. I. Dobrescu avea viziunea unui București frumos, mare. Îl voia cu clădiri frumoase, cu străzi largi, cât mai drepte. Îl voia cu parcuri. Dar mai cu seamă îl voia fără mizerie. Nici un fel de mizerie. Era dușmanul neînduplecat al cocioabelor, al construcțiilor barbare. Și fiindcă le dușmănea, le dărâma și făcea formele după dărâmare. Avocat fiind era în măsură să cunoască insuficiențele procedurale. Știa că un proprietar putea să rămână toată viața cu casa în mijlocul străzii dacă avea... avocați buni. Din această pricină întâi dărâma și apoi... se judeca!

D. Dem. I. Dobrescu se găsea într'o veșnică întrecere. Fusese precedat de un primar de seamă, de un realizator: d. dr. I. Costinescu. Trebuia, deci să-l întreacă pe d-rul Costinescu pe care îl considera ca adversar politic însă căruia îi rezervase un loc de seamă în acel consiliu al primarilor Capitalei pe care nu l-a putut înfăptui.

Zile întregi – cu noaptea în cap – s'a instalat pe Dealul Mitropoliei ca să termine lucrările dela care s-a pornit marele proect pentru Piața Națiunii. Dacă-l căutai acasă la 7 dimineața aflai că "d. primar a plecat la 4!" Înnebunise toate serviciile. Bietul Enăceanu, directorul comunicațiilor, care era cam bolnăvicios s'a însănătoșit

numai din pricina acestui tratament de a fi pe teren odată cu primarul!

Când era vorba să realizeze ceva – nu se oprea prea mult la formalități mărunte. Totdeauna era de părere că formalitățile sunt bune pentru procese verbale, însă nu pentru înfăptuiri. E adevărat că, din această pricină... la schimbarea regimului a avut de pătimit. Ceeace nu-l împiedica să meargă înainte. Și poate că ar fi realizat minunea de a rămâne primar și sub regimul următor, dacă ar fi făcut o anumită închinare. Singurul pas pe care l-a întreprins a fost vizita făcută d-lui dr. I. Costinescu – gest pe care unii l-au socotit drept umilire – părerea partizanilor politici ai d-lui Dem. I. Dobrescu – însă pe care cei ce cunoșteau ce era în stare să realizeze acest om – l-au înțeles.

Negustorii – mai cu seamă cei din ramura alimentară – n'au rămas cu prea multe amintiri frumoase despre d. Dem. I. Dobrescu care, între altele, voia restaurante și băcănii curate – ceiace se putea – dar și pâine ieftină chiar dacă grâul era scump – ceiace nu se putea. O pornea dis de dimineață de acasă în piață să desființeze grătarele de pe trotuare și să inspecteze bucătăriile restaurantelor. Erau zile de prăpăd. Într'un sfert de oră camioanele primăriilor erau pline de grătare, butoae și așa mai departe. A doua zi se pomenesc cu exponenții partidului în delegație protestatară. Fiindcă pe d. Dem. I. Dobrescu nu-l interesa dacă cârciumarul era liberal sau național-țărănist.

Aprecia munca. La instalarea sa, suspecta toți funcționarii de a fi excesivi de devotați, d-rului Costinescu. Îmi spunea și mie deseori "te știu că ești devotatul d-rului și nu-ți cer să-l renegi. Vreau însă să mă ajuți așa cum l'ai ajutat pe adversarul meu pe care-l stimez". S'a convins însă, curând, că funcționărimea nu îi era ostilă. Secretarul general al primăriei – azi pensionar – d. Ioan Roban i-a fost apropiat colaborator cum devotat i-a fost și azi năpăstuitul

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Izidor Christea, directorul general al contabilității, care și'n prezent ispășește vinovății ce nu-i aparțin, plătește polițe morale semnate de mai marii lui și cari s'au întâmplat să fie primarii municipiului București. E un capitol despre care voi vorbi odată pentrucă Izidor Christea prea a fost de treabă, prea a fost cinstit.

Casa d-lui Dem. I. Dobrescu era cu adevărat a cetățenilor. Nu mai știa nici de masă, nici de somn. Venea cu oamenii după sine și acasă găsea alții. Un rând de covoare cel puțin i s'a distrus. Cea mai disperată era femeia de serviciu care constata iarna enorme urme de noroi și zăpadă murdară fiindcă, cetățenii erau totdeauna grăbiți și intrau cu șoșonii.

Se zvonise – să mă ierte d. Dem. I. Dobrescu – că n'ar fi în toate mințile. După o întreagă serie de primari îngăduitori – venise d. dr. I. Costinescu prima mână tare. D. Dem. I. Dobrescu își întrecea însă predecesorul cu câteva lungimi bune. Și nu numai că nu prea ținea seama de părerea publică dar o și... întărea.

Într'o zi un partizan i s'a înfățișat, denunțându-i că altul l'a făcut nebun.

– Și d-ta ce i-ai spus?

– I-am plesnit o pereche de palme!

– Dar bine, nenorocitule, eu fac tot ce pot să par nebun, ca să mă lase lumea'n pace să lucrez și tu-mi strici bunătate de reputație.

S'a spus despre fostul primar al Bucureștilor că a făcut afaceri, că, adică, s'a îmbogățit pe spinarea Primăriei. Ar fi putut s'o facă. Dar fiindcă n'a făcut'o și fiindcă Dem. I. Dobrescu a fost cinstit, locuiește azi cu chirie într'un apartament destul de modest, casa sa din Sfinții Apostoli fiind închiriată, ca să aibă cu ce trăi, ministerului de justiție pentru o judecătorie oarecare...

("Gazeta Municipală", nr. 601, anul XII,
19 decembrie 1943)

Cum l'am cunoscut pe Nicolae Iorga

Dinu DUMBRAVĂ

Cu smerenie, ca înaintea unui profet, ca înaintea unui mare propovăduitor, ca înaintea unui român care și-a întemeiat toată viața pe credința adevărurilor românești – așa trebuie să stăm pretutindeni unde se rostește numele celui ce-a fost Nicolae Iorga, sacrificatul unor vremuri de neînțeleasă turburare.

Fără îndoială, Nicolae Iorga a fost un om cu toate slăbiciunile omenești. Om, așa cum l'a înțeles și d. Tudor Șoimaru în "Vremea". Om cu vanitățile lui, chiar cu naivitățile lui. Pentrucă, uneori, Nicolae Iorga avea supărări de copil și bucurii de copil. Ți-l făceai dușman din nimic și Nicolae Iorga ierta greu ceiace i se părea jicnire. Ți-l aveai prieten cu o atențiune de nimic, cu un rând, cu o vorbă, cu un gând pe care'l știa c'ar fi fost pentru el.

Omul însă, era așa de neînsemnat în Iorga, personalitatea de mare savant – a cărui incidentală superficialitate dispărea sub imensitatea operei – era așa de minunată, de nătăgăduită, de copleșitoare.

N-am fost un apropiat al profesorului Iorga, așa [cum] i-au fost discipolii. Am trăit și eu, însă, în cultul uluitoarei sale personalități și am băut în tinerețe din apa vie a apostolului. Eram copil, licean, când m'am amestecat în tineretul care a zădărnicit la Teatrul național spectacolul rușinei înaltei noastre societăți care insulta limba românească, organizând un festival de binefacere cu o piesă franțuzească. Și Iorga n'a fost străin de acea zădărnicie, cum n'a fost străin de nicio manifestație cu adevărat românească.

Îmi amintesc ca acum – și doar au trecut mai bine de 30 ani – când aducându-mă nu știu cine, cu capu spart de patul puștei unui jandarm – înaintea profesorului, acesta a isbucnit.

– E! Dar cum se poate! Dar asta e o barbarie! Numai că ce căuta, frate, în învălmășeală?...

Cum nu era să intru'n învălmășeală dacă așteptam "Semănătorul" ca infometatul pâinea?

Cu toate acestea, primul contact pe care l'am avut cu marele dispărut, n'a fost din cele mai favorabile pentru mine.

Era la Iași în 1916. Profesorul Iorga refugiat ca noi toți – scotea "Neamul Românesc". Eu lucram la "Acțiunea Română". Și nu puteam să înțeleg pentru ce, dacă Iorga era la gazeta sa un director ca oricare altul, se bucura de unele privilegii de care nu se bucurau nici ceilalți directori, nici ceilalți breslași. De altfel, toată lumea, știindu-i slăbiciunile, căuta să și-l apropie prin mici favoruri între cari acela de a se folosi – în exclusivitate – de unele telegrame.

Nu știu cine i-a spus profesorului nedumerirea mea și, dând peste mine, nu mai știu în ce împrejurări, mi-a trântit-o.

– Ascultă dragă! Mi s'a spus că ai cutezat să protestezi împotriva mea. Nu știu dacă ai sau nu dreptate, dar de bună seamă că ai uitat de proverbul *"guod licet Jovi, non licet bovi"*.

Și mi-a întors spatele.

A vremuit vreme. Colindasem câteva redacții statornicindu-mă vreo douăzeci de ani la ziarul lui Const. Mille după ce prohodisem "Dacia" colonelului Ștefan Zăvoianu, cea dintâi gazetă integral românească la care lucrau breslași ca profesorul Nicolae Dașcovici, Emil Ciuceanu, Bartolomeu Cecropide, Haralamb Ionescu – nume de gazetari tot unul și unul. Singura notă discordantă o făcea zănaticul de director căruia – și ăstuia – îi intraseră în cap gărgăuni de om politic cari i-au băgat gazeta în mormânt.

Întâmplându-mă la "Porunca Vremii" – viața mea cu urcușuri și coborâșuri, a fost mereu un șir de inconsecvențe – m'am simțit fericit când, încredințându-mi-se o anchetă asupra soartei străvechilor altare ale bisericei ortodoxe – aflătoare în ruină în București – am putut să fac un apel – așa cum scriu eu uneori – la marele suflet de bun creștin și mare român al profesorului Iorga, președintele Comisiunei Monumentelor Istorice. Nu prea îmi amintesc ce-am scris, dar știu că *profesorul a ținut să-mi mulțumească prin câteva rânduri pe cari le-am păstrat și veți vedea că bine am făcut.*

*

Fiindcă mai târziu, am pățit-o cu Iorga una boacănă.

Eram un fel de șef al serviciului de presă dela Primăria Capitalei – șefie dela care am rămas cu o grămadă de pacoste. Primar era d. prof. Iulian Peter, inspector general administrativ, de care îmi voi aminti totdeauna cu drag pentru încrederea ce-a avut-o în mine.

Se deschisese tocmai "Luna Bucureștilor" și la solemnitatea inaugurală ținută în Palatul Funcționarilor Comunali, vorbise Nicolae Iorga. Aranjasem cu stenograful, să "ia" cuvântările și să le dicteze imediat dactilografei pentruca ziarele de după amiază să le poată avea.

A doua zi însă, d. Iulian Peter mă chiamă în cabinetul primarial și-mi spuse:

– Du-te, te rog, la d. profesor Iorga, că-i foc. Spune că i-ai falsificat discursul ținut ieri și-mi cere, nici mai mult, nici mai puțin decât... capul d-tale.

– Ce să facă cu el?

– Nu știu. Dar îl cere. Du-te și explică-te.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

A doua zi eram acasă la profesor, în Șos. Bonaparte și așteptam în biblioteca în care se adăpau atâtea generații ingrate de studenți. Deodată, se deschise ușa și apăru profesorul în frac. Se ducea nu mai știu la care ceremonie.

– Ei da! Ai venit? Ei! S'a petrecut o porcărie. Nu știu cine-i vinovat – și tocmai de aceia trebue lămurită. Peter mi-a vorbit bine de d-ta. Atunci cum s'a putut întâmpla așa ceva?

– ?...

– Da, e! La sfârșitul cuvântării mele – că sunt pus să vorbesc și eu câteodată – au apărut în ziare două cuvinte în plus.

– Îmi pare rău... dar dacă nu se află cine-i vinovat, d-ta vei suferi consecințele... fiindcă e o... porcărie!

Era adevărat. Blestematul de stenograf... "luase" două cuvinte pe cari Iorga nu le spunea niciodată.

Ce era de făcut? Nu că aveam de gând să mă cramponez de o situație. Nu m'am cramponat niciodată. Cui i-a plăcut de mine – în viața particulară ca și în cea profesională – bine – cui nu – sănătate! Îmi părea, însă, rău să-l văd mâhnit pe cel ce-mi adăpase copilăria din isvorul marei lui înțelepciuni.

Și... m-am gândit la rândurile pe care mi le scrisese câțiva ani mai înainte, după ancheta publicată în "Porunca Vremii"... Le-am scos și i le-am arătat:

– Citiți, vă rog, domnule profesor. Le-ați adresat aceluiași om care se află în fața dv. ...

Profesorul mi-a smuls hârtia din mână. Apoi, brusc, s'a luminat la față.

– E da! Va să zică așa? Apoi de ce nu mi-ai spus dela început? Că eu n'am nimica împotriva d-tale. Și d-ta ai scris frumos despre mine. Îmi aduc aminte. Trebuie, evident să fie o greșeală... Spune-i lui Peter că lucrurile s'au lămurit... Da! E! D-ta scrii chiar foarte frumos! Și ai avut multă dreptate în articolele d-tale din "Porunca vremii"... Da! la revedere... și-mi pare rău că totuși... s'a putut petrece o... porcărie...

Pe seară m'am prezentat primarului general:

– Cu ce l'ai îmbunat domnului, pe profesor? Că l'am găsit foarte bine dispus pentru d-ta!

I-am povestit cum a decurs convorbirea. D. Peter a zâmbit. Știa, mai mult ca alții, cât era de om profesorul Iorga... Și cât era de mare savantul, propovăduitorul, apostolul...

("Gazeta Municipală", nr. 590, anul XII, 3 octombrie 1943)

Dr. CONST. CARACAS

Unul dintre primii medici din București

Pictorul Niculae Grigorescu

Crâmpeie din volumul de amintiri al lui Paul Bujor

În intimitatea celor trei prieteni – Caragiale, Vlahuță, Delavrancea, – Grigorescu avea un loc de onoare și ca cel mai în vârstă.

Caragiale, Vlahuță și Delavrancea aveau o mare admirație pentru Grigorescu. Fiecare din ei și-au manifestat această admirație prin vorbe, prin scris și prin fapte.

Vlahuță, în special, și-a manifestat această admirație în chip înălțător prin monumentala lui operă intitulată: "*Pictorul N. Grigorescu – Omul și opera lui*", editată luxos de Casa Școalelor în 1910 cu numeroase ilustrații artistice executate după fotografiile originale ale tablourilor de d. inginer Stelian Petrescu și reprezentând cele mai alese tablouri în 20 de planșe fotogravură, 232 autotipii (pe aramă) și 17 facsimile (pe zinc).

Pentru educația culturală și artistică a tinerimei noastre, e de dorit ca această operă instructivă să se redideze de Casa Școalelor sau de Fundațiile Regale și ca ediție de lux, asemănătoare primei ediții și ca ediție populară pentru răspândirea ei în masele mari de cititori.

Când m'am întors dela studii din străinătate, prin Vlahuță am avut fericirea de a cunoaște pe acest mare artist. I-am fost recomandat de Vlahuță ca tânăr naturalist.

Științele naturale, îmi zice el, sunt foarte frumoase. Când eram tânăr la Barbizon în Franța, un bun prieten al meu, un pictor bătrân care citea foarte mult, un fel de filosof, mi-a recomandat să citesc *Oevres* de Buffon și *Etudes sur la Nature* de Bernardin de Saint-Pierre. Le-am consultat prin biblioteci la Paris și am rămas încântat. Dealtfel, adaugă el, noi, pictorii ne înrudim cu dv., naturaliștii. Noi observăm și redăm natura prin imagini pictate, dv. prin imagini scrise, câteodată însoțite chiar și de figuri.

Când Grigorescu voi să completeze observațiile sale interesante asupra înrudirii între pictură și studiul științelor naturale se auzi soneria dela ușa de-afară.

Deodată o neliniște îi apăru pe figură și, adresându-se repede lui Vlahuță, îi zice: Nenișorule, dacă vine cineva pe care nu-l cunosc și cu care trebue să vorbești, poftește-l te rog în altă odaie. Să rămânem singuri.

Așa era Grigorescu. Fugea mai totdeauna de lumea pe care n'o cunoștea.

În puținele dăți în care l-am văzut la Vlahuță, Grigorescu mi-a făcut totdeauna o impresie tulburătoare. Vorbea puțin. Spunea

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

însă asupra oamenilor și lucrurilor aprecieri deosebite de aprecierile comune.

El asculta mai mult decât vorbea. Însă, când îi vorbeai, te urmărea cu privirea ochilor lui negri și pătrunzători așa de iscoditor încât te simțeai cu totul stăpânit de el.

Cum foarte bine zicea și Vlahuță: "Vorbeai – el mai mult cu ochii asculta. Îi simțeai privirea cum îți umblă pe față, pe mâini, ca ceva viu, neliniștit, care caută".

Nu voi încerca să spun ceva aci despre opera marelui Grigorescu.

Admiratorii maestrului, ca și toți acei cari voesc să cunoască mai deaproape sufletul și întreaga lui simțire ce se oglindește așa de limpede și de minunat în opera lui, să cerceteze opera monumentală, citată mai sus, a iubitului său prieten Vlahuță care se armoniza așa de mult în simțire și în gândire cu Grigorescu.

Voesc numai să arăt aci trei întâmplări povestite mie de Vlahuță care caracterizează susceptibilitatea lui Grigorescu. Că și Grigorescu, ca și toți oamenii întregi, serioși și cinstiți, nu numai cu el, ci și cu toată lumea, era foarte susceptibil; adică foarte sensibil la orice faptă, la orice vorbă și la orice gest care nu se armoniza cu seriozitatea și cinstea lui.

Prima întâmplare – în următorul dialog:

Cineva îl întâlnește și-i spune:

– Vă rog mult, d-le Grigorescu, să mă ertați că n'am putut să mă țin de cuvânt ieri, când trebuia să vin la dv., după cum vă promisăsem.

– Te-am așteptat, amânând chiar o vizită ce trebuia să fac și eu ieri.

– Voi veni mâine.

– Nu mai veni, pentrucă ceea-ce trebuia să aranjez cu d-ta, am aranjat azi cu altcineva. Așa că nu mai e nevoe de d-ta, termină brusc și supărat Grigorescu.

A doua întâmplare:

Regele Carol I-iu și mai ales Regina Elisabeta țineau mult la Grigorescu. Regina îl invita din când în când la palat, trimițându-i din când în când și câte un borcan cu magiun de fructe gustoase de care știa că-i plac lui Grigorescu.

Regina dorea mult să-i facă portretul.

În una din dăți, Grigorescu, fiind invitat la palat și intrând în camera de lucru, minunat aranjată, unde-l aștepta Regina, exclamă: Ce frumos colț de cameră unde stați, Maiestate!

Regina, prinzând momentul așteptat îi spune: Sunt la dispoziția d-tale.

– Dacă-mi dați voe, Maiestate, mă duc acasă să-mi aduc paleta... Mă întorc curând.

În adevăr, peste câteva minute, Grigorescu intră repede în palat cu tot ce-i trebuia pentru lucru.

După prima ședință de lucru, au urmat încă câteva ședințe – Grigorescu lucra foarte repede – până ce tabloul a fost gata. Regina fiind foarte încântată de tabloul în care e reprezentată la masa Ei de lucru, împodobind cu chipuri de sfinți o carte bisericească.

După ultima ședință de lucru, Grigorescu, plecând, a luat tabloul să-i mai facă, în atelierul lui, câteva retușări și să-i comande și rama.

Probabil, Grigorescu, fiind preocupat și de alte lucrări, a întârziat aducerea la palat a tabloului complet isprăvit.

După vr'o douăzeci de zile de așteptare, Regina, nerăbdătoare de a avea tabloul a trimis la Grigorescu pe o damă de onoare ca să cerceteze cauza întârzierii.

– Tabloul, după cum vedeți, e gata și mă gândeam să-l aduc la palat zilele acestea, zice Grigorescu, adresându-se damei de onoare.

Dama de onoare, admirând tabloul, fără să cunoască susceptibilitatea lui Grigorescu, îl întreabă cam cât ar cere pentru o lucrare așa de frumoasă.

Grigorescu, crezând că întrebarea damei de onoare ar fi sugerată de Regină se și formalizează și pe un ton brusc și supărăcios, îi răspunde: Pentru Regină, eu n'am tablou de vânzare!

Dama de onoare, cu toată silința ei de a tempera supărarea vădită a lui Grigorescu n'a reușit. A trebuit să plece cu totul confuză.

A doua zi chiar, Grigorescu expune tabloul în fereastra magazinului de muzică Gebaur de pe acea vreme, unde azi e magazinul de muzică Feder din fața Teatrului Național.

Întâmplător, generalul Lahovary, trecând pe dinaintea magazinului și văzând tabloul Reginei, intră în magazin dispus să-l cumpere, dacă e posibil. Plătind un acont a luat tabloul.

Peste câteva zile, Regina află că tabloul a fost expus la Gebaur și cumpărat de generalul Lahovary.

Regina chiamă imediat pe generalul Lahovary și cere să-i dea tabloul.

Generalul îi răspunde: Maiestate, de când mi-a murit soția, tabloul acesta e singura mea mângâiere.

Regina curioasă să afle bine dacă cauza supărării lui Grigorescu e, înadevăr, întrebarea damei de onoare asupra prețului tabloului, a trimis să-l invite la palat, ca să-i explice o mică nedumerire.

Regina îi spune că întrebarea acea cu prețul tabloului, făcută fără știrea Ei, a fost o imprudență din partea damei de onoare; și ea voiește tabloul.

Grigorescu, întrebând pe Gebaur, află că generalul Lahovary nu dăduse decât un mic acont. A fost astfel ușor ca tabloul să fie dat Reginei.

Unul din cele mai frumoase tablouri ale lui Grigorescu din timpul războiului nostru de independență dela 1877 e, desigur, *Atacul de la Smârdan*, proprietatea Municipiului București. Un tablou mare de aproape 3 pe 4 metri.

În partea dreaptă a tabloului, se văd coloanele de infanteriști din regimentele de linie, cum se numeau atunci, alergând impetuos la atac.

Înaintea lor, spre stânga, până'n depărtare se zărește, prin fumul prafului de arme, învălmășeala încăerării de luptă.

În capul primei coloane de atac bine vizibilă, singurul comandant e sergentul care însuflețește coloana. Strângând cu putere arma lipită de piept, se avântă cu toți ai lui prin ploaia de gloanțe. E atâta mișcare, când îi privești, încât ochii îți fug după ei.

Când tabloul a fost expus la Municipiul București, a venit multă lume printre care și câțiva generali care luaseră parte la războiu. Era și Grigorescu.

Un general, admirând tabloul, se adresă lui Grigorescu, spunându-i că tabloul e foarte frumos, însă nu vede în el nici un comandant.

Grigorescu îi răspunde imediat ironic:

– Comandanții au fost în fruntea atacului și au murit demult, deaceea nu i-am putut picta!

Regele Carol I-iu care prețuia, poate, valoarea unei producții artistice mai mult decât profitul bănesc ce ar aduce, a avut stângăcia de a propune odată lui Grigorescu să facă cărți poștale ilustrate care produc.

Grigorescu a fost foarte afectat de această propunere. El care niciodată n'a făcut caz de câștigurile ce i-ar aduce arta lui.

("Gazeta Municipală", nr. 583, anul XII, 15 august 1943)

Pagini îngrijite de
Serviciul Colecții Patrimoniu. Memorie Comunitară
al Bibliotecii Metropolitane București

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Patrimoniu

Din Colecţia de Memorie locală "N. Iorga" a Bibliotecii Metropolitane Bucureşti

Paul LINDENBERG, *Regele Carol al României, 70 ani de viaţă a unui Viteaz, 7/20 Aprilie 1839 – 7/20 Aprilie 1909*
Traducere de J. Kaufmann, interpret şi traducător jurat pe lângă Tribunalele Regale din Berlin, Tipografia Metzger & Wittig, Leipzig

... Mai bine nu s'ar fi putut alege! De caracter calm şi serios, om decisiv, întreprinzător şi totdeauna gata la îndeplinirea datoriilor Sale responsabile, neînclinat distracţiunilor şi plăcerilor; din lungile Sale voiagiuri adună experienţe şi cunoştinţe adânci, iar evenimentele războinice din 1864, care îl aduse în repetite ori înaintea focului înamic, contribuiră să-l facă bărbat în toată puterea cuvântului. Chemat de departe, în fruntea unei naţiuni oprimate şi pline de necazuri, considerată de puteri ca nulitate, dar reclamând cu ardoare libertate şi cultură, aştepta cu nerăbdare Principele Salvator. Decis răspunse Carol apelului naţiunei acceptând această misiune şi cu confienţă în forţa sa, părăsi tot ce îi era mai scump în patria Sa germană, pentru a lua asupră-Şi datoriile, ce Providenţa I-a reservat...

Ion GHICA, *Amintiri din pribegia după 1848.* Noue scrisori către V. Alecsandri
Editura Librăriei Socec & Comp., Bucuresci, 1889

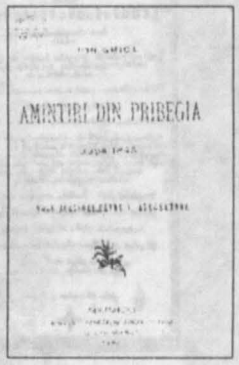

... Ast-fel se află acum şi poate vor mai fomenta încă în sînul Românilor diferite facţiuni antinaţionale unele din indiferinţă de patrie, altele din rătăcire, care, susţinute şi încuragiate prin protecţiunea streinului inimic al românismului, nu ţintesc decât a stinge spiritul român sau a-i da o direcţie contrarie interesului naţional şi a împlini printr'aceasta scopul infernal al neîmpecatului inimic al Românilor. Pentru a preveni dar reul suprem în care peste puţin târdiu poate fi precipitată naţiunea română de cele care vor s'o înghiţă, este indispensabil o organisare sau un legământ între Românii cei cari astădi cugetă şi simt mai bine pentru naţiunea lor, care să conducă spiritul Românilor pe calea cea adeverată...

Gala GALACTION, *Doctorul Taifun*. Roman
Editura "Cultura Naţională", Bucureşti, [1933]
În acelaşi vol. ***Bisericuţa din Răzoare*. Nuvele şi schiţe**, ediţia a III-a, Editura Librăriei "Universala", Alcalay & Co.

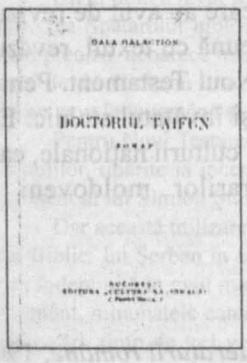

... Scumpe Caracostea, ţi-am răspuns şi îţi voi răspunde deapururi: din prisosul inimii vorbim şi scriem!... Pe cât este de adevărat că opera de artă este riguros solidară cu mediul, cu timpul şi cu ancestralităţile artistului, tot atât este de adevărat că artistul e liber să ungă fruntea operei sale cu mirul credinţelor şi al idealului la care se închină.

... În Doctorul Taifun, *preocuparea mea creştină rămâne mascată, perceptibilă numai pentru cei ce mă vor citi cu luare aminte şi scandalos de absentă, pe deoparte pentru câţiva Tartufi, cari mă vor amuza, iar pe de altă parte pentru câţiva oameni nevinovaţi, cari mă vor împovăra cu păreri de rău...*

Alte lămuriri, observaţii, preîntâmpinări... asupra acestui roman (afară de acelea cu cari am împăcat curiozitatea câtorva reporteri) le socotesc deocamdată inutile. Doctorul Taifun *trebue să spună singur ce are de spus...*

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Istoria cărții

Biblia lui Șerban Cantacuzino – 315

Stema lui Șerban Cantacuzino pe *Biblia* din 1688

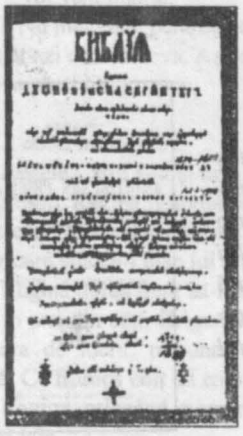

Biblia

G. CĂLINESCU

... Punctul culminant... îl formează Biblia *de la București, a lui Șerban Cantacuzino, din 1688, care este pentru limba română ceea ce este pentru cea germană Biblia lui Martin Luther...*

În precuvântarea erudită la Biblia *din 1688, cartea este oferită ca o lumină «în sfeașnic» Românilor de preste tot: «Rumânilor, Moldoveanilor și Ungro-Vlahilor». Și de fapt* Biblia *apare ca un document de consolidare a limbii literare. Textul este viu și azi:*

«De'nceput au făcut Dumnezău ceriul și pământul. Iară pământul era nevăzut și netocmit, și întunearec zăcea deasupra preste cel fără de fund, și Duhul lui Dumnezău să purta deasupra apei. Și zise Dumnezău să să facă lumină, și să făcu lumină. Și văzu Dumnezău lumina că iaste bună și osebi Dumnezău între mijlocul luminii, și între mijlocul întunearecului. Și numi Dumnezău lumina zio, și întunearecul numi noapte»...

Istoria literaturii române de la origini până în prezent, 1941

G. IVAȘCU

... Este de asemenea meritul domniei lui Șerban Cantacuzino de a fi așezat hotărît cultura română pe un plan de egalitate cu cultura greacă, ajunsă în această vreme la deplina conștiință a marilor ei tradiții și dornică a se impune întregului Răsărit, din Constantinopol pînă la Moscova. Perspectivele de a vedea înlocuit slavonismul cultural agonizant cu un grecism invadator și disprețuitor de limba și tradiția culturală autohtonă au fost curmate din față în momentul în care domnul, cu mijloacele și prestigiul său, s-a făcut promotorul oficial al marii reforme inițiate de Dosoftei: cultul bisericesc pe românește...

Traducerea Bibliei în 1688 încununează această acțiune. S-a arătat semnificația politică a monumentalei opere, fără precedent în istoria tiparului românesc: era un preludiu la ofensiva de ridicare generală a Balcanilor sub conducerea lui Șerban, un contrafort cultural al prestigiului său politic. Și reprezentarea heraldică și prefața sînt tot atîtea manifeste politice, redactate probabil de STOLNICUL CONSTANTIN CANTACUZINO. Textul tipărit a fost cel stabilit de frații ȘERBAN și RADU GRECEANU, eleniști de seamă, care au avut de revizuit traducerea lui Milescu, împreună cu textul, revăzut, al traducerilor existente din Noul Testament. Pentru locurile obscure a colaborat și învățatul stolnic. Era deci un monument colectiv al culturii naționale, care reunea contribuțiile cărturarilor moldoveni și munteni...

Istoria literaturii române, 1969

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

La început era cuvântul şi cuvântul era la Dumnezău şi Dumnezău era cuvântul. Acesta la început era la Dumnezău. Toate printr'însul s'au făcut şi fără de dânsul nimic din ce-i făcut nu s'a făcut. Într'însul era vieață, şi vieața era lumina oamenilor şi lumina luminează în întunearec, şi întunearecul n'a cuprins-o. Fost-au trimes dela Dumnezeu un om, numele căruia era Ioan.

Stema lui Şerban Cantacuzino Voevod, din Biblia de la 1688

N. CARTOJAN

... După epoca lui Matei Basarab şi Vasile Lupu până în epoca lui Şerban Cantacuzino, exceptând Psaltirea lui Dosoftei, nu se mai tipăreşte nimic din textele biblice în toate Țările Româneşti. La 1688 în primele luni de domnie ale lui Constantin Brâncoveanu se termină de tipărit Biblia pusă la cale de Şerban Cantacuzino. Între Biblia lui Şerban şi tipăriturile amintite mai sus se interpune însă o traducere integrală a Bibliei făcută de Nicolae Milescu...

TRADUCĂTORII BIBLIEI. «Şi aciasta am făcut la tălmăcirea acestii sfinte scripturi, făcând multă nevoință şi destulă cheltuială. Despre o parte puind dascăli ştiuți foarte den limba elinească, pe prea înțeleptul cel dintru dascăli ales şi arhiereu *Ghermanonissis*, şi, după petrecerea lui, pe *alții care s'au întâmplat*; şi despre altă parte *ai noştri oameni ai locului* nu numai pedepsiți întru a noastră limbă, ce şi de limbă elinească având ştiință ca să o tălmăcească; carii *luând lumină şi dentr'alte izvoade vechi* şi alăturându-le cu cel elinesc al celor 70 de dascăli, cu vrerea lui Dumnezău o au săvârşit precum să vede»...

«Tipăritu-s'au această sfântă carte în oraş în Bucureşti, însă cu cheltuială Prea luminatului, Prea creştinului şi Prea cuviosului Domnului şi Stăpânului nostru Ioan Şerban C. Basarab Voevoda, biruitorului şi oblăduitorului a toată Ungrovlahia. Iară în nevoința şi îndreptarea celor ce s'au întâmplat dascăli şi mai mult desluşindu-se pre limba rumânească de cei mici şi plecați dentru slugile Mării Sale *Şărban biv. 2 Logofet i brat ego* <şi fratele lui> *Radul Logofăt*».

Predoslovia Bibliei ne mai dă o ştire prețioasă privitoare la chipul cum au lucrat traducătorii: «luând lumină şi *dintr'alte izvoare* şi alăturându-le cu cel elinesc al celor 70 de dascăli, cu vrerea lui Dumnezău, o au săvârşit». Care sunt aceste izvoare pe care traducătorii le-au avut la îndemână şi pe care le-au confruntat cu Septuaginta izvorul grecesc?

... un izvor sigur a fost Palia dela Orăştie – fără să putem determina deocamdată dacă Palia a fost folosită direct sau indirect printr'un intermediar. Pasagii din textul Paliei corespund întocmai cuvânt de cuvânt cu textul Bibliei lui Şerban.

Un al doilea izvor a fost probabil Biblia lui Nicolae Milescu, dar în ce măsură traducerea Spătarului moldovean a fost utilizată de traducătorii Bibliei din 1688 nu putem preciza, deoarece ms. lui Milescu s'a pierdut. Dar din comparația făcută în anii trecuți de d-l Ciobanu între ms. 4389 şi Biblia lui Şerban, rezultă că traducătorii Bibliei au avut la îndemână şi acest izvor.

Pentru Noul Testament traducătorii s'au folosit de textul Evangheliarului şi al Apostolilor, tipărite la începutul domniei lui Şerban Cantacuzino, precum şi de Noul Testament al lui Simion Ştefan şi chiar de tipăriturile lui Coresi.

Şerban Cantacuzino

Dar această utilizare a izvoarelor anterioare nu scade cu nimic valoarea şi semnificația Bibliei lui Şerban în cultura românească. Dimpotrivă i-o ridică, fiindcă, în felul ei, reprezintă rezultanta unei munci asemănătoare cu aceea îndeplinită în evul mediu de generații întregi de artişti – care s'au trudit, în umbra anonimatului, să ridice, pentru gloria lui Dumnezeu pe pământ, minunatele catedrale gotice. Biblia lui Şerban este sinteza tuturor sforțărilor îndeplinite de cărturarii români în cele mai vitrege împrejurări, timp de trei veacuri, în toate Țările Româneşti, pentru a înveşmânta cuvântul Domnului în haina limbii naționale. Din confruntarea tuturor textelor anterioare cu originalul grecesc, ei au îndreptat erorile de sens şi au ales cuvintele care, înțelese în toate ținuturile româneşti, aveau mai multă rezonanță în suflete şi care în acelaşi timp exprimau cu mai multă exactitate noțiunea originalului grecesc. Este o limbă vie românească, cu frumoase cadențe ritmice.

Istoria literaturii române, 1945

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Centenar

DUMITRU STĂNILOAE

... Părintele Stăniloae nu respinge importanța, necesitatea și utilitatea abordării și înțelegerii raționaliste a realității. El o vede ca o treaptă pentru om în procesul cunoașterii lui Dumnezeu – o treaptă într-un anumit sens indispensabilă, dar nu singura, nici ultima. Propunerea teologică a părintelui Dumitru merge însă mai departe. Pentru el, cunoașterea raționalității lumii este insuficientă. El subliniază de asemenea nevoia purificării ascetice a omului, care are un impact asupra modului de a înțelege și "folosi" lumea sau de a trăi în ea. Părintele Stăniloae vorbește explicit despre un "nou ascetism". Cu alte cuvinte, pentru teologul român, viziunea lumii și a vieții în ea e indispensabil legată de purificarea spirituală și asceza omului. Dar probabil cea mai caracteristică atitudine teologică a părintelui Stăniloae e convingerea sa că experiența mistică sau apofatică nemijlocită a lui Dumnezeu influențează sau chiar schimbă viziunea și înțelegerea umană a lumii. El nu-L privește pe Dumnezeu doar din punctul de vedere al lumii sau al omului, ci caută să vadă lumea din perspectiva lui Dumnezeu, subliniind importanța acesteia...

Maciej BIELAWSKI, *Părintele Dumitru Stăniloae, o viziune filocalică despre lume*, Editura Deisis, 1998

Biografie

Profesor de teologie, dogmatist, filosof, istoric, traducător, ziarist. N. 16 nov. 1903, în Vlădeni, jud. Brașov, † 5 oct. 1993 în București (înmormântat la Cernica). Studiile secundare la Liceul "Andrei Șaguna" din Brașov (1914 – 1922), iar cele superioare la Facultatea de Litere din București (un an) și Facultatea de Teologie din Cernăuți (1923 – 1927), unde a obținut și doctoratul în 1928. Trimis de mitropolitul Nicolae Bălan la studii de specializare pentru Dogmatică și Istorie bisericească la Facultățile de Teologie din Atena (1927 – 1928), München și Berlin (1928 – 1929), cu călătorii de studii și documentare la Paris și Belgrad. Reîntors de la studii, a fost numit profesor suplinitor (1929), provizoriu (1932) și apoi titular definitiv (1935) de Dogmatică la Academia teologică "Andreiană" din Sibiu, unde a funcționat până în 1946 (a mai predat: Apologetica 1929 – 1932 și 1936 – 1937, Pastorala 1932 – 1936 și Limba greacă 1929 – 1934). După alegerea rectorului Nicolae Colan ca episcop al Clujului, a fost numit rector al Academiei (1936 – 1946); hirotonit diacon în 1931, preot în 1932, hirotesit protopop stavrofor în 1940; a fost membru în Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului și consilier arhiepiscopesc, redactor al foii "Telegraful Român" (ian. 1934 – mai 1945). Transferat – prin chemare – la Facultatea de Teologie din București, la catedra de Ascetică și Mistică (ian. 1947 – 1948); în 1948, când Facultatea a devenit Institut Teologic de grad universitar, a fost încadrat ca profesor titular de Teologie Dogmatică și Simbolică, cu o întrerupere în 1958 – 1963, când a suferit o detenție în închisorile comuniste; reîncadrat la catedră între anii 1965 – 1973; după pensionare, a activat ca profesor consultant pentru cursurile de doctorat.

Timp de peste șase decenii, a desfășurat o multilaterală activitate științifică – îndeosebi în domeniul Dogmaticii – fiind considerat unul dintre

Nichifor din singurătate

... Deci întoarceți-vă, sau, mai drept vorbind, să ne întoarcem, fraților, spre noi înșine, lepădînd cu totul sfatul șarpelui și umblarea după cele ce ne trag în jos. Căci nu putem ajunge la împăcarea și la familiarizarea cu Dumnezeu, pînă ce nu ne întoarcem, sau mai bine zis pînă ce nu intrăm în noi înșine, pe cît ne este cu putință. Ceea ce e minunat este că, desfăcându-ne de rătăcirea prin lume și de frica de șarpe, ne alipim strîns de Împărăția cerurilor aflătoare în lăuntrul nostru. De aceea viețuirea călugărească s-a numit arta artelor și știința științelor, pentru că nu ne pricinuiește ceva asemănător lucrurilor acestora stricăcioase, în care ne înfundăm, mutîndu-ne mintea la ele de la cele mai înalte, ci ne făgăduiește bunătăți străine și tainice «pe care ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit» (1 Cor. II, 9). De aceea, «lupta noastră nu este împotriva sîngelui și a trupului, ci împotriva domniilor, a stăpînirilor și a căpeteniilor întunericului veacului acestuia» (Efes. VI, 12)...

Cuvîntul lui Teolipt despre lucrarea cea ascunsă întru Hristos

3. De vei ieși din poftirea celor pămînteşti prin rugăciunea neîncetată și curată și în loc de somn te vei odihni de orice gîndire la cele de după Dumnezeu și te vei rezema în întregime numai pe pomenirea lui Dumnezeu, se va zidi în tine ca o altă ajutătoare dragostea de Dumnezeu. Căci strigarea din inimă a rugăciunii face să răsară dragostea dumnezeiască. Iar dragostea dumnezeiască trezește mintea spre descoperirea celor ascunse. Atunci mintea, unindu-se cu dragostea, rodește înțelepciunea și prin înțelepciune dă rostire celor tainice...

Sfîntul Grigorie Sinaitul

81. Legile firii sînt îmbinările felurite ale mădularelor lucrătoare, pe care cuvîntul le-a numit și deosebiri, ca tot atîtea părți în care se arată însușirile trupului. Sau iarăși, legea firească este lucrarea fiecărei forme și a fiecărui mădular în baza puterii sale. Precum Dumnezeu ține în lucrare și mișcă toată zidirea, așa sufletul ține în lucrare și în mișcare mădularele trupului și îl mișcă pe fiecare spre lucrarea sa. Dar e de cercetat pentru care pricină bărbații purtători de Dumnezeu spun uneori că iuțimea și pofta sînt puteri ale trupului, iar alteori că sînt ale sufletului? Răspundem, că nu este nici o nepotrivire între cuvintele sfinților, pentru cei ce le cunosc cu de-amănuntul, ci amîndouă susținerile sînt adevărate și ele pot fi schimbate între ele în chip înțelept, din

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

pricina creării sufletului şi a trupului pentru un mod de convieţuire negrăită. Căci îmbinarea lor este de aşa fel, că sufletul poate să fie desăvîrşit de aici, iar trupul e nedesăvîrşit din pricina creşterii prin hrană. Astfel sufletul are în sine şi puterea poftei doritoare şi puterea iuţimii spre vigoarea dragostei, dar de la plăsmuirea lui e zidit raţional şi mintal...

Sfîntul Grigorie Palama. Despre sfînta lumină

71. Dar ce urmăreşti tu, filozoafe, cu sofismele tale de multe feluri, piezişe şi rău ticluite, ca de pildă cu afirmarea că «cel ce ştie de vreun lucru că există şi are cauză şi o putere, trebuie să ştie şi ce este ceeace este, pe urmă, cauza şi apoi şi puterea lui». Dacă ar fi zis cineva că Dumnezeu nu se cunoaşte nicidecum din făpturi, ar fi avut rost să ceri lucruri ca acestea, răspunsuri la aceste întrebări, răspunsuri cerute de orice fiinţă raţională. Dar, odată ce noi aşezăm deasupra cunoştinţei care e comună tuturor prin fire, cunoştinţa tainelor lui Dumnezeu ce vine prin Duhul, ce-ţi vor folosi ţie, celui ce te împotriveşti ei, răspunsuri ca acestea care ţin de cea mai începătoare cunoştinţă a lui Dumnezeu, care se cîştigă din făpturi?

Tu însă te-ai obişnuit să te împotriveşti. Deoarece oamenii duhovniceşti spun că există nu numai cunoştinţă, ci şi lumină văzută de minte, tu te sileşti să arăţi pe larg că şi ceea ce se numeşte cunoştinţă e lumină; şi, împotrivindu-te, socoteşti să-i biruieşti prin aceasta pe toţi. «Fără această cunoştinţă începătoare, nu va fi cineva om raţional, zice, precum nu va fi nici înaintare a celor raţionali spre cele mai desăvîrşite». Desigur, nu va fi cineva bărbat înainte de a fi prunc. Dar dacă a devenit bărbat, a părăsit cele ale pruncului. Iar dacă, bărbat fiind, cugetă cele ale pruncilor şi se laudă cu ele, cum nu se va face de rîs? Şi cum nu va păţi aceasta cel ce zice că este creştin, dar se îndeletniceşte cu ştiinţele elineşti, ca să culeagă din ele rodul cunoştinţei de Dumnezeu?...

Sfîntul Grigorie Palama

27. Faptul că ştim că sîntem făcuţi după chipul Făcătorului nu ne îngăduie să îndumnezeim lumea inteligibilă. Căci nu în întocmirea trupului stă acest chip, ci în firea minţii, decît care nimic nu este mai bun după fire. Căci dacă ar fi ceva mai bun, s-ar afla în aceea «după chipul». Dar fiindcă ceea ce e mai bun în noi este mintea, iar aceasta este după chipul dumnezeiesc şi a fost zidită de Dumnezeu, ce greutate este să vedem, sau mai bine zis, cum nu e văd:t prin aceasta că Făcătorul laturii noastre înţelegătoare este şi Făcătorul a tot ce este înţelegător?...

Filocalia,
Editura Institutului Biblic şi de Misiune al
Bisericii Ortodoxe Române, 1977

cei mai de seamă teologi şi gînditori creştini din lume; a publicat lucrări în volum, studii în reviste, traduceri etc. A făcut parte din delegaţiile Bisericii Ortodoxe care au vizitat alte Biserici: Germania Federală (1970), Grecia (1971), Biserica coptă din Egipt (1971), Vatican (1971), delegat la al doilea Congres al profesorilor de Teologie ortodoxă de la Atena (1976); a participat la numeroase consultaţii şi conferinţe teologice organizate de diferite Comisii ale Consiliului Ecumenic al Bisericilor în mai multe ţări; a ţinut conferinţe, ca invitat, la Facultăţile de Teologie din Atena, Tesalonic, Paris, Strasbourg, Bonn, Heidelberg, Tübingen, Freiburg, Geneva, Oxford, Institutul ecumenic de la Bossey, în S.U.A. ş.a.; a făcut parte din Comisia ortodoxă română pentru dialogul teologic cu Biserica evanghelică din Germania Federală, participând la diferite întruniri, în ambele ţări.

Bogata sa activitate teologică, pusă în slujba Bisericii şi a unităţii creştine, a fost apreciată şi prin mai multe titluri şi distincţii: "doctor honoris causa" al Facultăţii de Teologie din Tesalonic (1976), al Institutului teologic "St. Serge" din Paris (1981), al Facultăţii de Teologie din Belgrad (1982) şi al Universităţii din Bucureşti (1992); premiul "Dr. Leopold Lucas" al Facultăţii de Teologie evanghelică din Tübingen, "Crucea Sf. Augustin de Canterbury" din partea primatului Angliei (1981) ş.a.; membru corespondent al Academiei Române (1990), apoi membru titular (1992).

Bibliografie selectivă

Lucrări în volum: *Viaţa şi activitatea patriarhului Dosoftei al Ierusalimului şi legăturile lui cu ţările româneşti*, Cernăuţi, 1929, 69 p. (teză de doctorat); *Catolicismul de după război*, Sibiu, 1933, 204 p.; *Ortodoxie şi românism*, Sibiu, 1939, 395 p.; *Poziţia d-lui Lucian Blaga faţă de creştinism şi Ortodoxie*, Sibiu, 1942, 150 p.; *Viaţa şi învăţătura Sf. Grigorie Palama. Cu trei tratate traduse*, Sibiu, 1938, 250 + CLX p.; *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Sibiu, 1943, 404 p. (şi în "Anuarul XIX al Academiei teologice «Andreiane», 1942 – 1943, p. 5 – 406); *Teologia Dogmatică şi Simbolică*. Manual pentru Institutele Teologice, 2 vol., Bucureşti, 1958, 1008 p. (în colaborare cu profesorii Nicolae Chiţescu, Isidor Todoran şi Ioan Petreuţă); *Teologia Dogmatică ortodoxă* pentru Institutele Teologice, 3 vol., Bucureşti, 1978, 504 + 380 + 463 p. (considerată "o sinteză amplă a Teologiei Dogmatice a Bisericii Ortodoxe, cu deschideri ecumenice, culme a gândirii dogmatice româneşti şi punct sigur de plecare pentru noi dezvoltări în gândirea dogmatică"); *Teologia Morală ortodoxă* pentru Institutele Teologice, vol. III. *Spiritualitatea ortodoxă*, Bucureşti, 1981, 320 p.; *Spiritualitate şi comuniune în Liturghia ortodoxă*, Craiova, 1986, 440 p.; *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Craiova, 1987, 392 p.; *Studii de teologie dogmatică ortodoxă*, Craiova, 1990, 705 p.; *Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos*, Sibiu, 1991, 286 p.; *Reflexii despre spiritualitatea poporului român*, Craiova, 1992, 162 p.; *Şapte dimineţi cu Părintele Stăniloae* (Convorbiri – Sorin Dumitrescu), Bucureşti, 1992, 272 p.; *Sfânta Treime sau La început a fost iubirea*, Bucureşti, 1993, 96 p.; *Comentariu la Evanghelia lui Ioan*, Craiova, 1993; *Iisus Hristos lumina lumii*, Bucureşti, 1993; *Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie*, antologie, studiu introductiv şi note de Sandu Frunză, Cluj-Napoca, 1993, 240 p. (ed. II, Cluj-Napoca, 2000).

[Reeditări; Traduceri; Studii de Dogmatică în periodice; Lucrări apărute în străinătate; Lucrări cu caracter istoric; Literatura]

(Preot prof. univ. dr. Mircea PĂCURARIU,
Dicţionarul teologilor români,
Editura Enciclopedică, 2002)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Autografe contemporane

Dumitru MICU – 75

Bio-bibliografie

Născut la 8 noiembrie 1928 în satul Bârsa, com. Someș-Odorhei, județul Sălaj.

Școala primară de stat din Bârsa, jud. Sălaj. Liceul "Gh. Barițiu" din Cluj (1944 – 1945) și liceul "Inochentie Micu-Klein" din Cluj (1945 – 1948).

Bacalaureatul: septembrie 1948, Cluj.

Facultatea de Filologie a Universității din Cluj (1948 – 1951). Facultatea de Filologie a Universității din București (1951 – 1952). Licența: iunie 1953.

Aspirantură (doctorat) – Universitatea din București, Facultatea de Filologie (1953 – 1956).

Căsătorie în 1957, cu Constanța Cruceanu, casnică. Fără copii.

Susținerea tezei și obținerea titlului de Candidat în științe filologice (doctor): iunie 1962.

1950 – inspector-șef și șef de servici în Comitetul pentru Artă de pe lângă Consiliul de Miniștri (1 august 1951 – 31 decembrie 1951).

Redactor la "Contemporanul" (1 ianuarie 1952 – 1 noiembrie 1953).

Asistent suplinitor, apoi titular la Catedra de Literatura Română din Facultatea de Filologie a Universității din București (octombrie 1954 – noiembrie 1956).

Lector suplinitor, apoi titular la aceeași catedră (1956 – 1962).

Conferențiar (1962 – 1969).

Profesor titular (1969 – 1998).

Actualmente, profesor consultant la Universitatea din București.

- 1955: *Sensul etic al Operei lui Sadoveanu*, ESPLA, Mica bibliotecă critică;
- 1956: *Poezia Mariei Banuș*, ESPLA, Mica bibliotecă critică;
- 1959: *Romanul românesc contemporan*, ESPLA;
- 1961: *Poporanismul și "Viața românească"*, ESPLA;
- 1963: *George Coșbuc*, EPL, în limba maghiară;
- 1964: *Literatura română la începutul secolului XX*, EPL;
- 1964: *Istoria literaturii române, 1900 – 1918*, Editura Didactică, vol. I, vol. II 1965;

Vivat Academia!

Prin noiembrie 1954, facultatea mi-a oferit, la sugestia lui Ovid Crohmălniceanu, conducerea unei grupe de seminar. Așa mi-am început activitatea didactică în învățământul de stat. Seminarizam materia de curs a anului patru: literatura română din perioada interbelică și cea "nouă", "socialistă". Printre studenți se găseau Ștefan Cazimir și viitoarea lui soție, Maria Simionescu. Încă în semestrul întâi, pare-mi-se, am ținut și primele ore de curs: despre Agârbiceanu. O altă prelegere, despre Jebeleanu, aveam să țin, spre sfârșitul anului. Vor fi fost, poate, și altele, dar de acestea două îmi amintesc precis, și nu fără un motiv temeinic de ordin foarte personal. Cineva mi-a semnalat, nu știu dacă spontan sau cu premeditare, existența unei studente mai aparte: tocmai a celei care, întrebându-mă ceva, într-o pauză, îmi reținuse atenția. Avea un nume de eroină agârbiceană, pe care îl rostisem la curs, și era din Câmpina, localitate pe care aveam s-o menționez în biografia poetului *Inimilor sub săbii*. Temei suficient – aceste coincidențe – pentru câteva colege de ale ei de a da liber frâu imaginației! La drept vorbind, respectivele nu se înșelau, intuiau ceea ce se petrecea realmente în intimitatea mea, însă anticipau și prin anticipare accelerau înjghebarea idilei. Găsindu-mă în satul natal, de Paști, mă pomenii, acolo, cu o scrisoare anonimă în care câmpineanca era prezentată ca încarnarea perversității. Din câte aveam să aflu ulterior, anonima era operă colectivă. Operă colectivă la a cărei elaborare nu participase cea căreia înclinam s-o atribui: o moldoveancă țărănoasă, cu care mă împrietenisem vag, la revelion, în subsolul Universității, unde ea, spre a-mi atrage atenția, dansase (potrivit propriei aprecieri) "sălbatic". Viguroasa Ileană avea să-mi declare, mai târziu, cu deznădejde, o iubire înfocată, la care, vai, nu puteam răspunde, oricât aș fi vrut: poate, dintr-o teamă subconștientă că, vorba poetului, jarul pasiunii ei m-ar fi "făcut scrum".

În 1956, toamna, am fost avansat lector. Stagiul de "aspirantură" se încheiase. Promovasem "minimum de candidat", adică trecusem toate examenele (literatură română și universală, materialism dialectic și istoric, limba rusă, limba germană), depusesem disertația. Din acel moment, eram cadru didactic în toată regula, cu normă întreagă, cu drepturi depline, cum se spune, și, natural, cu obligații pe măsură. Următoarele trepte ale ierarhiei didactice aveam să le urc în deceniul al șaptelea. Fără să știu cum. Mă interesau atât de puțin aspectele de natură administrativă și organizatorică încât cuvinte ca "stagiar", "suplinitor", "definitiv", "atestat" nu erau pentru mine decât goale abstracții. Nu întreprindeam nimic spre a fi promovat; când eram, o aflam *post festum*. Ignoram componența comisiilor constituite în acel scop, și acum mă simt față de membrii lor neștiuți în culpă de ingratitudine. Detașat de tot ce privea organizarea muncii în facultate, mă dăruiam, în schimb, fără nici o precupețire, muncii însăși. Orice mi se cerea să fac făceam, indiferent dacă respectiva activitate intra în normă (și, în consecință, era retribuită) sau nu. Habar n-aveam câte ore prestam obligator și câte benevol, țineam prelegeri, seminarii, felurite expuneri, ori de câte ori era nevoie. Nu în puține rânduri, am predat în locul altora: fie al unora dintre cei de același grad cu mine, fie al unor superiori, precum Boris Cazacu sau George Ivașcu. În orele lui Cazacu nu am abordat, se înțelege, materia sa, ci mi-am continuat propriul curs, de literatură română, avându-l la același an. Nu mă sustrăgeam nici activităților extradidactice. Participam la ședințe de cerc științific, de cenaclu, la sesiuni științifice, la întâlniri cu scriitori, conferențiam sau rosteam alocuții la tot soiul de întruniri studențești, și nu doar studențești, în Universitate și în afara ei. Cât privește "munca obștească", "munca patriotică" – și alte munci "voluntare" –, de acestea nu era scutit nimeni. Și nici, mai târziu, de instrucția militară în cadrul Gărzilor patriotice. Am

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

mers la cules de porumb, la sortat de cartofi, la mutări de cărămizi, la cules de struguri, la trageri, am stat "de gardă", zile și nopți, – ce n-am făcut! Și, totuși, potrivit estimărilor competente, activitatea mea la acest capitol era mereu deficitară. Într-un timp mi-a mers faima că nu participam la "îndrumarea nemijlocită a studenților", la "educarea comunistă" a lor, și eram prezentat, în ședințe, ca antimodel. Nici activitatea pe tărâm profesional, de altfel, nu era, din punct de vedere oficial, tocmai exemplară. De două ori în decursul carierei, m-am văzut culpabilizat pentru... neîndeplinirea normei! Prin 1960 mi-a ținut un seminar altcineva, în cursul unui semestru, fără să-mi spună, și, la sfârșit, mi-a cerut despăgubiri. Nu conta că, în timpul acela, eu ținusem, la o altă secție a Facultății, peste normă, un curs! Se lua (și se ia) în considerație nu munca depusă efectiv, ci situația trecută în scripte; trecută nu rareori lacunar, sau cu aproximație. Vreo douăzeci de ani mai târziu, aveam să fiu penalizat pentru neținerea câtorva ore cu studenți străini din anul pregătitor. S-a făcut abstracție de faptul că nu le ținusem, într-o după amiază de iarnă, datorită întreruperii, obișnuite de altfel, a curentului electric.

Dar s-o iau sistematic. În primii doi-trei ani de dăscălie am predat numai la "secția de bază", formată din studenții "la zi" care aveau ca specialitate principală româna. După aceea mi s-au repartizat orc și la "seral" și la "fără frecvență". Aceasta implica suprimarea vacanțelor mici și a multor duminici și reducerea vacanței mari, estivale, la o lună sau mai puțin. Respectivele secții erau formate din studenți aflați "în producție", majoritatea profesori suplinitori de gimnaziu, și învățători, pentru care se organizau, duminica și în vacanțe, cursuri speciale, sintetice. Mai toți aceștia se pregăteau pentru examene numai din notițele luate la acele cursuri și din manuale. Bibliografia dată n-o parcurgeau, și dacă, totuși, citeau vreo operă literară sau vreun studiu critic, era mai rău, adesea, decât dacă ar fi repetat aidoma cele auzite la prelegeri. Lipsiți de cunoștințe prealabile elementare și neavând noțiunea, necum simțul literarului, nu pricepeau nimic. Le era peste putință să deosebească ficțiunea de realitate, narația romanescă sau evocarea lirică de relatarea istorică, să înțeleagă, bunăoară, că Ilie Moromete *există*, deși n-a existat în realitate sau că Mircea din *Scrisoarea III* nu-i tot una cu domnitorul real. Jale era mai ales când veneau la consultații pentru lucrările de licență, și, încă și mai mare, după ce le predau. Fiindu-le străină cu totul ideea de muncă științifică și de proprietate intelectuală, absolvenții ofereau, în cel mai bun caz, compilații. Unii copiau cu inocență, sau aduceau lucrări cumpărate. Absolvenții de la "zi" își vindeau lucrările susținute celor de la "fără frecvență", sau scriau lucrări în locul acestora din urmă, contra cost. Plânsete, jurăminte, implorări, la susținere. Cel mai halucinant moment legat de lucrările de diplomă l-am trăit, însă, nu la vreo susținere, ci la începerea unui ciclu de prelegeri. Până atunci, absolvirea secției fără frecvență nu fusese condiționată și de prezentarea unei lucrări. Anunțându-li-se această obligație, cursanții din ultimul an, cuprinși de panică, au dat năvală asupra profesorilor. Eu am fost pur și simplu sechestrat la catedră, și nu mi-am putut ține lecția. Zadarnic a venit secretara spre a încerca să mă elibereze; n-a fost chip să ies din încăpere decât după mai bine de un ceas. Stăteau în jurul meu câteva zeci de persoane, babe, majoritatea, și fiecare întreba, dar nu era în stare să asculte răspunsurile. Impacienți, surescitați, "educatorii", "luminatorii" se înghesuiau, se împingeau, vorbeau toți deodată. S-au potolit abia după ce am reușit, cu chiu, cu vai, să explic fiecăruia cum se face o lucrare, cum se susține, și după ce le-am dat tuturor subiecte. [...]

De-ar fi fost numai prestarea activității de "muncitor cu gura", aș fi scos-o cumva la capăt. Dar nu scăpam cu ora sau orele de trăncăneală. De la aproape fiecare întâlnire cu public mă alegeam cu versuri, nuvele, romane, pe care unii dintre auditori insistau să le citesc. După ce o făceam (căci nu știam să refuz), autorii îmi cereau sprijin pentru publicarea lucrărilor. Suprasolicitările m-ar fi exterminat dacă, în decembrie 1970, n-aș fi plecat, pentru un an, la un lectorat în Franța. În absență, o seamă de funcționari ai culturii m-au uitat. Dar de solicitări fără noimă, rare, din fericire, nu scap nici astăzi...

Fragment din volumul inedit *Amintiri universitare*

- 1965: *Tudor Arghezi*, Editura Meridiane, în limba engleză;
- 1965: *Opera lui Tudor Arghezi*, EPL;
- 1965: *Literatura română de azi* (în colaborare cu N. Manolescu), Editura Tineretului;
- 1966: *George Coșbuc*, Editura Tineretului;
- 1967: *Lirica lui Lucian Blaga*, EPL;
- 1968: *Rumänische Literatur der Gegenwart* (în colaborare cu N. Manolescu), München, Max Hueber-Verlag;
- 1970: *Estetica lui Lucian Blaga*, Editura Științifică;
- 1970: *Început de secol, Curente și scriitori*, Editura Minerva;
- 1972: *Tudor Arghezi*, Editura Albatros;
- 1974: *Periplu*, Editura Cartea Românească;
- 1974: *Prelegeri de literatură română contemporană* (în colaborare cu N. Manolescu), Tipografia Universității București;
- 1974: *Fragmente automitologice*, poeme, Editura Eminescu;
- 1975: *"Gândirea" și gândirismul*, Editura Minerva;
- 1978: *Lecturi și păreri*, Editura Dacia;
- 1979: *G. Călinescu*, Editura Minerva;
- 1980: *Scriitori, cărți, reviste*, Editura Eminescu;
- 1984, 1985: *Modernismul românesc*, 2 vol., Editura Minerva;
- 1986: *Limbaje moderne în poezia românească de azi*, Editura Minerva;
- 1987: *Limbaje lirice contemporane*, Editura Minerva;
- 1991, 1992: *În căutarea autenticității*, 2 vol., Editura Minerva;
- 1994 – 1997: *Scurtă istorie a literaturii române*, 4 vol., Editura Iriana;
- 1999: *De la Baikal la Atlantic. Călătorii*, Editura Eurovida;
- 2000: *Istoria literaturii române, de la creația populară la postmodernism*, Editura Saeculum I.O.;
- 2000: *Literatura română în secolul al XX-lea*, Editura Fundației Culturale Române;
- 2001: *Timpuri zbuciumate. Reconstituiri subiective*, Editura Vestala;
- 2003: *Lucian Blaga. Autofăurirea prin logos*, Editura Constelații;
- 2003: *Mircea Eliade. Viața ca operă, opera ca viață*, Editura Constelații.

Studii introductive, prefețe, postfețe

- 1961: George Coșbuc, *Versuri*, Editura pentru literatură;
- 1959 – 1965: Gala Galaction, *Opere alese*, 4 vol., ESPLA;
- 1961: Gala Galaction, *Nuvele și povestiri*, EPL (BPT);
- 1965: Mihail Sorbul, *Teatru*, Editura Minerva (BPT);
- 1966: Tudor Arghezi, *Cimitirul Buna Vestire*, Editura Minerva (BPT);
- 1968: *Poeți de la "Viața nouă"*, EPL;
- 1968: *Presa literară românească. Articole-program de ziare și reviste*, EPL;
- 1970: Grigore Alexandrescu, *Poezii*, Editura Minerva;
- 1971: Tudor Arghezi, *Lirica*, Perevod s rumînskovo, Moskva;
- 1976: Ion Agârbiceanu, *Opere*, 9, Editura Minerva;
- 1979: Al. Macedonski, *Poeme – Poemas* (ediție bilingvă), Editura Minerva;
- 1981: *Excelsior* (antologie de versuri), Editura Minerva;
- 1983: Corneliu Moldovan, *Purgatorul*, Editura Minerva;
- 1983: B. Fundoianu, *Poezii*, Editura Minerva (BPT);
- 1990: Mircea Eliade, *Noaptea de Sânziene*, Editura Minerva (BPT);
- 1993: Marin Sorescu, *Teatru*, Editura Minerva (BPT).

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Scrisoare din... Timișoara

Biblioteca Județeană Timiș

Paul Eugen BANCIU
Director

1. Scurt istoric al lecturii publice în Timișoara

Cu începere din 1778 până la jumătatea secolului al XIX-lea apar în Timișoara circa 600 titluri de periodice în limbile germană, maghiară și sârbă.

• Pe lângă tipografii ființează librării dar și **"biblioteci de împrumut"** (cazul tipografiei **Beichel și Rôch**).

• În 1868 ia ființă la **"Casina română"** din cartierul Cetate **"Reuniunea română de lectură"**, pe lângă care se constituie o bibliotecă.

• După 1870 funcționează trei biblioteci populare în cartierele Fabric, Iosefin și Elisabetin.

• În 1873 se înființează la Timișoara **"Reuniunea Română de lectură"** pe lângă care exista o bibliotecă destinată cititorilor în cartierul Fabric.

• Primarul municipiului ia în 1895 inițiativa de a pune bazele unei biblioteci municipale, iar în 1901 inspectoratul superior al muzeelor și bibliotecilor sprijină acest proiect.

• În 1902, consilierul cultural Bellai Iosif fundamentează printr-un memoriu necesitatea înființării unei biblioteci publice a municipiului, care să aibă și rolul de depozit legal.

• În 30 iunie 1903 comisia jurisdicțională locală, analizând memoriul, hotărăște: "înființarea unei biblioteci publice cu profil științific și recomandă asociațiilor, reuniunilor, personalităților municipale să-și doneze fondurile de publicații".

• Publicațiile strânse pentru bibliotecă se ridică la 27.850 de volume, din următoarele contribuții: **Primăria** – 12.480; **Asociația de Istorie și Arheologie** – 5.000; **Asociația Naturaliștilor din Banat** – 3.200; **Prefectura** – 1.000; **Asociația Carpatină din Banat** – 800; **Comisia de Patronaj** – 900; **Muzeul (Colecția Pongratz)** – 272; plus fondul donat de **Asociația Juriștilor** și cel din depozitele **Procuraturii**.

• La 29 octombrie 1904 este inaugurată, în prezența autorităților, **"Biblioteca publică cu caracter științific a orașului Timișoara"**, care înregistrează până la finele anului 971 de cititori și 1.516 cărți împrumutate.

• Între 1919 – 1944 numărul caselor construite s-a dublat; s-au înființat și reorganizat instituții de învățământ: Școala Politehnică, Liceul Comercial, Școala de Arte și Meserii, Școala Normală de Învățători; Muzeul Banatului, Conservatorul Comunal, Teatrul Comunal își reorganizează activitatea iar în 1932 se înființează Institutul Social Banat – Crișana.

• În 1923 fondul se mărește cu 1.280 cărți cumpărate și 77 donate și se fac abonamente la 29 de reviste între care: "Ideea europeană", "Gândirea", "Viața Românească" etc.

• În Regulamentul de Organizare și de Serviciu din 1933, art. 135 cuprinde un element nou: "... în legătură cu biblioteca se va înființa o arhivă de documente cuprinzând diplome, acte și documente referitoare la trecutul istoric al orașului și al Banatului".

• La 18 decembrie 1940, biblioteca – având un fond de 67.000 volume – s-a mutat în clădirea din str. Voltaire nr. 7 (azi sediul Bibliotecii Bazei de Cercetări a Academiei), beneficiind de o sală de lectură cu 60 de locuri, o sală de studiu și garderobă.

• În timpul celui de-al doilea război mondial, numărul cititorilor scade până la 1.000 pe an în 1944; intervin greutăți în recuperarea cărților împrumutate, din cauza fluctuației mari a populației orașului, astfel că se interzice împrumutarea publicațiilor de valoare și chiar a celor obișnuite.

• În 1944 se pun la adăpost în comuna Sanovița 14 lăzi cu cărți, dintre care una conține hărți de valoare, cea mai veche datând din 1570.

• În 1952 instituția își mută sediul în Piața Libertății nr. 3, adresă unde funcționează și astăzi.

• De la 69.044 volume în 1950, colecțiile se întregesc, ajungând în 1970 la 384.270 volume.

• În 1968 se deschid 6 filiale de cartier.

2. Organizarea Bibliotecii Județene Timiș

Biblioteca Județeană Timiș este cea mai mare instituție de profil existentă în spațiul Banatului, având caracter enciclopedic. Ea pune la dispoziția cititorilor, pe lângă producția editorială curentă care acoperă toate domeniile de manifestare ale spiritului – umanist, științific, tehnic etc., și însemnate colecții speciale ce însumează cărți și periodice din secolele XVIII – XIX apărute în spațiul central-european și banatic ca și ediții rare, cu caracter bibliofil, apărute în secolele XVI – XIX la tipografii de mare faimă din Europa și din ținuturile românești. Pe lângă cărți și periodice, instituția deține și colecții de nonpublicații: discuri, benzi, casete, CD-uri, diafilme, fotografii, hărți, jocuri pentru copii.

Serviciile bibliotecii

Serviciul evidență – achiziție – prelucrare – catalogare – informare efectuează toate operațiile de specialitate asupra publicațiilor și nonpublicațiilor, de la intrarea acestora în bibliotecă până la prelucrarea lor de către secții și filiale, care le pun la dispoziția publicului.

Compartimentul informare bibliografică satisface diverse cereri de informare bibliografică la zi, realizează bibliografii tematice nece-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

sare întocmirii unor lucrări de specialitate; întocmește fișiere tematice; asigură documentarea și realizarea de cataloage necesare pentru organizarea de expoziții.

Secția de patrimoniu oferă cercetătorilor, prin consultarea pe loc, peste 70.000 de documente înglobând carte românească și străină cu valoare bibliofilă, din secolele XVI – XIX, ediții prime de lux, exemplare numerotate sau cu autograf, ilustrate de artiști cunoscuți, precum și volume cu vechi însemnări manuscrise, cu ex libris sau cu tehnici speciale de legături; organizează expoziții speciale cu carte de patrimoniu și întocmește cataloagele pentru acestea.

Din valorile bibliofile:

• Cicero Marcus Tullius, *Tullius de offiiciis cum commentariis Petri Marsi einsque recognitione*, Veneția, 1500;

• Pelbartus de Timișoara, *Pomerium quadrasimale*, Ausburg, 1502;

• *Noul Testament*, Bălgrad, 1648;

• *Îndreptarea legii*, Târgoviște, 1652.

Lucrări ale unor cărturari de seamă din Banat, cum sunt:

• Constantin Diaconovici Loga, *Ortografia sau dreapta scrisoare pentru îndreptarea scriitorilor limbii românești*, Buda, 1818;

• Dimitrie Țichindeal, *Epitomul sau scurte arătări*, Buda, 1818.

Compartimentul metodic asigură îndrumarea unitară de specialitate (biblioteconomie) și de gestionare a bibliotecilor publice din teritoriu (orașe și comune) și controlează pe linie profesională activitatea acestora; acordă asistență de specialitate și altor categorii de biblioteci (școlare, sindicale, tehnice etc.); asigură achiziția pentru bibliotecile publice din teritoriu.

Serviciul relații cu publicul coordonează activitatea rețelei de secții și filiale care oferă publicului spre consultare, prin împrumut la domiciliu sau în săli de lectură, colecțiile de documente ale bibliotecii; organizează activități de popularizare a colecțiilor, întâlniri între cititori și personalități culturale, concursuri tematice (în special pentru elevi).

Secția Sala de lectură dispune de un fond cu caracter enciclopedic totalizând circa 180.000 de volume în limbile română, germană, maghiară, sârbă, engleză, franceză și altele; cărțile provin atât din producția editorială internă cât și din cea externă; volumele din dotarea secției pot fi consultate doar în sala de lectură; cataloagele pe autori și sistematic cât și o serie de fișiere asigură găsirea informației.

Secția de împrumut cărți pentru adulți oferă cititorilor pentru împrumut la domiciliu un fond de peste 100.000 volume cu caracter enciclopedic; dispune de un catalog pe titluri și de unul din autori.

Secția fond documentar și periodice dispune de peste 170.000 volume de carte veche românească și străină din secolele XVIII – XIX și prima jumătate a secolului XX; periodicele însumează un număr de peste 2.000 de titluri din care circa 700 reprezintă titluri de ziare și reviste apărute de-a lungul timpului în Banat și Transilvania; documentele pot fi consultate doar în sala de lectură.

Secția de împrumut cărți pentru copii posedă un fond de aproximativ 70.000 volume din domeniile istorie, geografie, matematică, fizică, chimie, biologie, astronomie, beletristică, artă, sport-turism, adecvate nivelului de înțelegere și preocupările cititorilor copii; cărțile pot fi împrumutate la domiciliu; secția mai deține colecții de jocuri, jucării și diapozitive.

Secția de artă pune la dispoziția publicului o colecție specială de circa 37.000 de volume din domeniul muzicii și artelor plastice (între care partituri, studii, albume); colecția de discuri a secției însumează un număr de peste 5.000 discuri românești și străine; la dispoziția publicului se află diapozitive, benzi magnetice, casete audio și video, CD-uri; secția are în dotare pik-up-uri și

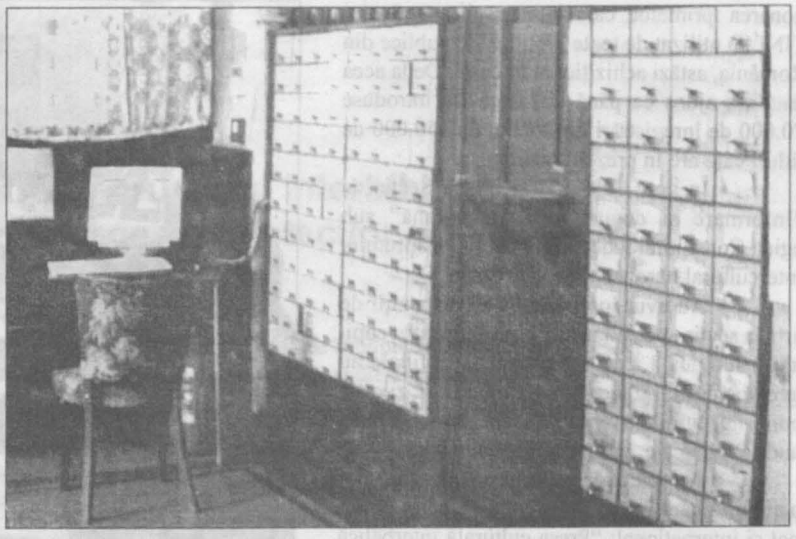

căști pentru audiție în cabine, precum și televizor color; titlurile în mai multe exemplare din producția discografică românească pot fi împrumutate la domiciliu; secția dispune de o sală de lectură pentru studierea documentelor ce nu pot fi împrumutate la domiciliu; lunar, secția organizează expoziții de artă, în colaborare cu artiștii timișoreni (sau Muzeul Banatului), cât și manifestări din domeniul muzical care includ și audiții colective.

Filialele bibliotecii sunt amplasate în diferite cartiere ale orașului și pun la dispoziția publicului, prin împrumut la domiciliu, cărți cu tematică diversă și de larg interes pentru categoriile socio-profesionale din cartierele respective: bibliografie școlară, lucrări de știință și tehnică popularizată, agricultură, beletristică, sport etc.

3. Activitate desfășurată în perioada 1990 – 2002

• Se deschid încă trei filiale, numărul lor ajungând la 9.

• În anul 1997, Biblioteca Județeană Timiș trece din subordinea Ministerului Culturii în cea a Consiliului județean Timiș.

• În perioada 1997 – 2002 au fost achiziționate peste 58.000 volume (cărți de referință, albume de artă, bibliografie școlară, cărți de specialitate, literatură, carte de știință, enciclopedii, carte de patrimoniu, ziare și reviste ș.a.) însumând peste 13.000 de titluri.

• Numărul cititorilor a crescut în această perioadă de la 11.000 la 20.534 în anul 2002.

• Numărul volumelor împrumutate a crescut de la 148.000 la 529.297 în 2002.

• În anul 2002 colecția Bibliotecii Județene Timiș a însumat un număr de 752.000 cărți și periodice, 63 manuscrise, 24 autografe, 85 planșe și foi volante, 331 cărți rare, 2 globuri, 4 stampe, 8.888 fotografii și ilustrate, 20 microfilme, 210 note muzicale, 4.187 discuri, 17 benzi magnetice, 215 diafilme, 242 diapozitive, 649 reproduceri, 4 filme, 470 ex libris, 49 lucrări grafice, 137 xerocopii, 18 casete audio, 178 jocuri și jucării. Din acest număr, 270.000 de volume se află la sala de lectură care constituie și depozitul legal al bibliotecii, 90.000 de volume la secția de împrumut adulți, 170.000 la secția documentar periodice, unde se află și fondul istoric de documente "Banatica", 75.000 de volume la secția de împrumut pentru copii, 8.000 de volume, cărți și periodice din secolele XVIII – XIX apărute în spațiul central-european și banatic ca și ediții rare, cu caracter bibliofil apărute între secolele XVI – XIX la tipografii de mare faimă din Europa și din ținuturile românești.

Peste 200.000 de volume sunt repartizate celor 9 filiale de pe teritoriul orașului Timișoara.

• În 2003 instituția funcționează cu 6 secții și 9 filiale, în total 15 unități pentru consultarea documentelor sau împrumut la domiciliu.

• Din 1997 a început informatizarea Bibliotecii prin achizi-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

ționarea primelor calculatoare și a soft-ului TINLIB utilizat de toate bibliotecile publice din România, astăzi achiziționat integral. De la acea dată s-a ajuns ca până astăzi să fie introduse 70.000 de înregistrări din totalul de 150.000 de titluri câte are în prezent instituția.

• În anul 1999 a fost creată Secția de "Informare și documentare europeană" sub egida Consiliului județean Timiș și a Institutului intercultural european din Timișoara.

• Au avut loc peste 70 de expoziții de artă la secția specializată și la secția pentru copii ale instituției. La sediul central și la filiale au avut loc peste 180 de acțiuni (aniversări, zile ale editurilor timișorene, medalioane, simpozioane, audiții muzicale, prezentări de carte ș.a.)

• Au avut loc edițiile anuale ale unor acțiuni devenite tradiționale, cu caracter național și internațional: "Presa culturală interbelică din Transilvania și Banat", ediția III, IV, V și VI; "Cartea de patrimoniu", ediția IV, V și VI; "Zilele bibliotecii" și Târgul național de carte "CART-VEST", ediția V, VI, VII, VIII, IX și X; "Banatul și Marea Unire", ediția VIII, IX, X, XI și XII; "Anul revoluționar 1989", ediția VII, VIII, IX, X și XI.

• S-au editat în plan intern, pentru schimbul interbibliotecar, Cataloage de specialitate: "Prezentarea Bibliotecii județene Timiș", "Carte veche românească, secolul XVII", "Carte veche străină, secolul XVII", "Anale și Anuare în fondurile B.J.T.", "Proză feminină românească", "Cartea de patrimoniu", "Carte bibliofilă" la secția de patrimoniu a B.J.T, "Indicele bibliografic al revistei «Fruncea» 1934 – 1944".

• A fost editat *Dicționarul scriitorilor și lingviștilor timișoreni (1945 – 2000)* în anul 2000, care s-a bucurat de Premiul A.N.B.P.R. pentru monografii și dicționare pe 2001.

• A fost demarat programul de digitizare a revistelor în cadrul Proiectului "Concept".

• Se participă la programele PROBIB 2000 și LIBECON de sistematizare a datelor privind rulajul cărților și cititorilor conform Normelor Uniunii Europene, unde au fost incluse și bibliotecile comunale și orășenești.

• A fost realizată o pagină pe Internet de către Infotim în colaborare cu Consiliul județean Timiș, de prezentare a Bibliotecii Județene Timiș.

• În cadrul proiectului "Orizont 2000", derulat în colaborare cu I.C.I. București și M.E.C., s-a creat începutul unei biblioteci virtuale, în care Biblioteca Județeană Timiș este prezentă până la ora actuală cu 155 de volume, aparținând unor edituri timișorene.

• S-a participat la 7 programe PHARE organizate atât în cadrul Euroregiunii DKMT prin vizitarea câtorva țări din vestul Europei (Germania, Franța, Elveția, Austria și Ungaria) iar, în schimb, prin cursuri ținute la Timișoara și vizite ale unor delegații în principalele biblioteci publice și universitare din România, precum și programe PHARE la Timișoara, Cluj și București. Tot în cadrul unor programe specializate au avut loc vizite și schimburi de experiență la Csongrad, Bekecsaba (Ungaria) și Novi Sad (Iugoslavia).

• Actualmente se lucrează în cadrul proiectului "Pulman" de digitalizare a publicațiilor și extindere a serviciilor către populație, organizat de către Consiliul Europei, printr-un training desfășurat la Ljubliana. Proiectul vine în continuarea celui numit "Publica", în cadrul căruia, tot la Ljubliana, a fost prezentă prin reprezentanții săi și Biblioteca Județeană Timiș în anul 2000.

• Personalul nou angajat a fost trimis la cursurile de inițiere și formare în biblioteconomie, organizate de Centrul de perfecționare al Ministerului Culturii (total 30 de angajați). Personalul

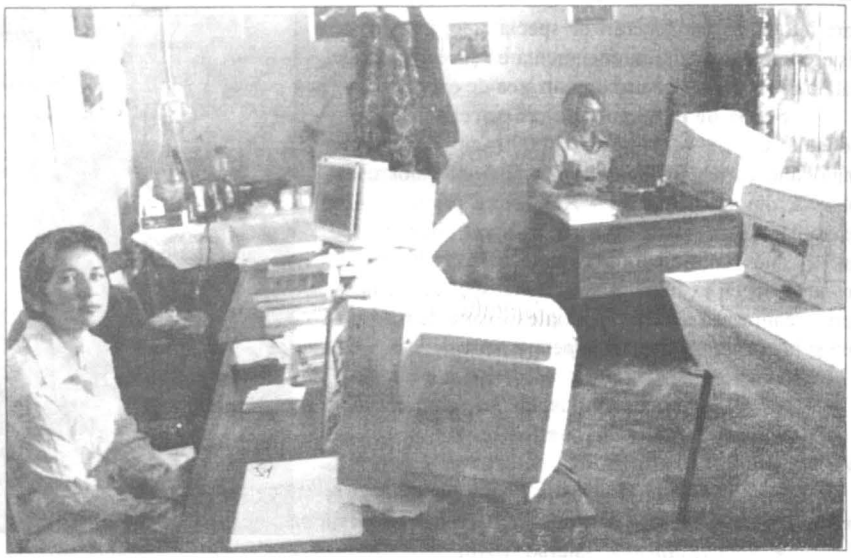

cu vechime și calificări a urmat cursurile de specializare în domeniile informatizării și managementului de bibliotecă organizate atât de Centrul de perfecționare al Ministerului Culturii cât și de Consiliul Britanic.

• Au avut loc participări cu comunicări la 23 de simpozioane naționale pe probleme de management și informatizare în București și cele mai mari orașe din România.

• Biblioteca Județeană Timiș este cuprinsă în programul de informatizare a celor mai mari biblioteci publice din România, de interconectare prin fibră optică pentru crearea "Catalogului național partajat", sub egida Ministerului Culturii.

• La nivel local au fost organizate 62 de sesiuni de comunicări în colaborare cu Uniunea Scriitorilor, Muzeul Banatului, Uniunea Artiștilor Plastici, Arhivele Naționale ale Statului – Filiala Timișoara, Mitropolia Banatului, Universitatea de Vest, care au marcat evenimente fundamentale din istoria țării și personalități ale culturii naționale și aniversări UNESCO.

• Au fost publicate peste 850 de articole în reviste de profil, în emisiuni de radio și televiziune.

• Trimestrial au fost organizate întâlniri profesionale cu bibliotecarii comunali și de la bibliotecile orășenești și municipiul Lugoj și s-au efectuat vizite în teritoriu.

• Din achizițiile Ministerului Culturii au fost distribuite la bibliotecile comunale, orășenești și a municipiului Lugoj, un număr de peste 30.000 de volume.

• În anul 1998 a fost constituită Biblioteca "Timiș" din orașul Căinari, Republica Moldova, de către Biblioteca Județeană Timiș, printr-o colectă de 8.000 de cărți adunate de la diverse persoane fizice și edituri din Timișoara.

• De asemenea, au fost donate bibliotecilor comunale din Uzdin și Seceani din Iugoslavia și Csanadi din Ungaria un număr de 4.500 de volume.

• A început digitizarea fondului de bază al revistelor de cultură și ziarelor apărute în Banat, existente la secția Documentar – Periodice: "Drapelul de Lugoj", "Temesvarer zeitung", "Dreptatea", "Banatul" ș.a.

• Este în curs de realizare o bibliotecă românească la Vârșeț, Vojvodina, pentru care este pregătit un fond de peste 5.000 de cărți din donație publică.

• Biblioteca Județeană Timiș, prin serviciul metodic, se străduiește să păstreze active 75 de biblioteci comunale, din care 64 sunt cu bibliotecari angajați, la care se adaugă 6 biblioteci orășenești și municipale, iar pentru celelalte 11, cu statut incert, se fac demersuri prin Consiliul Județean și prin Consiliile Locale pentru a fi acoperit necesarul de personal.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Meridian biblioteconomic

Regulamentul pentru împrumutul interbibliotecar emis în temeiul art. 3 din Legea bibliotecilor nr. 334/2002

CAPITOLUL I
Dispoziții generale:

Art. 1. Împrumutul interbibliotecar este serviciul prin care o bibliotecă obține de la o altă bibliotecă anumite documente inexistente în colecțiile proprii, în scopul asigurării dreptului fundamental al cetățeanului la informație;

Art. 2. Împrumutul interbibliotecar este intern între bibliotecile sistemului național de biblioteci, și internațional între bibliotecile românești și străine;

Art. 3. Acordurile de împrumut se încheie între ***biblioteca furnizoare***, care este instituția ce împrumută publicațiile și ***biblioteca beneficiară***, care este instituția ce primește, sub formă de împrumut, publicațiile;

Art. 4. Bibliotecile de drept public din cadrul sistemului național de biblioteci sunt obligate să coopereze în vederea realizării împrumutului interbibliotecar și trebuie să facă cunoscute utilizatorilor serviciile de împrumut interbibliotecar;

Art. 5. Biblioteca furnizoare solicitată conform acordului de împrumut este obligată să accepte împrumutul cărților în condițiile prezentului ***Regulamentul pentru împrumutul interbibliotecar***, în continuare ***Regulament***;

Art. 6. Împrumutul între filialele aceleiași biblioteci de drept public sau de drept privat, chiar dacă aceste biblioteci au gestiuni distincte, nu se consideră împrumut interbibliotecar;

Art. 7. Împrumutul interbibliotecar cuprinde toate titlurile de documente, cu excepția documentelor menționate în ***Legea nr. 182/25 octombrie 2000 privind protejarea patrimoniului cultural mobil***, a documentelor fragile sau voluminoase, precum și a celor solicitate frecvent pentru lectură în cadrul bibliotecii furnizoare care decide, în aceste cazuri, dacă documentul solicitat poate fi împrumutat;

Art. 8. Documentele care nu se împrumută în condițiile art. 7 pot fi multiplicate de către biblioteca furnizoare în formă clasică și/sau electronică, cu respectarea legislației în vigoare. Costurile multiplicărilor și ale expedierii vor fi suportate de către ***biblioteca beneficiară*** care devine proprietara acestor materiale sau de către utilizatori, în cazul solicitărilor în acest sens.

Art. 9. Termenul de împrumut se stabilește prin însumarea perioadelor de timp necesare transmiterii cererii, primirii coletului și lecturii de către utilizatorul final;

Art. 10. Conducerea bibliotecilor beneficiare, în cazul bibliotecilor de drept public cu personalitate juridică, precum și autoritatea tutelară, în cazul bibliotecilor de drept public fără personalitate juridică, sunt direct răspunzătoare de păstrarea cărților și eventualele despăgubiri materiale în caz de pierdere.

CAPITOLUL II
Tehnica împrumutului interbibliotecar:

Art. 11. Acordul de împrumut se stabilește în baza formularului de împrumut și a cererii de împrumut intern sau de împrumut internațional;

a) Formularul de împrumut poate fi transmis prin scrisoare poștală, fax sau poștă electronică și cuprinde următoarele elemente:

- Numele bibliotecii beneficiare și, dacă este cazul, codul atribuit acesteia de biblioteca furnizoare;
- Data transmiterii cererii;
- Adresa bibliotecii incluzând numărul de telefon și adresa de e-mail;
- Data limită până la care documentul este așteptat;
- Cota documentului (dacă este posibil);
- Detalii bibliografice complete ale documentului solicitat.

b) Pentru o ***publicație monografică***:

- autor
- titlu
- ediție
- loc de publicare
- editură
- data publicării
- colecția / seria
- ISBN

c) Pentru executarea unei multiplicări în formă clasică sau electronică a unui articol dintr-o publicație:

- titlu
- volum
- numărul fascicolei
- pagini
- autorul articolului
- titlul articolului
- ISSN
- Menționarea, dacă este posibil, a sursei de referință.
- Cerințe speciale: microfilm, microfișă, ediție în altă limbă etc.
- Cerințe de livrare – modalități de expediție, cum ar fi poșta, faxul sau transmisia electronică.
- Pentru copiere, declarație privind respectarea dreptului de autor care diferă de la o țară la alta.
- Plata
- Adresa destinatarului
- Semnătura și ștampila autorității beneficiare.

d) Cererea pentru împrumutul intern cuprinde formularele standardizate A, B, C, cuprinse în Anexa 1, parte integrantă a prezentului ***Regulament***;

- ***formularul A*** este păstrat de către biblioteca beneficiară, iar formularele B și C sunt trimise bibliotecii furnizoare; ***formularul B*** însoțește publicația atât la împrumut, cât și la restituire; ***formularul C*** se păstrează de către biblioteca furnizoare ca justificare a împrumutului efectuat și se poate folosi pentru înlocuirea la raft a documentului împrumutat, iar în caz de nelivrare a documentului cele două formulare se restituie bibliotecii beneficiare;

e) Cererea pentru împrumutul internațional cuprinde formularele standardizate A, B, C, D, cuprinse în Anexa 2, care este parte integrantă a prezentului ***Regulament***;

- ***formularul A*** este păstrat de către biblioteca beneficiară, iar formularele B, C și D sunt trimise bibliotecii furnizoare; ***formularul B*** însoțește publicația atât la împrumut, cât și la restituire; ***formularul C*** se poate folosi pentru înlocuirea la raft a documentului împrumutat; ***formularul D*** este reținut de către biblioteca furnizoare ca dovadă a împrumutului efectuat, iar în caz de nelivrare

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

pentru alcătuirea statisticii;

Art. 12. Expedierea documentelor se face pe calea cea mai rapidă şi se ambalează corespunzător pentru a se evita deteriorarea în timpul transportului;

a) Biblioteca furnizoare răspunde la cererea de împrumut în interval de şapte zile;

b) Perioada de împrumut a documentului este de minimum 20 de zile din momentul expedierii sau în funcţie de termenul fixat de către biblioteca furnizoare;

Art. 13. Primirea şi restituirea documentelor se fac de către biblioteca beneficiară cu luarea tuturor măsurilor de protecţie şi cu respectarea eventualelor condiţii de păstrare impuse de biblioteca furnizoare; notificarea primirii sau restituirii unui document nu este necesară decât la cererea bibliotecii furnizoare;

a) Consultarea documentelor împrumutate se face numai în sala de lectură;

b) Restituirea documentelor împrumutate se face la termenul stabilit de comun acord cu biblioteca furnizoare;

c) Cererile de prelungire a documentelor se fac înainte de expirarea termenului de împrumut, iar în cazul în care nu se primeşte nici un răspuns de la biblioteca furnizoare, cererea se consideră aprobată;

d) Biblioteca furnizoare îşi poate lua măsuri de securitate prin asigurarea anumitor documente înainte de expedierea lor.

Art. 14. a) Împrumutul intern este gratuit în România, iar în cazul în care volumul împrumuturilor este mai mare de trei expediţii de documente, biblioteca furnizoare poate percepe taxe, după ce valoarea acestora şi forma de plată au fost comunicate bibliotecii beneficiare;

b) Împrumutul internaţional se face contra cost; biblioteca furnizoare poate percepe taxe fie sub forma unei facturi, fie solicitând ***Cupoane răspuns internaţional*** sau ***Cupoane internaţionale de plată IFLA***.

Art. 15. a) Bibliotecile care efectuează serviciul de împrumut interbibliotecar sunt obligate să alcătuiască evidenţa împrumuturilor şi să comunice organelor naţionale şi internaţionale abilitate datele statistice respective;

b) Biblioteca Naţională a României centralizează statistica anuală a împrumutului interbibliotecar la nivel naţional.

Norme de clasare a bunurilor culturale mobile – tip carte

CAPITOLUL I

Art. 1 Potrivit Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural mobil, patrimoniul cultural naţional mobil – tip carte – cuprinde manuscrise şi tipărituri de valoare deosebită sau excepţională.

Art. 2 (1) Prin manuscrise se înţelege:

a. carte manuscrisă a unei singure opere;

b. carte manuscrisă – miscelaneu;

c. manuscris de autor;

d. fragmente manuscris (independente) dintr-o operă;

e. corespondenţă.

(2) Prin tipărituri se înţelege:

a. cărţi româneşti şi străine;

b. periodice româneşti şi străine care întrunesc unul sau mai multe criterii de bibliofilie.

CAPITOLUL II
Criteriile de clasare a bunurilor culturale mobile – tip carte

Art. 3 Clasarea bunurilor culturale mobile – tip carte – se realizează potrivit dispoziţiilor Legii nr. 182/2000 şi prezentelor norme emise de Ministerul Culturii şi Cultelor, cu avizul Comisiei Naţionale a Bibliotecilor potrivit Legii 334/2002.

Art. 4 Bunurile aparţinând patrimoniului cultural mobil – tip carte – fac parte, în funcţie de importanţa sau de semnificaţia lor istorică, bibliofilă (de vechimea, unicitatea sau raritatea lor), din:

a. tezaurul patrimoniului cultural naţional, denumit în continuare tezaur, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepţională.

Art. 5. – (1) Prin clasare se înţelege procedura de stabilire a bunurilor culturale mobile care fac parte din categoria juridică a patrimoniului cultural naţional, tezaur, potrivit art. 4.

(2) Clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de experţi acreditaţi de Comisia Naţională a Bibliotecilor.

Art. 6 – (1) ***Criteriul de clasare*** este un standard calitativ şi cantitativ pe baza căruia se evaluează semnificaţia sau importanţa culturală a bunurilor mobile tip-carte.

(2) În vederea clasării în categoria tezaur se vor lua în considerare cele două tipuri de criterii de clasificare, generale şi specifice, prevăzute în prezentele norme.

Art. 7. – (1) ***Criteriile generale de clasare*** sunt standarde pe baza cărora se evaluează semnificaţia sau importanţa culturală a bunurilor mobile tip-carte şi prin care se determină dacă acestea sunt susceptibile de a fi clasate.

(2) Criteriile generale de clasare sunt:

1. vechimea – conform limitelor stabilite în mod convenţional de fiecare ţară în parte: pentru cartea românească: 1508 – 1830; pentru cartea străină: 1450 – 1750; pentru periodice româneşti: sfârşitul secolului al XVIII-lea – 1918; pentru periodice străine: secolul al XV-lea – 1800.

2. unicitatea – se aplică îndeosebi manuscriselor, iar pentru carte, numai în urma elaborării cataloagelor colective naţionale.

3. frecvenţa – se aplică cărţilor şi periodicelor româneşti şi străine numai în urma elaborării cataloagelor colective prin intermediul cărora se va putea stabili numărul exemplarelor din fiecare ediţie a unui titlu, care se mai află în ţară sau în străinătate.

4. starea de conservare – se ia în consideraţie gradul de deteriorare fizico-mecanică, chimică sau biologică până la posibilitatea reconstituirii sau restaurării atât a legăturii cât şi a blocului cărţii, care va influenţa şi decizia de clasare sau declasare a bunului susceptibil de a face parte din patrimoniul cultural naţional.

(3) Expertizarea potrivit criteriilor generale de clasare se realizează în scopul de a stabili dacă bunurile culturale mobile sunt susceptibile de a fi clasate.

(4) Expertul desemnat validează sau invalidează includerea bunului cultural mobil – tip carte pe baza unuia din cele 4 criterii generale.

Art. 8 – (1) Criteriile specifice de clasare sunt standarde specifice domeniului tip carte pe baza cărora se evaluează semnificaţia sau importanţa culturală de valoare excepţională.

(2) Criteriile specifice de clasare sunt:

1. particularităţile ediţiei:

– ediţii princeps;

– ediţii prime;

– ediţii originale;

– ediţii definitive, "non varietur" (neapărat menţionat pe carte);

– ediţii integrale de opere complete (nu exemplare disparate);

– ediţii cu comentarii erudite;

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

– ediții realizate de case celebre de editură și de tipografi care au adus inovații semnificative în evoluția artei tipografice;

– ediții de lux și bibliofile, ediții scoase de asociații (societăți) de bibliofili (specificate pe carte);

– ediții omagiale și festive;

– ediții apărute în ilegalitate;

– ediții mascate;

– ediții premiate;

– ediții a căror tipărire a fost oprită (rămase în șpalt);

– curiozități (lucrări cu subiect curios sau particular, lucrări cu conținut și ilustrații licențioase din categoria "Infern", statute ale unor societăți secrete, curiozități literare etc.);

– curiozități tipografice (formate curioase, format liliput sau gigant, moduri curioase de tipărire, tehnoredactare, cerneluri mai neobișnuite, corp de literă rar întrebuințat etc.).

2. particularitățile exemplarului:

– exemplare care au supraviețuit unor calamități naturale sau distrugerii impuse de cenzură (religioasă sau politică);

– exemplare care au supraviețuit din ediții retrase;

– exemplare neexpurgate din ediții expurgate (din motive religioase, morale și politice);

– tiraje limitate, numerotate pe fiecare exemplar (la aprecierea expertului, în funcție de importanța autorului și a lucrării, de întinderea și componența colecției);

– exemplare ilustrate de artiști consacrați, într-o tehnică originală (diferită de reproducerile mecanice);

– exemplare cu diverse stadii și variante ale ilustrației în diferite tehnici;

– exemplare cu desene și gravuri originale;

– exemplare cu ilustrații colorate manual;

– exemplare tipărite pentru..., la comanda cuiva;

– exemplare imprimate pe hârtie de fabricație specială (de mână, Japon, Alfa, Lafuma, Hollande etc.), hârtie de diverse culori etc.;

– exemplare tipărite pe alte suporturi decât hârtia (mătase, material plastic etc.);

– legături artistice, semnificative pentru o epocă, o școală, un atelier;

– exemplare cu însemnări manuscrise;

– primele exemplare tipărite cu procedee tehnice noi;

– apartenența la o colecție constituită (statut juridic, catalog tipărit, menționată ca o colecție în lucrări publicate etc.) marcată prin Ex libris (orice formă);

– alte criterii (valori de interes local etc.).

(3) Pentru clasarea unui bun cultural tip-carte expertul va decide căruia din criteriile menționate în articolul 8, alin. (2) îi va acorda prioritate la încadrarea în categoria Tezaur.

Definiții

1. Ediții

Ediție princeps – prima ediție după manuscris (de fapt, cópii manuscrise) ale autorilor antici și din perioada Renașterii până la apariția tiparului.

Ediție primă – ediția realizată după opera manuscrisă a unui autor.

Ediție originală – ediția publicată după manuscris, eventual cu corecturile autorului, în țara și limba de origine a acestuia sau cu consimțământul autorului.

Ediții definitive – "non varietur" – ediții la care s-au stabilit prin cercetări succesive toate variantele manuscrise și tipărite, specialiștii oprindu-se la o formă finală, considerată cea mai apropiată sau chiar cea dorită de autor.

Ediții integrale de opere complete – setul de volume apărute în colecția "Opere complete" – care dau imaginea valorii integrale a operei unui autor.

Ediții cu comentarii erudite – ediții realizate de mari specialiști ai domeniului al căror comentariu însoțește textul lucrării editate și de multe ori este mai valoros decât opera la care se referă.

Ediții realizate de case celebre de editură și de tipografii care au adus inovații semnificative în evoluția artei tipografice – edituri sau editori care și-au câștigat celebritatea prin realizarea unor ediții foarte valoroase atât din punct de vedere al conținutului, cât și al prezentării artistice (materiale și cerneluri, folosite pentru crearea unui adevărat obiect de artă).

Ediții omagiale și festive – ediții realizate cu diverse prilejuri aniversare (omagiu adus unei personalități sau unei lucrări – antologie realizată cu un anumit subiect sau eveniment important).

Ediții apărute în ilegalitate – ediții nerecunoscute de autoritățile unei țări.

Ediții mascate – ediții realizate în epoci sau perioade de restriște: război, cenzură politică și socială etc. al căror conținut militant este răspândit sub acoperirea unor coperți și titluri fără legătură cu acestea.

Ediții premiate – ediții care au primit premiile Academiei sau au fost onorate cu diverse alte distincții, la târguri, expoziții, sesiuni naționale și internaționale.

Ediții a căror tipărire a fost oprită – ediții neterminate, rămase în șpalt – lucrări propuse să apară dar, din varii motive, au fost abandonate, fie la cererea autorului, fie din alte motive: lipsa fondurilor pentru continuarea editării, cenzura, falimentul editurii etc.

2. Curiozități:

a) subiect – lucrări cu caracter particular, cu conținut și ilustrații licențioase din categoria "Infern", statute ale societăților secrete.

b) suport – lucrări scrise pe piei de animale, scoarță de copac, stofe, papirus, pergament, hârtie de mână cu sau fără filigran, hârtie de lux (japan, chine), materiale plastice.

c) format – lucrări realizate în dimensiuni sau forme neobișnuite: liliput, gigant, formă de inimă, liră, pasăre, rulou etc.

d) tehnică tipografică – lucrări tipărite în diverse alfabete sau scrieri, ornamentații neobișnuite; tehnici noi de tipărire etc.

CAPITOLUL III
Procedura de clasare a bunurilor culturale mobile – tip carte

Art. 9. – (1) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile tip-carte se face din oficiu sau la cerere.

(2) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile tip-carte se face din oficiu, în următoarele situații:

a) pentru bunurile culturale mobile tip-carte aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale și administrate de instituții publice;

b) pentru bunurile culturale mobile tip-carte aflate în proprietatea cultelor religioase;

c) pentru bunurile culturale mobile tip-carte care fac obiectul unei vânzări publice prin licitație sau prin intermediul unui agent autorizat;

d) pentru bunurile culturale mobile tip-carte pentru care se solicită exportul temporar sau definitiv;

e) pentru bunurile culturale mobile tip-carte descoperite întâmplător ori în cadrul unor cercetări sistematice;

f) pentru bunurile culturale mobile tip-carte confiscate;

g) pentru bunurile culturale mobile tip-carte care au făcut obiectul unor tentative de export ilegal;

h) pentru bunurile culturale mobile tip-carte aflate în custodia instituțiilor publice, care urmează să fie restituite;

i) pentru bunurile culturale mobile tip-carte proprietate publică, aflate în patrimoniul unor societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care se privatizează.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Art. 10. – (1) Pentru bunurile culturale mobile tip-carte prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. c) – g) și i) declanșarea procedurii de clasare se realizează de către direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București.

(2) Pentru bunurile culturale mobile tip-carte prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a) declanșarea procedurii de clasare se realizează de către instituțiile publice care le administrează.

(3) Pentru bunurile culturale mobile tip-carte prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b) declanșarea procedurii de clasare se realizează de către cultele religioase care le dețin.

(4) Pentru bunurile culturale mobile tip-carte prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. h) declanșarea procedurii de clasare se realizează de către instituțiile publice care le au în custodie.

Art. 11. – (1) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile, la cerere, se face la solicitarea persoanelor fizice și a celorlalte persoane juridice de drept privat, proprietare ale bunului respectiv.

(2) Dreptul proprietarului de a solicita clasarea unui bun cultural mobil tip-carte este imprescriptibil.

Art. 12. – Clasarea unui bun cultural mobil tip-carte trebuie finalizată în cel mult 3 luni din momentul declanșării procedurii de clasare.

Art. 13. – (1) Persoanele fizice sau juridice interesate în clasarea unui bun cultural mobil tip-carte vor solicita unui expert acreditat sau unei instituții specializate cu activitate în domeniul cărții realizarea expertizei, conform criteriilor generale de clasare.

(2) Declanșarea procedurii de clasare, din oficiu sau la cerere, se realizează numai pentru bunurile culturale mobile tip-carte care, în urma expertizării potrivit criteriilor generale de clasare, au fost stabilite ca fiind susceptibile de a fi clasate, conform raportului de expertiză, prin care se propune clasare în categoria Tezaur.

(3) În cazul bunurilor culturale mobile tip-carte care nu au fost propuse la clasare, concluziile raportului de expertiză, cuprinzând datele de identificare a bunurilor, se vor comunica persoanelor fizice sau juridice respective în termen de 30 de zile de la data finalizării expertizei.

(4) Contestarea raportului de expertiză a bunurilor culturale mobile tip-carte, care nu au fost propuse la clasare, se face la Comisia Națională a Bibliotecilor în termen de 10 zile de la primirea înștiințării expertului. Soluționarea contestației se comunică în termen de 30 de zile de la depunerea acesteia.

(5) În cazul în care contestatarul este nemulțumit de răspunsul primit, se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

Art. 14. – (1) În vederea declanșării procedurii de clasare în privința bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a) și h), instituțiile publice respective vor depune la Direcția Generală Lectură Publică, Educație Permanentă, Civilizație Tradițională din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, prin direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, următoarele documente, după caz:

– cererea de clasare, inventarul bunurilor culturale mobile tip-carte deținute, raportul de expertiză întocmit de experți acreditați și fotografia color a obiectului/obiectelor (9 x 12 cm), în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentelor norme, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a). lit. f).

(2) În vederea declanșării procedurii de clasare în privința bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b) – g) și i), persoanele fizice sau juridice interesate vor depune la direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, un dosar care să cuprindă următoarele documente, după caz:

– cererea de clasare;

– raportul de expertiză întocmit de experți acreditați, potrivit legii;

– fișa standard a obiectului/obiectelor;

– fotografia color a obiectului/obiectelor (9 x 12 cm);

– înștiințarea privind oferta de vânzare sau de intermediere a vânzării unui bun cultural mobil tip-carte susceptibil de a fi clasat, întocmită potrivit legii de către agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. c);

– cererea de eliberare a certificatului de export temporar sau definitiv, întocmită potrivit dispozițiilor legale, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. d);

– procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor culturale mobile tip-carte descoperite întâmplător, întocmit de primarul localității în a cărei rază a fost făcută descoperirea, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. e);

– copie legalizată de pe actul prin care se face dovada confiscării, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. f) și g).

(3) Termenul pentru depunerea dosarului este următorul:

a) 5 zile de la data ofertei de licitație publică, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. c);

b) 5 zile de la data cererii de eliberare a certificatului de export temporar sau definitiv, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. d);

c) 10 zile de la data descoperirii bunului respectiv, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. e);

d) 15 zile de la data intrării în proprietatea statului a bunurilor respective, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. f) și g);

e) 5 zile de la data înregistrării cererii de restituire, pentru bunurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. h).

(4) În vederea declanșării procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile tip-carte, prevăzute la art. 11 alin. (1), persoanele interesate vor depune la Direcția Generală Lectură Publică, Educație Permanentă, Civilizație Tradițională din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor următoarele documente: cererea de clasare, inventarul bunurilor culturale mobile deținute, fișa standard a obiectului/obiectelor, raportul de expertiză întocmit de experți acreditați și fotografia color a obiectului/obiectelor (9 x 1 2 cm).

(5) Cererea de clasare se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 la prezentele norme.

(6) Fișa standard a obiectului se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la prezentele norme.

(7) Raportul de expertiză se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 6 la prezentele norme.

Art. 15. – În situația în care, prin expertiza realizată în legătură cu un bun cultural mobil tip-carte pentru care se solicită exportul definitiv sau temporar, s-a stabilit că acesta nu este un bun cultural susceptibil de a fi clasat, direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, vor emite certificatul de export potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 16. – (1) În termen de 10 zile de la data depunerii documentelor în vederea declanșării procedurii de clasare direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural, respectiv a municipiului București, transmit Direcției Generale Lectură Publică, Educație Permanentă, Civilizație Tradițională din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor documentele respective.

(2) În termen de 5 zile de la data transmiterii documentelor prevăzute la alin. (1) direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, comunică proprietarului bunului respectiv înștiințarea de declanșare a procedurii de clasare, întocmită potrivit formularului prevăzut în anexa nr. 3 la prezentele norme.

(3) Pe perioada desfășurării procedurii de clasare din oficiu a unui bun cultural mobil tip-carte acesta se află sub regimul de protecție prevăzut, potrivit dispozițiilor legii, pentru bunurile clasate în Tezaur.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

(4) Proprietarii şi titularii de alte drepturi reale asupra bunurilor culturale mobile tip-carte, în privinţa cărora s-a declanşat procedura de clasare, au obligaţia de a permite examinarea bunurilor respective de către experţii acreditaţi.

Art. 17. – (1) Dosarul cuprinzând documentele în vederea clasării se supune analizei Comisiei Naţionale a Bibliotecilor în termen de 30 zile de la data depunerii la Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională din cadrul Ministerului Culturii şi Cultelor.

(2) Fac excepţie de la prevederile alin. (1) dosarele incomplete sau care conţin date eronate, acestea fiind returnate solicitantului de către Direcţia Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională din cadrul Ministerului Culturii şi Cultelor în termen de 7 zile de la data depunerii. Solicitantul are obligaţia de a depune dosarul în forma cerută de prezentele norme în termen de 7 zile de la primirea acestuia.

(3) În termen de 7 zile de la depunerea dosarelor, în vederea clasării, la Comisia Naţională a Bibliotecilor, aceasta desemnează expertul acreditat care să realizeze expertizarea bunurilor respective.

(4) Expertul desemnat potrivit alin. (3) depune la Comisia Naţională a Bibliotecilor raportul de expertiză în termen de 45 de zile de la data desemnării.

Art. 18. – (1) În situaţia în care, în vederea întocmirii raportului de expertiză, se impune executarea de analize de laborator, respectivele bunuri sunt preluate de către direcţiile judeţene pentru cultură, culte şi patrimoniul cultural naţional, respectiv a municipiului Bucureşti, cu acordul proprietarilor bunurilor culturale mobile tip-carte respective, în baza unui proces-verbal întocmit conform modelului prevăzut în anexa nr. 4 la prezentele norme.

(2) Analizele de laborator efectuate potrivit alin. (1) se vor realiza în termen de 30 de zile de la data procesului-verbal şi se vor depune la Comisia Naţională a Bibliotecilor.

Art. 19. – (1) Organismul ştiinţific competent să hotărască asupra propunerilor de clasare este Comisia Naţională a Bibliotecilor.

(2) Comisia Naţională a Bibliotecilor analizează în subcomisia de specialitate dosarul cuprinzând documentele în vederea clasării, evaluează şi validează ori invalidează raportul de expertiză conţinut de acesta, precum şi raportul de expertiză întocmit de expertul desemnat şi hotărăşte clasarea sau respingerea clasării bunului cultural mobil respectiv.

(3) Hotărârile de clasare, sau, după caz, de respingere a cererii de clasare se adoptă cu votul a jumătate plus unul din numărul membrilor prezenţi la şedinţă. În caz de balotaj votul preşedintelui Comisiei şi cel al subcomisiei de specialitate este decisiv.

(4) Hotărârile privind clasarea bunurilor culturale mobile tip-carte se întocmesc de către secretarul Comisiei Naţionale a Bibliotecilor, se semnează de către preşedintele acesteia şi se transmit, prin secretarul comisiei, ministrului Culturii şi Cultelor, împreună cu proiectul ordinului de aprobare a hotărârii de clasare.

(5) În termen de 10 zile de la data emiterii ordinului de clasare, o copie de pe acesta, împreună cu certificatul de clasare şi cu fişa standard a obiectului, întocmite de Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională, se transmite proprietarului sau titularului de alte drepturi reale; formularul certificatului de clasare este prevăzut în anexa nr. 3 la prezentele norme.

(6) Instituţiile care primesc documentele prevăzute la art. 19, alin. (5), vor proceda după cum urmează:

a) instituţiile publice specializate sunt obligate să opereze modificările ce se impun în evidenţa analitică şi sinoptică proprie;

b) direcţiile judeţene pentru cultură, culte şi patrimoniul cultural naţional, respectiv a municipiului Bucureşti, le vor transmite proprietarilor sau titularilor îndreptăţiţi drepturi reale, în termen de maximum 5 zile de la data primirii ordinelor de clasare, şi vor introduce informaţiile cuprinse în acestea în baza de date privind evidenţa bunurilor culturale mobile din raza lor de competenţă teritorială.

(7) Hotărârile privind respingerea cererii de clasare a bunurilor culturale mobile se comunică, prin secretarul Comisiei Naţionale a Bibliotecilor, persoanelor fizice şi juridice care au declanşat procedura de clasare în termen de 7 zile de la data adoptării hotărârii.

(8) Persoanele fizice sau juridice care primesc comunicările prevăzute la alin. (7) vor proceda după cum urmează:

a) instituţiile publice specializate vor opera modificările ce se impun în evidenţele proprii;

b) direcţiile judeţene pentru cultură, culte şi patrimoniul naţional, respectiv a municipiului Bucureşti, vor transmite comunicările proprietarilor sau titularilor de drepturi reale în termen de maximum 5 zile de la data primirii, vor consemna informaţiile privind procedura astfel finalizată în evidenţele proprii şi vor emite certificatele de export, după caz.

Art. 20. – (1) Hotărârea prin care a fost respinsă cererea de clasare a bunului cultural mobil tip-carte poate fi contestată de către proprietar sau de către titularii altor drepturi reale, în termen de 10 zile de la data comunicării respectivei hotărâri şi contestaţia se depune la Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională din cadrul Ministerului Culturii şi Cultelor.

(2) Soluţionarea contestaţiei se comunică persoanelor respective în termen de 30 de zile de la depunerea ei.

(3) În cazul în care contestatarul este nemulţumit de răspunsul primit, se poate adresa instanţei de contencios administrativ, în condiţiile legii.

Art. 21. – Proprietarii sau titularii altor drepturi reale asupra bunurilor culturale mobile tip-carte, în privinţa cărora a fost respinsă cererea de clasare, vor putea iniţia o nouă procedură de clasare după expirarea termenului de 3 ani de la data adoptării hotărârii de respingere a cererii de clasare; în cazul în care au apărut elemente noi justificative, acest termen poate fi redus printr-o hotărâre adoptată de Comisia Naţională a Bibliotecilor.

Art. 22. – Clasarea are ca efect înscrierea bunurilor culturale mobile tip-carte în inventarul realizat pentru categoria TEZAUR, la secţia de Bibliologie a Institutului de Memorie Culturală (CIMEC).

CAPITOLUL IV
Procedura de declasare a bunurilor culturale mobile tip-carte

Art. 23. – Prin ***declasare*** se înţelege procedura de scoatere din categoriile juridice ale patrimoniului cultural naţional a unui bun cultural mobil tip-carte clasat şi de radiere a acestuia din inventarul tezaurului patrimoniului cultural naţional.

Art. 24. – (1) Declasarea bunurilor culturale mobile tip-carte are loc la cererea titularilor dreptului de proprietate sau din oficiu, în următoarele cazuri:

a) invalidarea expertizei;

b) distrugere;

c) deteriorare gravă care nu poate fi remediată prin operaţiuni de restaurare.

(2) Constatarea cazurilor prevăzute la alin. (1) se realizează numai în urma sesizării formulate de către persoanele fizice sau juridice interesate, depusă la Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională din cadrul Ministerului Culturii şi Cultelor.

(3) Constatarea cazurilor prevăzute la alin. (1) lit. a) se realizează de către experţii acreditaţi potrivit legii sau de către specialişti recunoscuţi de organismele internaţionale cu activitate în

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

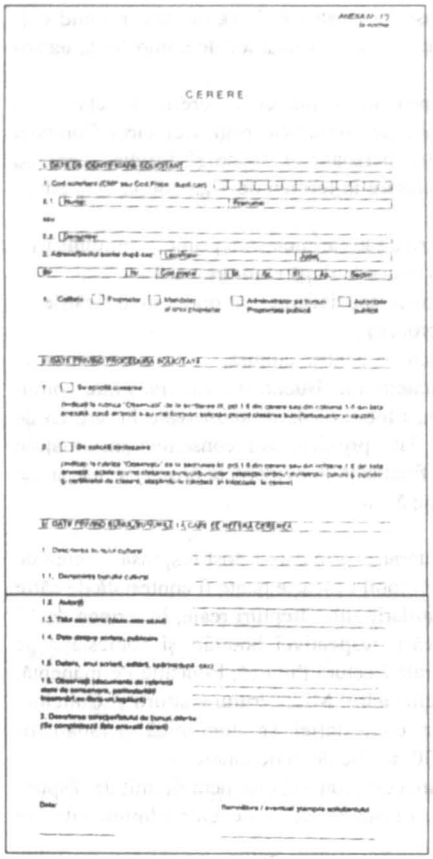

CERERE

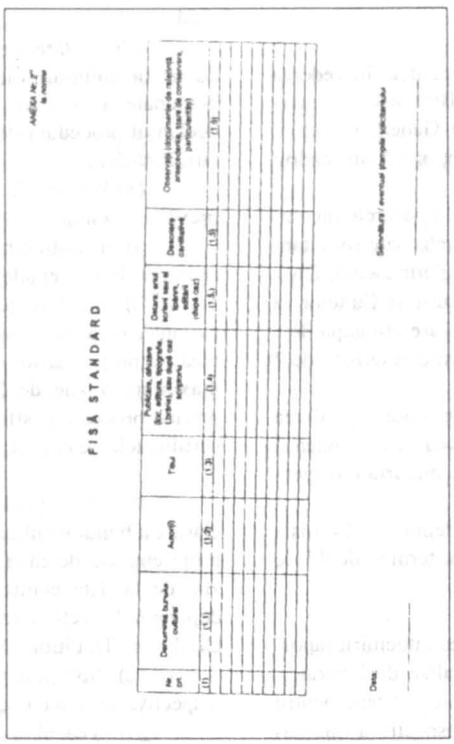

FIȘĂ STANDARD

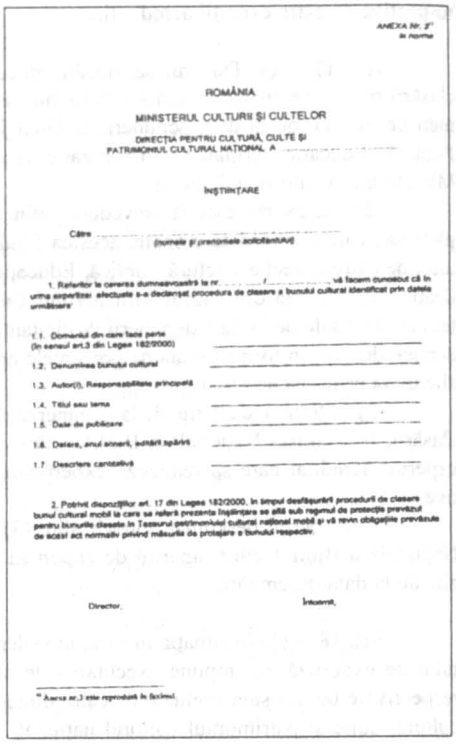

ROMÂNIA

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

DIRECȚIA PENTRU CULTURĂ, CULTE ȘI PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL A .....

ÎNȘTIINȚARE

domeniu, special desemnați în acest sens prin ordin al ministrului Culturii și Cultelor.

(4) Constatarea cazurilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) se realizează de către un expert acreditat și de un conservator sau de un restaurator acreditat potrivit legii, special desemnați în acest sens de către Comisia Națională a Bibliotecilor.

(5) În vederea constatării cazurilor prevăzute la alin. (1), lit. a) expertul sau specialistul desemnat în acest sens întocmește un raport de expertiză pe care îl va comunica Comisiei Naționale a Bibliotecilor în termen de 10 zile zile de la desemnarea sa; raportul de expertiză va fi întocmit în conformitate cu criteriile specifice de clasare prevăzute la art. 8 alin. (2).

(6) În vederea constatării cazurilor prevăzute la alin. (1), lit. a), b) și c) conservatorul sau restauratorul desemnat în acest sens întocmește un act de constatare, iar expertul desemnat în acest sens întocmește un raport de expertiză, conform criteriilor specifice de clasare prevăzute la art. 8 alin. (2); actul de constatare și raportul de expertiză se comunică Comisiei Naționale a Bibliotecilor în termen de 10 zile de la desemnare.

Art. 25. – (1) Declanșarea din oficiu a procedurii de declasare se face de către:

a) direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, pentru bunurile culturale mobile tip-carte aflate în proprietatea persoanelor fizice, a persoanelor juridice de drept privat sau pentru bunurile proprietate publică aflate în administrarea instituțiilor publice nespecializate, dacă aceste bunuri se află în evidențele direcțiilor județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, și dacă în cursul activităților de monitorizare desfășurate în condițiile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 182/2000 s-a constatat că distrugerea sau deteriorarea lor gravă nu poate fi remediată prin operațiuni de restaurare;

b) instituțiile publice specializate, pentru bunurile culturale mobile tip-carte pe care le administrează, dacă este întrunită una dintre condițiile stabilite la art. 19 alin. 1) din Legea nr. 182/2000.

(2) În vederea declanșării procedurii de declasare în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, vor depune la Direcția Generală Lectură Publică, Educație Permanentă, Civilizație Tradițională din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, cererea de declasare și fotocopia fișei standard a obiectului/obiectelor, în termen de 20 de zile de la data la care au cunoscut sau trebuiau să cunoască cauza care conduce la declanșarea procedurii de declasare.

(3) În vederea declanșării procedurii de declasare, în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b), instituțiile publice specializate vor depune la Direcția Generală Lectură Publică, Educație Permanentă, Civilizație Tradițională din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor cererea de declasare și fotocopia fișei standard a obiectului/obiectelor, în termen de 20 de zile de la data la care au cunoscut sau trebuiau să cunoască cauzele care conduc la declanșarea procedurii de declasare.

Art. 26. – (1) Declanșarea la cerere a procedurii de declasare se face la solicitarea persoanelor fizice și a persoanelor juridice de drept privat, proprietare ale bunurilor culturale mobile tip-carte respective.

(2) În vederea declanșării procedurii de declasare prevăzute la alin. (1) solicitanții vor depune la direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural, respectiv a municipiului București, în a căror evidență se află bunul cultural mobil tip-carte clasat, cererea de declasare și fotocopia fișei standard a obiectului/obiectelor, în termen de 20 de zile de la data la care au cunoscut sau trebuiau să cunoască motivul care declanșează procedura de declasare.

(3) Direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, vor transmite la Direcția Generală Lectură Publică, Educație Permanentă, Civilizație Tradițională din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor documentele prevăzute la alin. (2) în termen de 10 zile de la depunere.

Art. 27. – Cererea de declasare se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 la prezentele norme.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

ANEXA Nr. 4*)
la norme

ROMÂNIA

MINISTERUL CULTURII ŞI CULTELOR

DIRECŢIA PENTRU CULTURĂ CULTE ŞI PATRIMONIUL CULTURAL NAŢIONAL A .....

PROCES - VERBAL

Încheiat între 1) ..... în calitate de 2) ..... şi 3) ..... în calitate de reprezentant al Direcţiei pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Naţional a ..... procedând primul în predarea şi secundul la primirea

4) .....

Pe timpul predării primirii s-au constatat următoarele

6) .....

Bunul cultural mobil descris mai sus se predă de către proprietar Direcţiei pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Naţional a ..... pentru efectuarea probelor de laborator în vederea clasării Direcţiei pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu cultural Naţional a ..... se obligă să înapoieze bunul cultural în starea în care se află la luarea în primire cel mai târziu la data de

9) .....

Data .....

Am predat

Semnătura proprietarului

Am primit

Semnătura şi ştampila reprezentantului Direcţiei pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Naţional a .....

1) Numele prenumele şi codul numeric personal al celui care predă
2) Calitatea celui care predă (proprietar, administrator, împuternicit ...)
3) Numele prenumele şi codul numeric personal al reprezentantului Direcţiei pentru Cultură, Culte şi Patrimoniului Cultural Naţional
4) Denumirea bunului cultural mobil şi principalele caracteristici
5) Constatări privind starea de conservare, integralitate
6) Cel mult 30 zile de la data încheierii procesului verbal

*) Anexa nr.4 este reprodusă la facsimil.

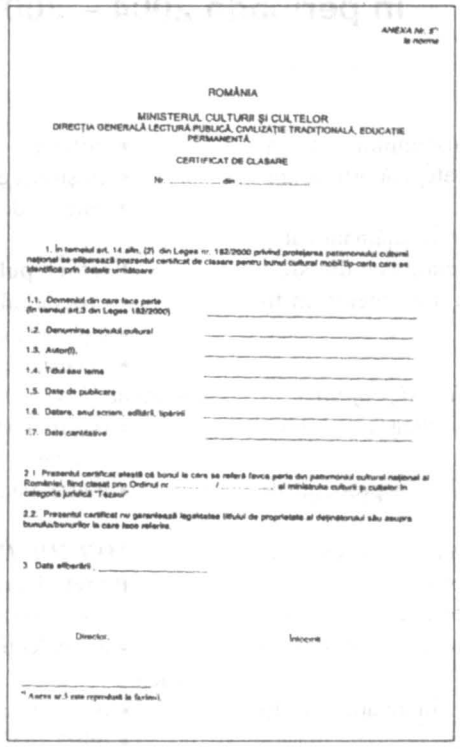

ANEXA Nr. 5*)
la norme

ROMÂNIA

MINISTERUL CULTURII ŞI CULTELOR
DIRECŢIA GENERALĂ LECTURĂ PUBLICĂ, CIVILIZAŢIE TRADIŢIONALĂ, EDUCAŢIE PERMANENTĂ

CERTIFICAT DE CLASARE

Nr. ..... din .....

1. În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural naţional se eliberează prezentul certificat de clasare pentru bunul cultural mobil tip-carte care se identifică prin datele următoare

1.1. Domeniul din care face parte (în sensul art.3 din Legea 182/2000) .....

1.2. Denumirea bunului cultural .....

1.3. Autor(i). .....

1.4. Titlul sau tema .....

1.5. Date de publicare .....

1.6. Datare, anul scrierii, ediţării, tipăririi .....

1.7. Date caracteristice .....

2.1. Prezentul certificat atestă că bunul la care se referă face parte din patrimoniul cultural naţional al României, fiind clasat prin Ordinul nr. ...../..... al ministrului culturii şi cultelor în categoria juridică "Tezaur"

2.2. Prezentul certificat nu garantează legalitatea titlului de proprietate al deţinătorului său asupra bunului/bunurilor la care face referire.

3. Data eliberării .....

Director,

Întocmit

*) Anexa nr.5 este reprodusă la facsimil.

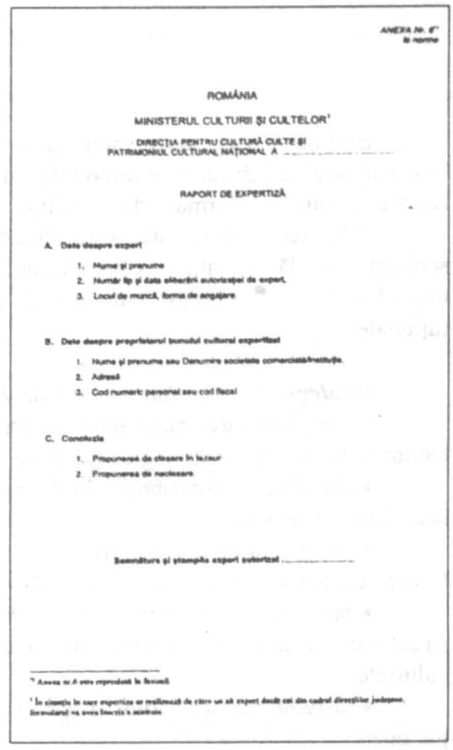

ANEXA Nr. 6*)
la norme

ROMÂNIA

MINISTERUL CULTURII ŞI CULTELOR[1]

DIRECŢIA PENTRU CULTURĂ CULTE ŞI PATRIMONIUL CULTURAL NAŢIONAL A .....

RAPORT DE EXPERTIZĂ

A. Date despre expert

1. Nume şi prenume
2. Număr şi data eliberării autorizaţiei de expert
3. Locul de muncă, forma de angajare

B. Date despre proprietarul bunului cultural expertizat

1. Nume şi prenume sau Denumire societate comercială/Instituţie
2. Adresă
3. Cod numeric personal sau cod fiscal

C. Concluzia

1. Propunerea de clasare în tezaur
2. Propunerea de neclasare

Semnătura şi ştampila expert autorizat .....

*) Anexa nr.6 este reprodusă la facsimil.

[1] În situaţia în care expertiza se realizează de către un alt expert decât cel din cadrul direcţiilor judeţene, formularul va avea înscrisă o asemenea

Art. 28. – Documentele depuse la Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională din cadrul Ministerului Culturii şi Cultelor, care sunt incomplete sau conţin date eronate, se restituie persoanei fizice sau juridice care le-a depus, în termen de 10 zile de la data depunerii.

Art. 29. – (1) Documentele depuse la Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională se supun analizei Comisiei Naţionale a Bibliotecilor în termen de maximum 5 zile de la data depunerii.

(2) În termen de 10 zile de la data depunerii documentelor la Comisia Naţională a Bibliotecilor vor fi desemnaţi experţii sau specialiştii şi conservatorii sau restauratorii, după caz, conform art. 24 alin. (3) şi (4).

Art. 30. – (1) Comisia Naţională a Bibliotecilor analizează, în vederea declasării, documentele prevăzute la art. 25 alin. (2) şi (3) şi la art. 26 alin. (2), precum şi documentele care au fost luate în considerare la clasarea respectivului bun şi raportul de expertiză şi actul de constatare, după caz, al experţilor sau specialiştilor şi conservatorilor sau restauratorilor, prevăzute la art. 24 alin. (5) şi (6).

(2) Hotărârile de declasare sau, după caz, de respingere a declasării se adoptă cu votul a jumătate plus unul din numărul membrilor prezenţi la şedinţă. În caz de balotaj, votul preşedintelui Comisiei şi al celui al subcomisiei de specialitate este decisiv.

(3) Hotărârile privind declasarea bunurilor culturale mobile tip-carte se întocmesc de către secretarul Comisiei Naţionale a Bibliotecilor, se semnează de către preşedintele acesteia şi se transmit, prin secretarul comisiei, ministrului Culturii şi Cultelor, împreună cu proiectul ordinului de aprobare a hotărârii de declasare.

(4) Ordinul de declasare se comunică în scris proprietarului şi titularilor de alte drepturi reale de către Direcţia Generală Lectură Publică, Educaţie Permanentă, Civilizaţie Tradiţională din cadrul Ministerului Culturii şi Cultelor în termen de 10 zile de la emitere.

(5) Ordinul de declasare este luat în evidenţa inventarului patrimoniului cultural mobil tip-carte în care figurează bunul respectiv, procedându-se la radierea acestuia din Tezaur.

(6) Hotărârile privind respingerea declasării se întocmesc de către secretarul Comisiei Naţionale a Bibliotecilor, se semnează de către preşedintele acesteia şi se transmit, în termen de 30 zile de la adoptare, persoanei fizice sau juridice care a declanşat procedura de declasare.

(7) Instituţiile publice specializate care primesc ordinul de declasare sunt obligate să opereze modificările ce se impun în evidenţa analitică şi sinoptică proprie.

Art. 31. – (1) Hotărârea privind respingerea declasării poate fi contestată în termen de 10 zile de la comunicare.

(2) Comisia Naţională a Bibliotecilor va comunica răspunsul la contestaţie în termen de 30 de zile de la înregistrare.

(3) În cazul în care contestatarul este nemulţumit de răspunsul primit, se poate adresa instanţei de contencios administrativ, în condiţiile legii.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Strategia Națională de Dezvoltare a Bibliotecilor în perioada 2004 – 2007

Biblioteca este parte integrată a sistemului național informațional și instituție de importanță strategică prin asigurarea accesului la informații de orice tip.

Biblioteca sprijină atât instituțiile de învățământ cât și societatea civilă în realizarea dimensiunii europene din sfera mentalităților, a tradițiilor culturale și a reformelor instituționale.

Strategia de dezvoltare a bibliotecilor își propune:

- conștientizarea autorităților pentru integrarea bibliotecilor în planurile lor strategice generale
- clarificarea contribuției bibliotecilor în procesul de acce-lerare a reformei
- identificarea priorităților naționale și locale de finanțare a activităților esențiale de bibliotecă
- realizarea cooperării interministeriale în vederea structurării unei politici coordonate în domeniul moștenirii culturale
- dezvoltarea serviciilor electronice în relație cu alți parteneri
- implementarea unei politici de formare de bază și continuă a a personalului de specialitate
- monitorizarea cerințelor utilizatorilor ca parte a politicii de dezvoltare a bibliotecilor și a planificării investițiilor
- stabilirea criteriilor de măsurare și evaluare a serviciilor
- extinderea cooperării interbibliotecare

DIAGNOZA MEDIULUI în care evoluează bibliotecile

MEDIUL EXTERN

Factorii sociali:

- dezvoltarea societății informaționale
- dezvoltarea învățământului și a cercetării științifice la toate nivelurile
- nevoia de educație permanentă
- apariția de profesii noi
- reconversia profesională
- conștientizarea și exercitarea drepturilor omului
- pericolul excluderii sociale
- evoluțiile ratei șomajului
- liberalizarea circulației persoanelor

Factorii tehnologici:

- evoluția rapidă a tehnologiei informației
- dezvoltarea sistemelor de comunicație
- creșterea impactului documentelor electronice și audiovizuale

Factorii economici:

- reforma economică lentă
- economie de piață insuficient dezvoltată
- nivelul scăzut al alocărilor bugetare
- liberalizarea pieței muncii
- inflația
- creșterea exponențială a costurilor de întreținere
- puterea de cumpărare redusă

Factorii politici:

- programul României de integrare în UE și NATO
- legislație deficitară
- necesitatea alinierii legislației la cea a Uniunii Europene și NATO
- reforma administrației
- utilizarea fondurilor comunitare
- ineficiența legii sponsorizării

MEDIUL INTERN

Puncte forte:

- bibliotecile formează un sistem național
- au colecții semnificative și reprezentative de documente
- organizează informația
- oferă suportul info-documentar pentru învățământ și cercetare științifică
- asigură acces nediscriminatoriu la informație
- oferă o gamă largă de servicii și facilități
- oferă spațiu comunitar și instituțional neutru
- sunt cele mai frecventate instituții de cultură

Puncte slabe:

- nivel scăzut al investițiilor pentru sedii noi sau extinderi de spații și pentru dotări
- achiziție insuficientă de documente, atât ca număr de exemplare cât și ca număr de titluri
- colecții îmbătrânite
- nivel scăzut de informatizare a serviciilor
- lipsa accesului Internet în majoritatea bibliotecilor
- documente electronice și audiovizuale insuficiente

Oportunități:

- piață largă de utilizatori
- atitudine activă și flexibilă în relația cu utilizatorii
- capacitatea de a realiza proiecte, parteneriate și protocoale de colaborare
- legislație îmbunătățită
- asocieri profesionale
- posibilități de afiliere la structuri profesionale europene și internaționale

Temeri:

- insuficiența programelor guvernamentale de sprijin
- insuficiența resurselor financiare în plan local
- absența programelor de investiții pentru spații și dotări
- nivelul scăzut al salarizării personalului
- fluctuația personalului

CERINȚELE UTILIZATORILOR

- organizarea activității pentru public în spații adecvate

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

şi accesibile în raport cu locul de domiciliu

- asigurarea unei achiziţii corespunzătoare de documente
- dezvoltarea bibliotecilor ca centre de informare, educaţionale şi culturale
- promovarea unor proiecte de integrare socială
- îmbunătăţirea serviciilor existente şi dezvoltarea de servicii noi
- asigurarea unei infrastructuri adecvate
- asigurarea accesului gratuit la Internet
- taxe mici pentru serviciile cu valoare adăugată

Pentru satisfacerea nevoilor utilizatorilor bibliotecile identifică următoarele obiective generale şi obiective specifice:

A. Obiective generale

1. Crearea unei infrastructuri compatibile cu standardele societăţii informaţionale contemporane

1.1 Asigurarea spaţiilor corespunzătoare pentru funcţionarea optimă a bibliotecilor, conform prevederilor legale.

1.2 Informatizarea bibliotecilor şi conectarea lor la Internet în vederea constituirii unei reţele de biblioteci la nivel naţional.

1.3 Creşterea performanţelor reţelei naţionale şi interconectarea ei cu reţelele naţionale de cercetare, dezvoltare, învăţământ (prefigurate de Strategia Ministerului Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei).

1.4 Realizarea unui portal al reţelei naţionale de biblioteci.

1.5 Înfiinţarea Oficiului Naţional Bibliografic şi de Informatizare a Bibliotecilor, conform Legii bibliotecilor nr. 334, art. 13, 14.

1.6 Înfiinţarea Oficiului Naţional de Servicii pentru Biblioteci.

2. Crearea Catalogului Naţional Electronic şi a Bibliotecii Naţionale Virtuale

2.1 Utilizarea uniformă a regulilor de catalogare în conformitate cu standardele internaţionale şi stabilirea condiţiilor de acces partajat la înregistrările bibliografice.

2.2 Utilizarea unitară a sistemului de clasificare-indexare (traducerea şi aplicarea generalizată a tezaurului RAMEAU).

3. Modernizarea sistemului de achiziţie

3.1 Aplicarea unitară a principiilor de selecţie şi achiziţie a documentelor pentru fiecare tip de bibliotecă.

3.2 Crearea de consorţii în vederea accesului la baze de date şi full-text şi/sau pentru achiziţia licenţelor software/echipamente, hardware/alte produse.

4. Realizarea şi implementarea unui sistem unitar de statistică de bibliotecă

4.1. Stabilirea categoriilor de date statistice care trebuie colectate.

4.2. Crearea instrumentelor de colectare şi raportare a datelor statistice.

4.3. Revizuirea tipizatelor de bibliotecă.

5. Reglementarea juridică a activităţii de schimb intern şi internaţional de publicaţii.

6. Realizarea unui sistem naţional de conservare şi protecţie a cărţii

6.1 Selecţia bunurilor culturale mobile, tip carte, conform criteriilor de clasare pentru includerea în categoriile patrimoniale.

6.2 Înfiinţarea unor laboratoare zonale de tratare şi patologie a cărţii.

6.3 Asigurarea condiţiilor de funcţionare eficientă a Comisiei de evaluare şi protejare a fondului de patrimoniu mobil de tip carte.

7. Perfecţionarea serviciilor oferite utilizatorilor

7.1 Diversificarea şi extinderea serviciilor info-documentare cu accent pe dezvoltarea serviciilor de referinţe.

7.2 Perfecţionarea şi extinderea sistemului de împrumut interbibliotecar prin mijloace tradiţionale şi electronice.

7.3 Extinderea şi generalizarea sistemului de acces direct la colecţii.

7.4 Introducerea de cursuri privind cultura informaţională în toate programele de învăţământ de nivel mediu şi universitar.

7.5 Monitorizarea cerinţelor utilizatorilor ca parte a politicii de dezvoltare a bibliotecilor şi a planificării investiţiilor.

8. Formarea şi dezvoltarea profesională a bibliotecarilor

8.1 Perfecţionarea programelor pentru formarea de bază şi pentru formarea continuă.

8.2 Susţinerea învăţământului de specialitate pentru asigurarea personalului calificat.

9. Resurse financiare

9.1 Previzionarea şi fundamentarea sistematică a necesarului de resurse financiare; identificarea unor programe internaţionale pentru atragerea de fonduri.

10. Management

10.1 Creşterea calităţii colaborării intra şi interbibliotecare.

10.2 Creşterea autorităţii acţiunii de planificare, organizare, control, evaluare şi raportare a activităţii profesionale.

10.3 Perfecţionarea metodologiilor privind angajarea, definitivarea şi promovarea în funcţie a personalului din biblioteci.

10.4 Promovarea unei politici de marketing pentru optimizarea imaginii bibliotecii.

10.5 Susţinerea cercetării ştiinţifice, culturale şi de specialitate şi valorificarea acesteia.

10.6 Susţinerea tradiţiilor culturale ale bibliotecilor şi implicarea acestora în viaţa ştiinţifică contemporană.

10.7 Realizarea cooperării interministeriale în vederea structurării unei politici coordonate în domeniul informării, educaţiei, culturii.

POLITICA DE ORIENTARE GENERALĂ A BIBLIOTECILOR

Principalele instrumente de aplicare a politicii bibliotecilor sunt:

- Legea bibliotecilor nr. 334/2002 (cu adoptarea urgentă a unor amendamente)
- Legea învăţământului nr. 84/1995
- Statutul personalului didactic
- Regulamentele cadru de organizare şi funcţionare a

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

bibliotecilor

• Regulamentele de organizare şi funcţionare ale fiecărei biblioteci

• Regulamentele de ordine interioară

• Declaraţiile de politici ale diferitelor servicii de bibliotecă şi ale administraţiei:

– Politica serviciului pentru public

– Politica de achiziţii şi dezvoltare a colecţiilor

– Politica accesului la informaţie

– Politica de cooperare şi parteneriate

– Politica de accelerare a reformei administraţiei publice

B. Obiective specifice

I. Biblioteci naţionale

I. a. Biblioteca Naţională a României

1. Misiune

Biblioteca Naţională a României este instituţia de cultură investită cu achiziţionarea şi conservarea de exemplare din toate documentele importante editate în ţară, care funcţionează ca depozit legal, precum şi a publicaţiilor din categoria Documenta Romaniae.

2. Funcţii

Biblioteca Naţională a României îndeplineşte următoarele funcţii specifice:

– conservă, cercetează, dezvoltă şi pune în valoare patrimoniul de documente deţinute în colecţiile sale;

– organizează Depozitul legal, potrivit legii;

– depistează, colecţionează, organizează, conservă şi pune în valoare tipărituri şi alte categorii de documente apărute în străinătate, referitoare la România şi poporul român, publicaţii ale autorilor români apărute în străinătate în orice limbă, publicaţii în limba română ale autorilor străini apărute în străinătate pentru Fondul Documenta Romaniae.

– organizează şi gestionează Rezerva naţională de publicaţii;

– realizează evidenţa centralizată şi statistica schimburilor internaţionale de publicaţii;

– elaborează şi coordonează metodologia împrumutului interbibliotecar intern şi internaţional, avizată de Comisia Naţională a Bibliotecilor;

– coordonează activitatea de patologie şi restaurare a publicaţiilor;

– elaborează şi emite, cu avizul Comisiei Naţionale a Bibliotecilor, instrucţiuni şi norme metodologice pentru biblioteci;

– realizează şi coordonează activitatea de informare şi documentare din sistemul naţional de biblioteci.

În subordinea Bibliotecii Naţionale a României funcţionează Oficiul Naţional Bibliografic şi de Informatizare a Bibliotecilor, cu următoarele atribuţii:

– realizează controlul bibliografic naţional ca parte a controlului bibliografic universal;

– elaborează Bibliografia naţională curentă pentru toate categoriile de documente;

– elaborează, gestionează şi actualizează Catalogul colectiv naţional al publicaţiilor româneşti şi străine, prin participarea contractuală a bibliotecilor din România;

– acordă ISBN, ISSN şi realizează catalogarea înaintea publicării (CIP).

3. Obiective

3.1 Finalizarea noului sediu al bibliotecii în vederea rezolvării spaţiilor de dezvoltare.

3.2 Achiziţionarea, organizarea, prezervarea, promovarea şi utilizarea tuturor documentelor din moştenirea culturală a României precum şi a documentelor reprezentative din străinătate (cu precădere lucrări de referinţe).

3.2.1 Politica de achiziţii

3.2.1.1 Evaluarea periodică a structurii şi calităţii colecţiilor, stabilirea priorităţilor şi criteriilor în vederea completării şi dezvoltării acestora.

3.2.1.2 Identificarea tuturor producătorilor de publicaţii (indiferent de suportul fizic).

3.2.1.3 Identificarea publicaţiilor care fac obiectul Fondului Documenta Romaniae.

3.2.2 Conservarea documentelor

3.2.2.1 Clasarea bunurilor culturale mobile de patrimoniu.

3.2.2.2 Digitizarea bunurilor culturale mobile aparţinând patrimoniului cultural naţional.

3.2.2.3 Digitizarea periodicelor româneşti importante din secolul al XIX-lea.

3.2.2.4 Dezvoltarea bazei tehnologice a Laboratorului de patologie şi restaurare a cărţii.

3.2.3 Creşterea calităţii şi diversificarea serviciilor oferite utilizatorilor bibliotecii

3.2.3.1 Creşterea numărului de calculatoare la dispoziţia cititorilor (50 până în 2006) pentru un acces facil la bazele de date ale bibliotecii.

3.2.3.2 Conversia înregistrărilor bibliografice realizate în perioada 1983 – 1993 în sistemul TinLib.

3.2.3.3 Creşterea ariei de cuprindere a seriilor bibliografiei naţionale.

3.2.3.4 Punerea în funcţiune a modulului de evidenţă a publicaţiilor seriale.

3.3 Informatizare

3.3.2 Implementarea unui sistem audiovizual informatizat (server "juke-box" cu CD-ROM-uri şi staţii dedicate).

3.3.2 Crearea de baze de date full-text.

3.3.3 Instalarea pe serverul bibliotecii a modulului Z 39.50.

3.4 Standarde de bibliotecă

3.4.1 Traducerea, adaptarea şi publicarea standardelor şi normelor internaţionale în domeniu (care nu fac obiectul activităţii ASRO).

3.4.2 Elaborarea de instrucţiuni şi norme metodologice şi înaintarea lor spre avizare Comisiei Naţionale a Bibliotecilor.

3.4.3 Elaborarea de instrumente de lucru pentru toate bibliotecile din România (în 2003 – definitivarea indexului CZU).

3.5 Resurse umane

3.5.1 Planuri anuale de formare a personalului, atât prin Centrul de Formare, Educaţie Permanentă şi Management în Domeniul Culturii cât şi pe plan local; invitarea la cursurile de pregătire a celor mai buni specialişti în domeniu.

3.5.2 Elaborarea unui Manual de biblioteconomie modern.

3.6 Management

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

3.6.1. Promovarea, la nivelul bibliotecii a managementului pe proiecte prin constituirea structurilor organizatorice de tip matriceal.

3.6.2 Dezvoltarea diferitelor forme de responsabilizare a tuturor salariaților (prin delegări de competențe sau alte metode).

3.7 Relații cu alte instituții, asociații etc.

3.7.1 Participare activă în cadrul CENL (Conference of European National Libraries) și CDNL (Conference of Directors of National Libraries).

3.7.2 Participarea la programul OCLC.

3.7.3 Participare la proiecte comune de interes național.

3.7.4 Colaborare permanentă cu asociațiile profesionale de profil.

I. b. Biblioteca Academiei Române

1. Misiune

Biblioteca Academiei Române este biblioteca de drept public cu personalitate juridică și statut de Bibliotecă Națională, care funcționează în subordinea Academiei Române.

Biblioteca Academiei Române are în atribuțiile sale publicarea bibliografiilor retrospective a cărții și periodicelor românești, precum și a unor bibliografii speciale de interes național.

2. Funcții

Biblioteca Academiei Române îndeplinește (conform Legii 334/2002, art. 16) următoarele funcții:

– achiziționează, organizează și pune în valoare colecții naționale specifice;

– elaborează și editează Bibliografia națională retrospectivă pentru toate categoriile de documente;

– realizează schimbul internațional cu publicațiile Academiei Române;

– coordonează din punct de vedere metodologic activitatea celorlalte biblioteci din rețeaua Academiei Române;

– achiziționează cu prioritate, din țară și din străinătate, documente specifice de importanță deosebită pentru identitatea culturală și națională;

3. Obiective

3.1 Lărgirea politicii de achiziții și a schimbului cu parteneri externi.

3.2 Prelucrarea informatizată a documentelor curente și retroconversia celor ilustrate în cataloagele tradiționale, după cum urmează:

3.2.1 Retroconversia Catalogului cărții din B.A.R., în ordinea inversă a cotelor începând cu anul 1998 (an în care s-a început catalogarea informatizată).

3.2.2 Retroconversia Catalogului periodicelor din B.A.R. (2.000 de titluri anual).

3.2.3 EMI – bibliotecă virtuală, bază de date text-imagine pentru manuscrisele Eminescu. Termen 2005

3.2.4 Finalizarea catalogului online a Bibliografiei Cărții românești vechi. Termen 2004

3.2.5 Realizarea catalogului on-line al Manuscriselor Românești. Termen 2007

3.2.6 Realizarea catalogului on-line al fondului de corespondență din fondul B.A.R. Termen 2007

3.2.7 Realizarea catalogului on-line al arhivelor personale din fondul B.A.R. Termen 2007

3.2.8 Realizarea catalogului manuscriselor grecești din B.A.R. Vol. III. Termen 2004

3.2.9 Realizarea catalogului manuscriselor slave din B.A.R. Vol. II – III. Termen 2005

3.3 Bibliografie

3.3.1 Bibliografia retrospectivă a periodicelor românești (Vol. IV: 1925 – 1930). Termen 2003

3.3.2 Bibliografia românească contemporană, litera A, perioada 1919 – 1952. Termen 2007

3.3.3 Bibliografia Mihai Eminescu – Operă – Referință, partea a II-a, perioada 1939 – 1989. Termen 2004

3.4 Informatizare

3.4.1 Organizarea și administrarea tuturor bazelor de date menționate la punctele 3.2.1 – 3.2.9

3.4.2 Extinderea site-ului B.A.R. prin includerea de noi referințe online.

3.4.3 Consultarea prin Internet a publicațiilor electronice românești, în special cele ale Academiei Române.

II. Biblioteci universitare

Bibliotecile universitare sunt biblioteci aflate prioritar în serviciul studenților, al cadrelor didactice și al cercetătorilor din universități și din alte instituții de învățământ superior și de cercetare.

În bibliotecile universitare sunt primiți și alți utilizatori.

1. Misiune

Bibliotecile universitare sunt instituții integrate procesului de învățământ care, prin structuri, funcționalități și servicii, răspund cerințelor complexe și diverse de informare, studiu și cercetare ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii socio-profesionale din mediul universitar și din alte domenii de activitate.

2. Funcții

– valorificarea colecțiilor și a bazelor de informații în vederea sprijinirii învățământului și cercetării;

– participarea la activități de cercetare, aprofundare și promovare a domeniului biblioteconomiei și științei informării

– organizarea de către bibliotecile centrale universitare a îndrumării și asistenței metodologice pentru bibliotecile universitare.

3. Obiective

3.1. Informatizarea bibliotecilor universitare conform standardelor internaționale

3.1.1. Realizarea infrastructurii hardware și software pentru realizarea rețelelor locale în bibliotecile neinformatizate. Termen 2007

3.1.2. Conectarea la Internet a bibliotecilor universitare. Termen 2004

3.1.3. Realizarea cataloagelor electronice (catalogare) cu respectarea standardelor UNIMARC pentru documentele existente în bibliotecile universitare. Termen 2005

3.1.4. Realizarea catalogului electronic, local și online, la dispoziția utilizatori. Termen 2005

3.1.5. Informatizarea celorlalte activități de bibliotecă (achiziție – evidență, împrumut, control seriale, împrumut interbibliotecar, schimb). Termen 2006

3.1.6. Realizarea infrastructurii hardware și software pentru dezvoltarea împrumutului interbibliotecar și document

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

delivery (scannere şi copiatoare cu posibilităţi de transmitere electronică – e-mail sau fax, programe aferente). Termen 2005

3.1.7. Crearea reţelei informatizate a bibliotecilor universitare (mai întâi prin interconectarea bibliotecilor informatizate deja). Termen 2004 – 2007

3.2. Dezvoltarea şi prelucrarea colecţiilor

3.2.1. Direcţionarea achiziţiei către publicaţiile electronice şi online, fără a se neglija însă achiziţia de documente valoroase pe alte tipuri de suport. Termen 2004

3.2.2. Crearea unui cadru care să reglementeze implicarea cadrelor didactice în politicile de selecţie a publicaţiilor necesare procesului de învăţământ şi cercetării ştiinţifice. Termen 2004

3.2.3. Generalizarea evidenţei electronice a documentelor (în toate bibliotecile informatizate). Termen 2004 – 2007

3.2.4. Retroconversia colecţiilor nereflectate în catalogul online al bibliotecii. Termen 2004 – 2007

3.3. Conservarea colecţiilor

3.3.1. Dezvoltarea bazei tehnologice pentru extinderea activităţii de prezervare şi conservare. Termen 2005

3.3.2. Dotarea tuturor bibliotecilor centrale universitare cu laboratoare moderne de patologie, tratare şi conservare a documentelor. Termen 2006

3.4. Relaţia cu utilizatorii

3.4.1. Extinderea programelor de funcţionare în perioada presesiunilor şi sesiunilor de examene. Termen 2004

3.4.2. Diversificarea formelor de educaţie a utilizatorilor în vederea formării deprinderilor necesare pentru utilizarea optimă a colecţiilor, serviciilor şi echipamentelor oferite de bibliotecă, cu un accent deosebit pe instruirea studenţilor din anul I. Termen – semestrial, anual

3.4.3. Iniţierea şi organizarea unor programe de cercetare sociologică a nevoilor de informare şi studiu ale categoriilor specifice de utilizatori ai bibliotecilor universitare, în vederea dezvoltării colecţiilor de documente, a bazelor de date şi a serviciilor. Termen 2004

3.4.4. Extinderea ofertei de servicii prin implementarea de noi tehnologii informaţionale: solicitări de împrumut, rezervări, prelungiri şi solicitări de fotocopiere online, referinţe prin e-mail, acces prin Internet la diferite baze de date etc. Termen 2004

3.5. Informare. Documentare. Cercetare

3.5.1. Integrarea activităţii info-documentare a bibliotecilor în strategia de dezvoltare a învăţământului superior şi a cercetării din centrele universitare. Termen – semestrial, anual

3.5.2. Organizarea, în cooperare cu universităţile, a unor baze de date referitoare la contribuţiile profesorilor, cercetătorilor, bibliotecarilor apărute în publicaţii româneşti şi străine. Termen – semestrial, anual

3.5.3. Sprijinirea temelor de cercetare din universităţi. Termen – semestrial, anual

3.5.4. Dezvoltarea cercetării în domeniul biblioteconomiei şi al ştiinţei informării. Termen – semestrial, anual

3.5.5. Organizarea periodică a unor sesiuni ştiinţifice locale, naţionale şi internaţionale sub egida MECT şi ABIR. Termen – anual

3.6. Asistenţa metodologică

3.6.1 Bibliotecile centrale universitare vor acorda asistenţă profesională pe compartimente bibliotecilor universitare din zonele de îndrumare stabilite de MECT. Termen – anual

3.7 Management

3.7.1 Perfecţionarea sistemului de indicatori şi a sistemului de raportare; adoptarea unui sistem unitar de planificare, evaluare şi raportare. Termen 2004

3.7.2 Promovarea acţiunilor de planificare şi evaluare a activităţilor profesionale. Termen 2004

3.7.3. Transmiterea periodică spre consiliile profesorale din facultăţi şi către senatele universităţilor a unor rapoarte privind problemele integrării bibliotecilor în viaţa universităţilor. Termen – anual

3.8. Resurse umane

3.8.1. Creşterea ponderii personalului cu studii de specialitate în domeniul biblioteconomiei şi al ştiinţei informării prin angajarea pe posturile de bibliotecar vacante a specialiştilor în biblioteconomie şi ştiinţa informării, absolvenţi ai facultăţilor sau colegiilor universitare de profil. Termen 2004 – 2007

3.8.2. Asigurarea cu personal calificat a tuturor serviciilor din bibliotecile universitare, conform *Normelor* stabilite de Comisia Naţională a Bibliotecilor. Termen 2004

3.8.3. Crearea unui sistem coerent şi instituţionalizat de perfecţionare continuă a personalului (bibliotecari, informaticieni) din bibliotecile universitare. Termen 2004 – 2006

3.8.4. Introducerea în programele de studiu ale învăţământului superior a unor cursuri de tehnica muncii intelectuale şi de informare documentară. Termen 2004 – 2005

III. Biblioteci specializate

Bibliotecile specializate pot fi înfiinţate şi organizate de către instituţiile academice şi de cercetare, autorităţile administraţiei publice centrale şi locale, instituţii publice, unităţi militare, agenţi economici şi celelalte persoane juridice de drept public sau privat conform Legii bibliotecilor nr. 334/2002 art. 20.

1. Misiune

Fiecare autoritate sau instituţie organizatoare defineşte şi stabileşte domeniul specific, disciplinar, interdisciplinar şi transdisciplinar, în cadrul sistemului naţional informaţional, ţinând seama de extinderea actuală a colecţiilor şi serviciilor şi de perspectivele de dezvoltare ale domeniului acoperit.

2. Funcţii

– depistează, colecţionează, conservă şi pun în valoare categorii de documente specifice şi de referinţe din domeniul stabilit, indiferent de suportul pe care sunt realizate;

– elaborează şi editează bibliografia retrospectivă şi curentă a domeniului specific;

– realizează schimbul internaţional de publicaţii în domeniul specific;

– propune Comisiei Naţionale a Bibliotecilor proiecte de instrucţiuni şi norme metodologice specifice.

3. Obiective

3.1. Dezvoltarea şi prelucrarea colecţiilor

3.1.1. Depistarea, colecţionarea, conservarea, prelucrarea şi valorificarea tuturor categoriilor de documente specifice şi de referinţă indiferent de suportul pe care sunt realizate. Termen – permanent

3.1.2. Evaluarea periodică a structurii şi calităţii colecţiilor, stabilirea criteriilor şi priorităţilor de completare şi dezvoltare a acestora. Termen – permanent

3.1.3. Identificarea tuturor producătorilor de publicaţii

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

din domeniul specific. Termen 2004

3.1.4. Retroconversia colecțiilor nereflectate în cataloagele on-line ale bibliotecilor. Termen 2004 – 2007

3.2. Conservarea colecțiilor

3.2.1. Dezvoltarea bazei tehnologice adecvate activității de prezervare și conservare. Termen 2004 – 2007

3.3. Relația cu utilizatorii

3.3.1. Realizarea unor programe de cercetare a nevoilor de informare și studiu ale categoriilor specifice de utilizatori, în vederea dezvoltării colecțiilor de documente, a bazelor de date și serviciilor. Termen – anual

3.3.2. Identificarea tuturor categoriilor de utilizatori potențiali (instituții, organizații, personalități). Termen 2004

3.3.3. Implementarea de noi tehnologii și diversificarea ofertei de servicii (referințe prin e-mail, acces prin Internet la diferite baze de date, livrare de documente etc.). Termen 2004 – 2007

3.4. Informatizare

3.4.1. Crearea unor baze de date în domeniul specific (inclusiv full-text). Termen 2004 – 2007

3.5. Resurse umane

3.5.1. Realizarea unor programe de formare continuă a bibliotecarilor. Termen 2004

3.6. Resurse financiare

3.6.1. Căutarea unor forme de finanțare (sponsorizări, donații etc.) complementare finanțării asigurate de autoritatea tutelară. Termen – permanent

3.7. Management

3.7.1. Realizarea unor relații de parteneriat cu biblioteci și instituții similare din țară și din străinătate. Termen – permanent

3.7.2. Realizarea activităților de normare, planificare, organizare, evaluare și raportare a activității profesionale. Termen 2004

3.7.3. Armonizarea colaborării intra și interbibliotecare. Termen – permanent

IV. Biblioteci publice

Bibliotecile publice din România sunt structurate într-un sistem alcătuit din biblioteci județene, biblioteci municipale/orășenești și biblioteci comunale.

În componența sistemului bibliotecilor publice intră aproximativ 2.800 de biblioteci cu 5.369 angajați. Dețin în colecțiile lor peste 49.000.000 de documente din care 98,76% cărți și periodice; achiziționează anual peste 800.000 de documente; au o rată de înnoire a colecțiilor de 59 de ani; dețin 1.337 computere, din care 405 conectate la Internet; au baze de date realizate în proporție de 9,64% și sunt utilizate de peste 2.600.000 de utilizatori. În anul 2002 bibliotecile publice au beneficiat de o alocare bugetară de peste 520 miliarde lei.

1. Misiune

Bibliotecile publice sunt biblioteci de drept public, de tip enciclopedic care servesc interesele de informare, studiu, lectură, educație și de petrecere a timpului liber pentru toți membrii comunității locale sau județene, prin activități și servicii specifice.

2. Funcții

– colectează, organizează, păstrează și asigură acces la resursele de informare;

– asigură accesul la colecții, fără discriminare, tuturor membrilor comunității;

– contribuie la cercetarea în domeniile bibliologiei și științei informării;

– organizează manifestări cu caracter cultural, educativ, social, economic;

– contribuie la dezvoltarea și menținerea unei societăți democratice;

– contribuie la creșterea standardului de viață și exercitării drepturilor democratice ale cetățenilor;

– susțin educația permanentă;

– elaborează bibliografia locală, conservă și dezvoltă identitatea culturală a comunității.

Prin realizarea misiunii pe care o declară și a rolurilor pe care și le asumă, bibliotecile publice vor fi percepute ca centre puternice de informare, ca furnizori de servicii informaționale, ca parteneri în procesul educației permanente și ca instituții cu rol social, cultural și recreativ.

3. Obiective

3.1. Informatizare

Realizarea comunicației la nivelul rețelei naționale de biblioteci publice și crearea unui mod de lucru integrat la nivel național în conformitate cu Programul de automatizare și dezvoltare a serviciilor în bibliotecile publice din România.

3.1.1. Realizarea infrastructurii de comunicații prin achiziționarea de hardware și software pentru nodurile principale, secundare, terțiare și cele subordonate lor. Termen 2004 – 2005

3.1.2. Realizarea conexiunii bibliotecilor la nodurile de care depind și asigurarea serviciului de conectare la Intranet și Internet. Termen 2006

Costuri estimative: 3.000.000 $

Finanțare: Program național susținut de Ministerul Culturii și Cultelor, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și Ministerul Administrației și Internelor.

3.2. Dezvoltarea colecțiilor de documente

Înnoirea și dezvoltarea unor colecții de documente care să asigure necesarul minim prevăzut de Legea bibliotecilor, de 1,5 – 2,5 documente/locuitor, să satisfacă nevoile de lectură și informare ale populației și să coboare rata de înnoire a colecțiilor sub 25 de ani.

3.2.1. Realizarea unui program național de susținere a achiziției de documente printr-o alocare de minim 0,3/locuitor.

[În anul 2001 în România s-au alocat pentru achiziția de documente 0,06/locuitor, în timp ce în țările C.E.E. s-au alocat între 0,14/locuitor (Slovacia) și 2,88/locuitor (Slovenia)]. Termen – anual

Costuri estimative: 6.509.454 $

Finanțare: Program național susținut de Ministerul Administrației și Internelor prin consiliile județene și consiliile locale (70%) și de Ministerul Culturii și Cultelor (30%). Accesarea resurselor financiare alocate de către Ministerul Culturii și Cultelor se va face pe bază de proiecte întocmite de către bibliotecile județene și Biblioteca Metropolitană București.

3.2.2. Orientarea achiziției spre toate categoriile de documente purtătoare de informații pentru ca bibliotecile să poată contribui în mod real la susținerea societății informaționale. Se va avea în vedere o achiziție anuală de 25 – 30% documente electronice și documentele audiovizuale, din totalul

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

documentelor achiziționate. Concomitent vor fi asigurate dotările tehnice corespunzătoare pentru accesarea acestor documente. Termen 2004 – 2007

3.3. Relația cu utilizatorii

Dezvoltarea de servicii și facilități noi care să valideze rolul de importanță strategică al bibliotecilor publice în cadrul unei societăți informaționale funcționale.

3.3.1. Dezvoltarea serviciilor existente cu ajutorul noilor tehnologii, oferirea lor într-un mod plăcut și ușor de folosit, maximizarea accesibilităților. Biblioteca publică trebuie să promoveze lectura prin toate mijloacele, inclusiv prin Internet. Termen – permanent

3.3.2. Satisfacerea nevoilor întregii comunități, inclusiv ale grupurilor cu nevoi speciale, pentru a contribui la dezvoltarea societății civile, consolidarea democrației și spiritului civic, educația permanentă, dezvoltarea socială și economică a comunității și la susținerea diversității culturale prin:

• dezvoltarea de servicii noi:

– servicii de informare comunitară cu accent deosebit pe informarea locală și informarea europeană

– servicii de referințe electronice

– servicii pentru copii și tineret

– servicii pentru educația adulților

– servicii pentru grupuri cu nevoi speciale: persoane cu disabilități, adolescenți, persoane în vârstă, șomeri, cei care locuiesc în zone rurale

– servicii externe de bibliotecă pentru persoane aflate în dificultate

– servicii electronice pentru: e-guvernare, e-societate, e-comerț, e-învățare prin oferirea accesului neîngrădit, obiectiv și prietenos

– servicii de instruire a utilizatorilor de resurse electronice

• dezvoltarea de facilități noi:

– acces Internet gratuit

– acces online la resursele din rețea ale bibliotecii

– stații de lucru pentru utilizatori

– comunicarea colecțiilor în acces direct în proporție de 70 – 80%

– rezervări de titluri

– împrumutul tuturor categoriilor de documente

– extinderea împrumutului interbibliotecar

– program prelungit pentru public

– acces pentru persoanele cu deficiențe locomotorii și vizuale

Termen – permanent

3.4. Resurse financiare și de personal

Asigurarea resurselor financiare și de personal capabile să acopere într-o măsură cât mai mare nevoile bibliotecilor prin:

3.4.1. Reducerea decalajului dintre România și țările C.E.E. printr-o alocare corespunzătoare de resurse financiare asigurate de consiliile județene și consiliile locale. O alocare de 1,50/locuitor pentru cheltuieli curente în anul 2004 și apoi creșterea progresivă a acestui nivel de finanțare până în 2007 ar apropia considerabil România de țările europene.

[În anul 2001 în România alocarea din sursele bugetare pentru cheltuieli curente era de 0,59/locuitor, în timp ce în țările C.E.E. era între 1,44 (Slovacia) și 11,92 (Slovenia)]. Termen 2004 – 2007

3.4.2. Derularea unui program etapizat de asigurare a resurselor de personal până la nivelul prevăzut de Legea bibliotecilor. Completarea deficitului de personal se va face în procent de 25% anual. Termen – anual

3.5. Management

Promovarea unui management bazat pe planificare și pe evaluarea nivelului de performanță

3.5.1. Perfecționarea sistemului de măsurători și de indicatori de performanță care să faciliteze evaluarea bibliotecilor publice în funcție de:

• gradul de satisfacere a cerințelor utilizatorilor
• standardele naționale și internaționale
• performanțele bibliotecilor publice europene
• așteptările autorităților guvernamentale și locale

Termen 2004

3.5.2. Monitorizarea permanentă a cerințelor utilizatorilor și nonutilizatorilor pentru realizarea unei planificări corecte a investițiilor și pentru dezvoltarea unei politici realiste. Termen – anual

3.5.3. Creșterea competențelor în întocmirea programelor și proiectelor ce presupun atragerea de resurse. Termen – permanent

3.5.4. Dezvoltarea cooperării și a parteneriatelor. Termen – permanent

V. Biblioteci școlare

V. a. Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu"

1. Misiune

Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu" din București este o bibliotecă de drept public, de importanță națională, cu colecțiile specializate în domeniul pedagogiei.

2. Funcții

– info-documentară în domeniul științelor educației;

– contribuie la formarea de bază și continuă a personalului didactic din învățământul preunivesitar;

– asigură îndrumare metodologică pentru casele corpului didactic și pentru bibliotecile școlare;

3. Obiective

3.1. Locație și bază materială

3.1.1. Rezolvarea problemei imobilului în condițiile în care sediul bibliotecii este revendicat de fostul proprietar. Termen 2004 (martie)

3.2. Dezvoltarea și prelucrarea colecțiilor

3.2.1. Achiziția prioritară a instrumentelor de referință din domeniul științelor educației. Termen – permanent

3.2.2. Reconversia Catalogului cărții din Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu" în ordinea inversă a cotelor (anul 1997, anul în care s-a introdus prelucrarea automatizată a datelor). Termen 2005

3.3. Relația cu utilizatorii

3.3.1. Investigarea nevoilor de informare și studiu ale categoriilor specifice de utilizatori ai Bibliotecii Pedagogice Naționale "I.C. Petrescu". Termen 2004

3.4. Bibliografie. Informare. Metodologie

3.4.1. Dezvoltarea și gestionarea bazei de date bibliografice cu articole în limba română și limbi străine din serialele din domeniul științelor educației. Termen – permanent

3.4.2. Diversificarea instrumentelor de informare bi-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

bliografică a utilizatorilor. Termen – permanent

3.5. Informatizare

3.5.1. Realizarea unei rețele naționale informatizate care să cuprindă Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu", bibliotecile caselor corpului didactic și unele unități școlare. Termen 2007

V. b. Biblioteci ale caselor corpului didactic și ale unităților de învățământ preșcolare

Biblioteca școlară este organizată în cadrul unei instituții de învățământ preuniversitar și se află cu precădere în serviciul elevilor și al cadrelor didactice din instituția respectivă.

1. Misiune

Art. 37 din Legea bibliotecilor nr. 334/2002 stabilește că "bibliotecile școlare sunt parte integrantă a procesului de instruire, formare și educare".

2. Funcția esențială a bibliotecilor școlare este cea info-documentară, de valorificare a colecțiilor de publicații și a bazelor de date în sprijinul procesului de educație și învățământ care se desfășoară în instituțiile școlare de care aparțin.

3. Obiective

3.1 Locație și bază materială

3.1.1. Crearea de biblioteci școlare în toate unitățile de învățământ, în mediul urban și rural. Termen – permanent

3.1.2 Dotarea cu echipamente pentru inventarierea electronică bazată pe cod de bare. Termen 2007

3.1.3 Dotarea cu tehnică de calcul și cu aparatură audiovizuală și de multiplicare. Termen – permanent

3.1.4 Dotarea bibliotecilor școlare cu mobilier funcțional cu disponibilități de învățare multimedia. Termen – permanent

3.2 Dezvoltarea colecțiilor

3.2.1 Cuprinderea în planurile de dezvoltare ale unităților de învățământ a unui program privind achiziția ritmică de publicații. Termen 2004 – 2007

3.3 Conservarea colecțiilor

3.3.1 Asigurarea de spații corespunzătoare pentru conservarea și depozitarea colecțiilor în condiții optime. Termen 2004 – 2007

3.4 Relația cu utilizatorii

3.4.1 Asigurarea unui program de funcționare de minimum 10 ore săptămânal pentru fiecare bibliotecă școlară care nu îndeplinește criteriile de încadrare cu post întreg de bibliotecar. Termen 2004 – 2007

3.5 Resurse financiare

3.5.1 Elaborarea de reglementări în baza cărora achiziția de documente să fie garantată prin alocarea unui buget care, în funcție de numărul de elevi, pentru bibliotecile școlare și de cel al cadrelor didactice, pentru bibliotecile CCD, precum și în funcție de profilul și nivelul instituției școlare, să fie dimensionat după criteriul cuantumului de cheltuieli anuale școlare, indexat la zi. Termen 2004 – 2007

3.5.2 Acordarea fondurilor destinate achiziției în baza unei eșalonări (defalcări) trimestriale și lunare a bugetului anual. Termen – permanent

3.5.3 Urmărirea de către organismele responsabile (M.E.C.T., inspectorate școlare, case ale corpului didactic) a respectării dispozițiilor privind alocarea de fonduri destinate achiziției în baza unor raportări periodice (lunare, trimestriale, anuale etc.). Termen – permanent

3.5.4 Asigurarea de fonduri pentru prezervarea și conservarea fondului de carte. Termen – permanent

3.5.5 Asigurarea de fonduri pentru achiziționarea tipizatelor de bibliotecă, a lucrărilor și a instrumentelor de lucru din domeniul biblioteconomiei, pentru transportul de carte. Termen – permanent

3.5.6 Crearea posibilității organizării transferurilor de carte de către instituțiile școlare care și-au modificat profilul sau nivelul de studii în beneficiul bibliotecilor școlare interesate. Termen 2004 – 2007

3.6 Resurse umane

3.6.1 Respectarea prevederilor legale referitoare la angajarea bibliotecarilor școlari prin concurs, organizat la casele corpului didactic, cu îndeplinirea condițiilor de studii de biblioteconomie sau curs de inițiere în biblioteconomie (inclusiv comisie unică de examinare din care să facă parte specialiști în biblioteconomie, din partea Casei Corpului Didactic/Bibliotecii Pedagogice Naționale).Termen – permanent

3.6.2 Normarea posturilor corespunzător necesităților reale de informare documentară, lectură și studiu a utilizatorilor specifici. Termen 2004 – 2007

3.6.3. Înlocuirea bibliotecarilor în regim "de plata cu ora" cu bibliotecari angajați pe durată nedeterminată, care să poată cumula jumătate de normă la două biblioteci sau normă întreagă la 3 – 4 biblioteci. Termen 2004 – 2007

3.6.4. Adaptarea tematicii cursurilor de inițiere și de formare continuă a bibliotecarilor la evoluția societății și a școlii. Termen 2004 – 2007

COMISIA NAȚIONALĂ A BIBLIOTECILOR

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Catalog

Iuliu RAȚIU, *O istorie a literaturii pentru copii şi adolescenţi*
Editura Biblioteca Bucureştilor, 2003, 314 p.

Oare este nevoie de o asemenea ISTORIE? Acum, mai mult ca oricând! De aceea, deşi nu sunt nici istoric, nici critic literar de profesie, m-am încumetat să alcătuiesc această... "istorie crestomatică", – succintă culegere de texte alese şi comentate, **din** *şi mai ales* **despre** *literatura pentru copii şi adolescenţi, folosite cu prilejul cursului pe care l-am ţinut la Universitatea Pro-Humanitas din Bucureşti, şi care dorim să se constituie ca un necesar şi util instrument de lucru pentru învăţători, profesori, bibliotecari, dar şi pentru părinţii ce vor să fie, în cunoştinţă de cauză, în efortul constant şi obligatoriu pe care trebuie să-l facă, pentru a putea îndruma, cu competenţă, lectura celor mai tineri cititori...* (Autorul)

Ştefan Aug. DOINAŞ, *Evocări*
Editura Fundaţiei Pro, Bucureşti, 2003, 140 p.

Textele adunate în această carte au apărut, săptămână de săptămână, vreme de aproape doi ani, în pagina a treia a Ziarului de duminică. *Portretele unor oameni celebri sau mai puţin celebri, români şi străini, scriitori, filosofi, critici, profesori reînvie în câteva rânduri, cu o extraordinară vivacitate.*

La puţine săptămâni după apariţia Ziarului de duminică, *Ştefan Aug. Doinaş s-a arătat dornic să scrie în acest săptămânal de cultură. Eram onorat. Tot ce l-am rugat a fost să înceapă o rubrică altfel decât în toate colaborările sale de până atunci. "Ce anume?" "Aţi cunoscut enorm de multe persoane remarcabile, am spus. Evocaţi-le". Publicarea acestor portrete într-un volum a fost una dintre ultimele sale dorinţe. "Cu aceleaşi titluri şi nemodificate".* (Stelian Ţurlea)

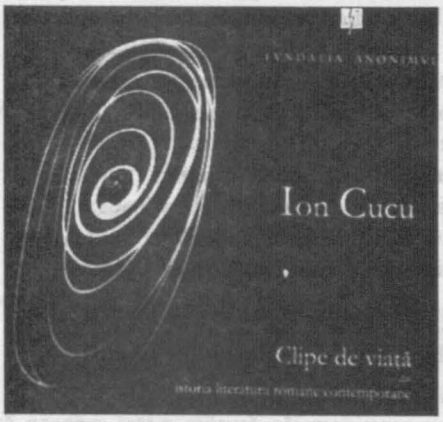

Ion CUCU, Catalogul părţii I a expoziţiei *Clipe de viaţă din istoria literaturii române contemporane*
Fundaţia Anonimul, 2003, 49 p.

Soarta a vrut ca acest om modest, tăcut, dăruit, laborios, să figureze de aici înainte în istoria, complementară, a literaturii noastre din partea a doua a secolului trecut ca şi din începutul primei decade a veacului în curs...

Rar de tot să fie vreun scriitor bucureştean şi din ţară care să fi scăpat ochiului scormonitor al lui Ion Cucu, prezent în toate împrejurările însemnate ale vieţii noastre profesionale şi chiar în clipele excepţionale pe care noi, toţi, crezându-ne la adăpost, le socotim intime... Indiscreţia fiind harul celor stăpâniţi de ideea că omu-i tras într-un singur exemplar, ascuns printre atâtea alte feţe şi că numai după multă stăruinţă ajungi să descoperi adevăratul său chip. Ion Cucu deveni prietenul nostru, al scriitorilor, păstrătorul atâtor imagini ale lor şi care imagini de pe acum intrară în istoria literară... (Constantin Ţoiu)

Ştefan DIMITRIU, *Steaua păguboşilor*. Teatru
Prefaţă de Romul Munteanu, note bio-bibliografice de Emil Paraschivoiu, Editura C. D. Press, Bucureşti, 2003, 432 p.

Cu acest volum de teatru, Ştefan Dimitriu ne permite să dăm relevanţă autenticului său talent de dramaturg. Autorul "dăruit să scrie literatură bună şi persuasivă", aşa cum spuneam cu ani în urmă, când îl descopeream ca romancier de primă linie, se arată acum a fi hărăzit, în egală măsură, şi pentru a se realiza prin teatru. El intră astfel, alături de nume ca Fănuş Neagu, D.R. Popescu, Marin Sorescu, Ion Băieşu şi alţi câţiva scriitori de prestigiu, pe calea regală a dramaturgiei româneşti contemporane. (Romul Munteanu)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Victor RUSU, *Bandit titoist, la 9 ani* (Secvențe autobiografice)
Editura MJM, Craiova, 2003, 124 p.

Au dat buzna peste noi în casă, la miezul nopții, înarmați ca bandiții. Ne-au îngrozit cu pistoalele și țipetele lor animalice, nearticulate. Ne-au amenințat, ne-au terorizat, ne-au umilit! Ne-au dat timp numai trei ore să ne părăsim casele, tot avutul, tot ce aveam mai aproape de inimile noastre, adânc, inuman rănite, tot ce avem mai sfânt în sufletele și așa mutilate de bestialele "metode" pe care le folosiseră în perioada de "deschiaburire"...

Am supraviețuit, totuși, ca să aibă cine-i urî în veci, pe dumnealor, mercenarii zeloși ai unei sinistre ideologii.

Alexandru Cristian MILOȘ, *Copii cosmici. Noua rasă*
Editura Timpul, Iași, 2003, 80 p.

Membru fantast în trei americane Academii de științe poeticești, Alexandru Cristian Miloș – este unul dintre, alături de alții, încă puțini, Cavalerii recuceririi Epicului, dar care, culmea, nu vine din ieri, ci din mîine, din mileniul viitor și nu din spațiul tradiției, ci din cel al invenției (SF), cu platoșe electrice și halebarde electronice, călare pe cai fantastici (în V), pentru a lupta cu păgîna metaforă a liricii prea pămîntene. Dă impresia a fi deocamdată singur, dar nu e așa – Cruciada se ridică, evident, într-o tăcere Cosmică. (Valentin Tașcu)

George M. FRIȘCAN, *Navetiștii. Amintiri din tren*
Editura Libertatea, Panciova (Voivodina), 2003, 140 p.

George M. Frișcan și-a propus să ne redea relațiile interumane și psihologice ale navetiștilor, o categorie specială de oameni care-și petrec o parte din viață în Câmpia Bărăganului, în acceleratul București-Constanța, având și ei bucurii, necazuri, dureri, însușiri nobile, dar și animozități și metehne, fiind oameni de suflet și înclinați prieteniilor sincere – toate acestea, în conglomerat, conturând coloritul ieșit din comun al respectivului accelerat, cu care făcea naveta și însuși autorul... (Sima Petrovici)

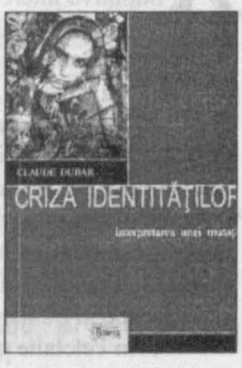

Claude DUBAR, *Criza identităților. Interpretarea unei mutații*
Întreprinderea Editorial-Poligrafică Știința, Chișinău, 2003, 232 p.

Autorul examinează schimbările intervenite în viața privată, în muncă și în credințele simbolice (religie, politică etc.), asociindu-le cu cele trei procese care au cunoscut evoluții semnificative: emanciparea femeilor, raționalizarea economică și privatizarea credințelor. Este propusă următoarea interpretare: formele anterioare de identificare a indivizilor (culturale, statutare...) și-au pierdut legitimitatea, în timp ce formele noi (reflexive, narative...) nu sunt deocamdată nici constituite integral, nici recunoscute. Constatarea acestei crize este legată de o conjunctură economică, politică și simbolică particulară: globalizarea schimburilor și ascensiunea unei noi economii, repunerea în discuție a statelor-națiuni și prăbușirea comunismului "real", diversificarea formelor de viață privată și de raporturi între sexe... (Știința)

NOTĂ: Rubrică realizată cu sprijinul Serviciului Dezvoltarea Colecțiilor al Bibliotecii Metropolitane București

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Agenda culturală

Biblio Polis

Au sosit de la Chișinău primele trei numere din acest an ale publicației "Biblio Polis", "revistă de biblioteconomie și științe ale informării", editată de Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu". Tipărită în excelente condiții grafice, revista oferă cititorilor un bogat material biblioteconomic, rubrici culturale și informații dintr-un orizont de preocupări din și de dincolo de spațiul cărții moldovenești.

Salutând cu prietenie acest mesaj de dincolo de Prut, transcriem, emblematic, afirmația doamnei Lidia Kulikovski, directorul general al Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu": *"Sunt locuri și timpuri în perimetrul mișcător al cărora efortul de a învinge trecutul, uitarea, atinge intensități deosebite..."* (*I. H.*)

Lumină Lină

O inițiativă interesantă și binevenită adaugă o notă particulară ultimului număr al revistei newyorkeze de spiritualitate și cultură românească "Lumină Lină – Gracious Light", care ne-a sosit la redacție (an VIII/ nr. 2, mai – iunie 2003): rubrica "Scriitori româno-americani" – microbiografii însoțite de texte.

Cunoaștem și noi pe această cale mai mult și mai multe din viața și opera unor oameni de litere plecați peste hotare prin itinerarii schimbătoare după timpuri, în popasuri ajunse după împrejurări. Un sentiment confratern stăruie la citirea celor cincizeci de pagini, și gândul că acești oameni puși în "lumină lină" ne vor fi mai aproape în numerele viitoare ale revistei.

Prin celelalte rubrici străbatem spații de cultură transoceanice, în paginile de literatură, de meditație religioasă, de informație, de reportaje și de cenaclu, într-o publicație de prestigiu ce rămâne și cu acest număr în arhiva noastră sentimentală. (*I. H.*)

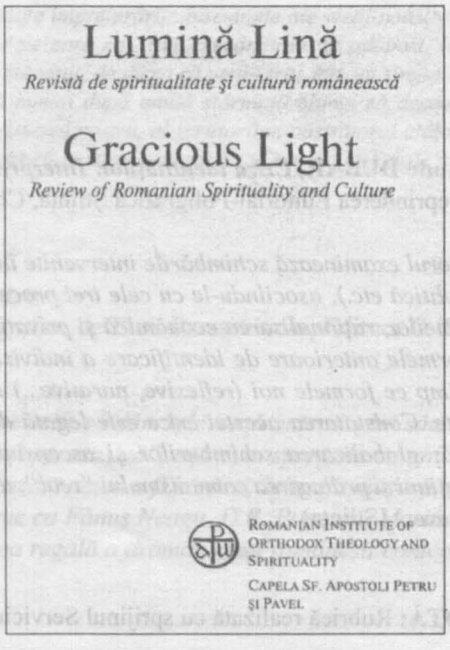
Lumină Lină
Revistă de spiritualitate și cultură românească
Gracious Light
Review of Romanian Spirituality and Culture
Romanian Institute of Orthodox Theology and Spirituality
Capela Sf. Apostoli Petru și Pavel

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Calendar

noiembrie 2003

♦ 1 noiembrie 1903. 100 de ani de la nașterea lui **Aurel Moga**, om de știință, medic cardiolog, academician și profesor (1 nov. 1903 – 19 aug. 1977)

♦ 1 noiembrie 1903. 100 de ani de la apariția, la Craiova, a publicației săptămânale pentru teatru și literatură **"Arta"** (8 mai 1904)

♦ 1 noiembrie 1923. 80 de ani de la nașterea lui **Titus Mocanu**, scriitor și profesor

♦ 1 noiembrie 1928. 75 de ani de la difuzarea **primelor emisiuni radiofonice în România**

♦ 2 noiembrie 1853. 150 de ani de la nașterea lui **Wilhelm Friedrich Ostwald**, chimist, fizician și filosof german, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie, 1909 (2 nov. 1853 – 4 apr. 1932)

♦ 2 noiembrie 1993. 10 ani de la moartea lui **Federico Fellini**, regizor și scenarist italian (20 ian. 1920 – 2 nov. 1993)

♦ 3 noiembrie 1923. 80 de ani de la nașterea acad. **Dan Berindei**

♦ 4 noiembrie 1928. 75 de ani de la nașterea lui **Virgil Miu**, pictor

♦ 5 noiembrie 1918. 85 de ani de la apariția manifestului **"Către popoarele lumii"**, prin care Consiliul Național Român Central și-a afirmat voința de unire a Transilvaniei cu România

♦ 5 noiembrie 1933. 70 de ani de la nașterea lui **Ilie Purcaru**, poet, prozator și ziarist

♦ 5 noiembrie 1933. 70 de ani de la nașterea **Elenei Zarescu**, poetă

♦ 5 noiembrie 1978. 25 de ani de la moartea lui **Nicolae Crevedia**, poet, prozator și publicist (24 nov. 1902 – 5 nov. 1978)

♦ 5 noiembrie 1988. 15 ani de la moartea lui **Dumitru Macrea**, lingvist, membru corespondent al Academiei Române (21 iul. 1907 – 5 nov. 1988)

♦ 7 noiembrie 1913. 90 de ani de la nașterea lui **Albert Camus**, scriitor francez, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe anul 1957 (7 nov. 1913 – 4 iun. 1960)

♦ 7 noiembrie 1923. 80 de ani de la nașterea lui **Paul Georgescu**, prozator și critic literar (7 nov. 1923 – 25 sept. 1989)

♦ 7 noiembrie 1983. 20 de ani de la moartea sculptorului **Ion Jalea** (19 mai 1887 – 7 nov. 1983)

♦ 8 noiembrie 1928. 75 de ani de la nașterea lui **Dumitru Micu**, critic și istoric literar

♦ 9 noiembrie 1818. 185 de ani de la nașterea lui **Ion Codru-Drăgușanu**, autorul *Peregrinului transilvan* (9 nov. 1818 – 26 oct. 1884)

♦ 9 noiembrie 1918. 85 de ani de la nașterea lui **Teohar Mihadaș**, poet

♦ 9 noiembrie 1933. 70 de ani de la nașterea regizorului **Lucian Pintilie**

♦ 10 noiembrie 1483. 520 de ani de la nașterea lui **Martin Luther**, reformator religios, fondator al Bisericii Luterane (10 nov. 1483 – 18 feb. 1546)

♦ 10 noiembrie 1508. 495 de ani de la apariția, din inițiativa lui Radu cel Mare, a *Liturghierului slavon*, tipărit de călugărul Macarie, prima carte tipărită în Țara Românească

♦ 10 noiembrie 1688. 315 ani de la încheierea tipăririi *Bibliei în limba română*, textul fiind definitivat din inițiativa lui Șerban Cantacuzino, domn al Țării Românești (1678 – 1688)

♦ 10 noiembrie 1768. 235 de ani de la nașterea lui **Veniamin Costachi**, mitropolit al Moldovei și Sucevei (10 nov. 1768 – 1846)

♦ 10 noiembrie 1873. 130 de ani de la moartea actriței **Matilda Pascaly** (1840 – 10 nov. 1873)

♦ 10 noiembrie 1928. 75 de ani de la nașterea pictoriței **Sultana Maitec**

♦ 10 noiembrie 1933. 70 de ani de la nașterea lui **Teodor Bogoi**, pictor și grafician

♦ 10 noiembrie 1933. 70 de ani de la nașterea **Oanei Busuioceanu**, prozatoare, traducătoare și critic literar

♦ 10 noiembrie 1938. 65 de ani de la apariția *Bibliei de la Chișinău*, sub îngrijirea academicianului Al. Rosetti, la Editura Fundației Culturale Regale

♦ 10 noiembrie 1993. 10 ani de la moartea lui **Alexandru Piru**, critic și istoric literar, prozator (22 aug. 1917 – 10 nov. 1993)

♦ 11 noiembrie 1928. 75 de ani de la nașterea lui **Carlos Fuentes**, scriitor mexican

♦ 11 noiembrie 1928. 75 de ani de la nașterea regizorului **Mircea Mureșan**

♦ 12 noiembrie 1833. 170 de ani de la nașterea lui **Aleksandr Porfirievici Borodin**, compozitor rus (12 nov. 1833 – 27 feb. 1887)

♦ 13 noiembrie 1868. 135 de ani de la moartea lui **Gioacchino Rossini**, compozitor italian (29 feb. 1792 – 13 nov. 1868)

♦ 13 noiembrie 1888. 115 ani de la moartea lui **Ion Câmpineanu**, om politic, fost primar al Capitalei (1 oct. 1841 – 13 nov. 1888)

♦ 14 noiembrie 1898. 105 ani de la nașterea lui **B. Fundoianu** (Benjamin Fondane), poet și eseist (14 nov. 1898 – 2 nov. 1944)

♦ 14 noiembrie 1913. 90 de ani de la nașterea actriței **Nineta Gusti** (14 nov. 1913 – 2002)

♦ 15 noiembrie. **Ziua Internațională a Scriitorilor Întemnițați** (instituită din inițiativa Federației Mondiale a PEN-clubului)

♦ 15 noiembrie 1868. 135 de ani de la nașterea lui **Emil Racoviță**, biolog (15 nov. 1868 – 19 nov. 1947)

♦ 15 noiembrie 1918. 85 de ani de la emiterea, de către Congresul general al Bucovinei, a unei hotărâri prin care se realiza **unirea acestui teritoriu cu România**

♦ 16 noiembrie 1903. 100 de ani de la nașterea lui **Dumitru Stăniloae**, preot și teolog (16 nov. 1903 – 5 oct. 1993)

♦ 19 noiembrie 1843. 160 de ani de la nașterea lui **Richard Avenarius**, filosof german, unul dintre fondatorii empiro-criticismului (19 nov. 1843 – 18 aug. 1896)

♦ 19 noiembrie 1923. 80 de ani de la nașterea **Monicăi Lovinescu**, eseistă și critic literar

♦ 19 noiembrie 1978. 25 de ani de la moartea lui **Giorgio de Chirico**, pictor italian (10 sept. 1888 – 19 nov. 1978)

♦ 20 noiembrie 1858. 145 de ani de la nașterea **Selmei Lagerlöf**, scriitoare suedeză, Premiul Nobel pentru Literatură, 1902 (20 nov. 1858 – 16 mart. 1940)

♦ 21 noiembrie 1913. 90 de ani de la nașterea lui **Mihail Chirnoagă**, scriitor și publicist

♦ 21 noiembrie 1918. 85 de ani de la nașterea lui **Eugen Todoran**, istoric literar și profesor universitar (21 nov. 1918 – 9 aug. 1997)

♦ 21 noiembrie 1933. 70 de ani de la nașterea poetului **Anghel Dumbrăveanu**

♦ 22 noiembrie 1908. 95 de ani de la nașterea lui **Iulian Vesper**, poet și prozator (22 nov. 1908 –)

♦ 22 noiembrie 1923. 80 de ani de la moartea lui **Demetru Dem-Demetrescu Buzău (Urmuz)**, prozator (17 mart. 1883 – 22 nov. 1923)

♦ 23 noiembrie 1918. 85 de ani de la nașterea lui **Constantin Galeriu**, profesor de teologie și preot-paroh al Bisericii Silvestru din București (23 nov. 1918 – august 2003)

♦ 25 noiembrie 1863. 140 de ani de la nașterea lui **Ioan C. Cantacuzino**, medic, bacteriolog și savant, fondator al școlii românești de microbiologie și medicină experimentală (25 nov. 1863 – 14 ian. 1934)

♦ 27 noiembrie 1818. 185 de ani de la nașterea lui **Aron Pumnul**, lingvist și filolog (27 nov. 1818 – 24 ian. 1866)

♦ 27 noiembrie 1893. 110 ani de la moartea lui **Dimitrie Mortun**, prozator (23 oct. 1829 – 27 nov. 1893)

♦ 27 noiembrie 1928. 75 de ani de la nașterea **Angelei Ioan**, istoric literar

♦ 29 noiembrie 1978. 25 de ani de la moartea lui **Petre Stati**, poet și traducător (8 iul. 1903 – 29 nov. 1978)

♦ 30 noiembrie 1883. 120 de ani de la moartea lui **Vasile Boerescu**, ziarist și prozator (1 ian. 1830 – 30 nov. 1883)

♦ 30 noiembrie 1943. 60 de ani de la nașterea prozatorului **Paul Eugen Banciu**

NOTĂ: Rubrică realizată cu sprijinul Serviciului Informare Bibliografică al Bibliotecii Metropolitane București

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Contents

Veronica ALDEA, Adriana GAGEA, Angela OPREA – The 'Saniel Marcus' Library of Bucharest Israelite Community 2

Bucharest History in 1943 'Gazeta Municipală' 6

Patrimony 11

The Bible in Romanian Language – 315 Years 12

Centenary – Dumitru Stăniloae 14

Contemporary Autographs – *Dumitru MICU – 75* 16

Paul Eugen BANCIU – Timiș County Library 18

Rules, Standards, and 2004 – 2007 National Developing Strategy in the Library Field 21

Catalogue 36

Biblio Polis – Review of 'B.P. Hasdeu' City Library in Chișinău 38

Lumină Lină – Gracious Light – Review of Romanian Spirituality and Culture 38

Calendar 39

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

București, str. Take Ionescu nr. 4
sector 1, cod poștal 79711
Tel/Fax: 211.36.25; 212.83.11
E-mail: abidob@email.ro
ISSN 1454-0487

Director: Florin ROTARU
Director artistic: Mircea DUMITRESCU
Redactor șef: Ion HOREA
Secretar de redacție și Culegere text: Iulia MACARIE
Tehnoredactare computerizată: Elisabeta BENYI
Marian TĂNASE

CUPON

ABONAMENT LA
"BIBLIOTECA BUCUREȘTILOR"

Numele .....
Prenumele .....
Adresa .....
Cod..... Telefon.....
Solicit abonarea la revista **"Biblioteca Bucureștilor"** pe o perioadă de ..... luni.
Adresa: București, Str. Take Ionescu nr. 4, sector 1, cod poștal 79711.
Anexez chitanța de plată a sumei de ..... lei în contul dvs.
nr. 2511.1-3771.1/ROL BCR sector 1.

Asociația noastră ABIDOB și Biblioteca Metropolitană București sunt singurele reprezentante din România, în calitate de membre, în asociațiile INTAMEL și EBLIDA începând cu anul 1998. Astfel, revista noastră este unica publicație care vă oferă ultimele noutăți din Comunitatea internațională a bibliotecilor.

Administrația noastră face, prin plata directă sau prin mandat poștal, abonamente la revista lunară **"BIBLIOTECA BUCUREȘTILOR"**. Costul unui număr este de 20.000 lei. Cheltuielile de expediere sunt suportate de abonat la primirea publicației. Pentru străinătate: America de Nord, America de Sud, Africa, Asia, Australia, Europa, Asia Mică (Israel, Țările Arabe) – 8 $ per exemplar.

Tipărit la Tipografia "SEMNE '94"

Redacția revistei "BIBLIOTECA BUCUREȘTILOR" respectă opțiunile autorilor cu privire la normele ortografice

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

ALBERT CAMUS

1913 – 1960

90 de ani de la naştere

"În experienţa absurdă, suferinţa este individuală. Începînd cu mişcarea de revoltă, ea are conştiinţa de a fi colectivă, este aventura tuturor. Primul progres al unui spirit cuprins de înstrăinare este deci de a recunoaşte că împărtăşeşte această înstrăinare cu toţi oamenii şi că realitatea umană, în totalitatea ei, suferă de această distanţă faţă de sine şi faţă de lume (...) Mă revolt, deci sîntem".

"L'homme révolté" – 1950

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

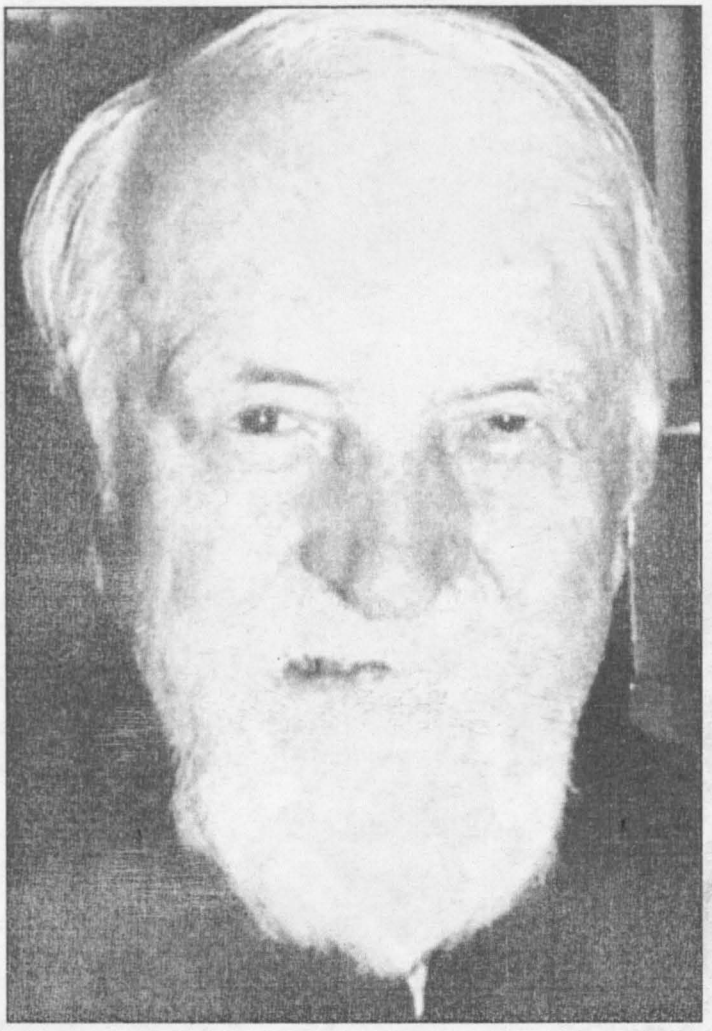

DUMITRU STĂNILOAE

1903 – 1993

100 de ani de la naştere

"... Părintele Stăniloae... Cât de smerit! Îi sărutam mâna şi el dădea să mi-o sărute şi el... Dar, Doamne păzeşte! Pentru noi nici vorbă, el este Părintele şi Patriarhul Teologiei Româneşti şi nu ştiu cât va trece ca să se mai nască un asemenea om. Când citeşti, fie* Dogmatica, *fie* Mistica *lui, fie studiile lui, fie volumele* Filocaliei *cu comentariile lui – rămâi uluit de adâncimea discernământului, de bogăţia excepţională a gândirii. Reproduc, şi-aici, ce-mi spunea odată, personal: «Eu Îl simt pe Dumnezeu că-mi dă idei». Deci spiritul lui era plin, ca un cer. Mintea lui plină de idei, de cugetare dumnezeiască..."

Părintele Galeriu

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro